

Privatizáció előtti karcsúsítás az Air France-nál

Az utolsó (kényszer)tangó

Nyugat-Európa legnagyobb légitársasága, a francia kormány privatizációs listáján szereplő Air France nagy változások előtt áll. Európai versenytársaihoz képest a kissé lustának tartott légivállalat meglehetősen későn „ébredt”: míg a többiek már megkezdték az áramvonalasítást, a költségcsökkentést, valamint a stratégiai szövetségek kialakítását, az Air France csak most kezd nagyobb figyelmet fordítani az önkarcúsításra és a terjeszkedésre.

1989-ben az Air France nyeresége még meghaladta a 180 millió dollárt, a tavalyi esztendő a cég viszont már csaknem 600 millió dolláros veszteséggel zárta. Kétségtelen, hogy az öbölháború óta eltelt időszakban a nemzetközi légiforgalom történelmének legsúlyosabb pénzügyi válságát éli meg, a vezető nyugati légitársaságok azonban számos intézkedéssel igyekeztek a visszaesés mélységét csökkenteni. Közben az Air France elnöke, Bernard Attali (a londoni székhelyű EBRD leköszönt elnökének testvére) a légitársaság veszteségeinek növekedéséért elsősorban a nyugat-európai gazdasági recessziót okolja, a British Airways nyereséges, a Lufthansa pedig idén felére csökkenti gazdálkodási deficitjét. Attali eddigi intézkedései a működési költségek mérséklésére, a bürokrácia visszaszorítására stb. nem hoztak sok eredményt. Ráadásul az Air France nem vezetett be más légitársaságoknál szokásos törzsutas programot, s versenytársainál kevésbé volt aktív a nemzetközi együttműködések kiépítésében.

Attali nemrégiben új, átfogó programot hirdetett meg az Air France gazdálkodásának rendbetételére, pozícióinak megerősítésére. A vállalat mielőbbi feljavítása a kormánynak is érdekében áll, a költségvetés számára ugyanis nem mindegy a majdani privatizációból származó bevételek nagysága.

A működési költségek jelentős

megnyirbálása, a veszteségek csökkentése azért sem várthat magára tovább, mert az Air France-nak a hazai és a külföldi piacokon meg kell küzdenie az alacsonyabb költségekkel dolgozó légivállalatokkal, valamint az agresszív amerikai versenytársakkal. Franciaország és az Egyesült Államok között 1985-ben még csak két amerikai légitársaság bonyolított le menetrendszerű forgalmat, ezek száma mára nyolcra növekedett. 1985-ben a francia-amerikai transzatlanti utasforgalomban az Air France részesedése még 67 százalék volt, ma ez az arány nem haladja meg az 50 százalékot; az amerikai légitársaságok fokozatosan csábítják el az utasokat.

A válságkezelés és a karcsúsítás jegyében Attaliék várhatóan 10 százalékkal csökkentik a dolgozók számát. (Az elmúlt két évben már sor került egy 10 százalékos létszámszűkítésre.) Csökkentik a dolgozók fizetését is: a hajózószemélyzet nemrégiben járult hozzá fizetésének 16 százalékos lenyeléséhez, ami 145 millió dolláros megtakarítást eredményez a légitársaságnak. A Business Week szerint szó van arról, hogy a forrásgyűjtés érdekében az Air France eladja néhány érdekelttségét, többek között a Meridien szállodaláncot.

Az Attali vezette légivállalat 1990-ben megvásárolta az UTA légitársaságot. Az Air France 72 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik az első számú francia

belföldi légitársaságban, az Air Interben. Nem kizárt, hogy Attali az Air Inter részvényeinek egy részét eladja, de a többségi tulajdont mindenképpen meg kívánja tartani. Ellenőrzése alatt akarja ugyanis tartani a legnagyobb belföldi légitársaságot, amely az Air France nemzetközi járatait „táplálja” utasokkal és teheráruval. A közös piaci égbolton a tagországok légitársaságai számára a verseny mind szabadabb lesz, s a nem távoli jövőben a dereguláció eredményeként a nyugat-európai légitársaságok részt vehetnek a belföldi, valamint a Franciaországból kiinduló nemzetközi légiforgalomban is. A verseny tehát mind belföldön, mind pedig a nemzetközi piacokon egyre növekszik; s az Air France számára figyelmeztető jel, hogy a British Airways 49 százalékos részesedést szerzett a TAT francia regionális légitársaságban.

Az Air France ezentúl nagyobb figyelmet kíván fordítani — versenytársaihoz képest ugyan megkétszerezve — a nemzetközi együttműködésre, a szorosabb stratégiai szövetségek kialakítására. A British Airways nemrégiben szerzett részesedést az USAirben, s az Air France-nak is szüksége van egy amerikai légitársaságra, amellyel a szorosabb együttműködés révén átszálló utasokhoz jut a tengerentúlról.

A francia nemzeti légitársaság egy évvel ezelőtt marketingszerződést kötött az Air Canadával, amely időközben megszerezte az

amerikai Continental Airlines részvényeinek 28 százalékát. Attali hasonló együttműködésről tárgyal a Continentallal, de tulajdoni hányad vásárlásáról nincsen szó. Hírek szerint a marketingmegállapodás aláírására még ősszel sor kerül. Így a három „szövetséges” légitársaság egyeztetni majd menetrendjét és útvonalait, s az utasokat igyekeznek majd egymás járataira terelni.

Attali igyekszik a szakmában európai szövetségesekre is szert tenni, de a jelek szerint elkésett. A sajtó nemrégiben kiszivárogtatta a cégelnök levelét, amelyet a Swissair igazgatósági elnöknek küldött. Ebben javaslatot tett stratégiai szövetség létrehozására a két légitársaság között abban az esetben, ha a KLM, a SAS, az Austrian Airlines és a Swissair tervezett fúziója meghiúsul. (Az Air France aggodalommal kíséri figyelemmel a négyes cégházasság előkészületeit, a fúzió nyomán ugyanis a „négyesfogat” lenne Nyugat-Európa legnagyobb légivállalata.) A francia sajtó szerint Attali levele eddig megválaszolatlan maradt Svájcban...

Az előrejelzések szerint az Air France az idei évet egymilliárd dolláros veszteséggel zárja majd. Az átszervezés, a költségcsökkentés és a nemzetközi együttműködés bővítésének jótékony hatásai a gazdálkodásban legkorábban 1994 második felében lesznek érezhetőek. Nem kizárt, hogy a pénzügyi gondok mérséklésére a francia kormány tőkeinjekcióban részesíti a légitársaságot, hogy „kívánatosabbá” tegye a privatizációs pályázók számára. Ma még csak annyi tudható, hogy az Air France privatizálására öt éven belül kerül sor, s az állam a részvények egy hányadát meg akarja tartani. Attali elnök a jövőt illetően meglehetősen optimista, szerinte cége jó néhány meglepetést tartogat a versenytársak számára a közeljövőben.

telefonokra vonatkozó szakértői vélemény ürügyén

Védjük ki a „sugárzó” telefonok veszélyeit?

**című mellékletének
ogyan védjük ki
a cikk,
és Sugárbiológiai
órintézet
alapján tájékoztatja
vezett nem ionizáló
azok elhárítására
törekvésekről.
százszólás.**

ipán annyi: jó minden lehetsé-
rást elemezni, fontos minden
s kutatás ezen a területen. Örü-
om: a nem ionizáló sugárzások
al foglalkozó nemzetközi tes-
tintő, sokirányú, a veszélytípu-
sra figyelmet fordító tudomá-
at végeznek azért, hogy védjék
et, és olyan előírásokat dolgoz-
k e védelemre kötelező garan-
omályos kérdések tisztázására
álódások során hipotézisek
sa a kutatómunka természetes
„lehetséges”-ek, „talán”-ok,
nden ilyen tevékenységben ter-
lők.

k akkor lép fel, ha régen lezárt
rdésekről valaki szakértelemre
an állításokat tesz, amelyek
évesek, illetve azok ellenkező-
ült, mind a gyakorlat egyértel-
u. Különösen kritikus ez akkor,
ti, megalapozatlan állításokat
agy hipotézisek igazolására
De lássuk az általam művelt
a rádiósugárzásra vonatkozó
apításokat! A cikk második ré-
ogy „a rádiótelefonok kéziké-
csugárzott, félgömb alakban
jelentős része a fejben nyel-
valószínűség szerint é monda-
akat tanuló egyetemista elbuk-
oglalkozó vizsgán. Már a fél-
jedés is elnagyolt állítás, az
a fej képes volna disszipálni a
ennája által kisugárzott jel „je-
yilvánvaló butaság.

telepítendő, úgynevezett bázisállomásokra vo-
natkozik a cikk negyedik részében, miszerint
„ezek a rádiótelefon-adóállomások azonban
csak akkor okozhatnak gondot, ha azokat sűrűn
lakott település közvetlen közelébe telepítik.
Noha az adók kis energiával sugároznak, viz-
szint körkörös, minden irányban hatnak”.
Már a mondat magyarra fordítása is nehézsé-
gekbe ütközik, hiszen szakmai körökben köz-
tudott, hogy a körkörös sugárzás a maximális
teljesítménysűrűséget — kötött összes kisugá-
rzott teljesítmény esetén — csökkenti, így a
veszély a körkörös sugárzás miatt csökken.
Emellett tudni kell, hogy amennyiben egy 1
watt teljesítményű kézikészülék 8 cm-ről már
nem veszélyes (lásd a cikkben), akkor 10 watt
esetén ez a védett távolság körülbelül 25 cm, a
bázisállomásokon alkalmazott maximális 50
watt esetén pedig 60 cm. Nyilvánvaló butaság
azt állítani, hogy lakott területen a cellás mo-
bil rádiótelefonok rendszereinek bázisállomá-
sait nem szabad telepíteni. Ezenkívül egysze-
rűen „szép” az a mondat, amely az analóg és
digitális eszközök élettani hatásainak eltérő
jellegére utal. Aki e területen tájékozott, tudja,
hogy azonos teljesítményű adók azonos nem
ionizáló hatásokat okoznak, függetlenül a mo-
duláció típusától. Legfeljebb az igaz, hogy a
900 MHz-es sávban több okból kisebb kisugá-
rzott teljesítménnyel lehet dolgozni. Ennyit
a szakmai állításokról.

Emellett az sem világos, hogy a szerző és a
szakértő honnan veszi a Celldömölkre vonat-
kozó telepítési információt. Tudni kell, hogy a
mobilrádiótelefon-rendszernek Magyarország
szinte minden fontosabb városában vannak bá-
zisállomásai, és a modernebb, digitális, úgyne-
vezett GSM rendszer elterjedésekor újabb tele-
pítések várhatók, feltehetően minden egész-
ségügyi kockázat nélkül.

A cikk által sugallt álhírek helyett a fenti
kérdésekről az alábbiakat mondhatjuk:

A rádiótelefon készüléket gyártó és forgal-
mazó cégek már a készülék kialakításakor fi-
gyelembe vették, hogy azok nagyobb teljesít-
mény használata esetén se okozhassanak sem-
miféle — bizonyított — káros hatást. Mit is
kell ezen érteni? A kis készülékeket, amelyek
nem sugároznak többet, mint 1 wattot, nyu-
godtan lehet a fej közelében használni, hiszen
ennek a kisugárzott energiának a 98-99 százalé-
ka a szabad térbe jut. Ha nem így lenne, és
az energia nagy része az emberi testben nyel-
lődne el, akkor nem lenne lehetséges 40-50 ki-
lométerről kapcsolatot teremteni a hozzá leg-

na a telefon „ereje”. Telefonálás közben érezni
lehetne, hogy testünk a bázisállomás és a ké-
szülék közé kerülve „leárnékolja” telefonun-
kat, ilyet azonban még egyetlen telefonfel-
használó sem tapasztalt. Nagyobb teljesít-
ményt használó készülékek esetén (ez a telje-
sítmény sem nagyobb azonban, mint 13-15
watt, alig fele egy 25 w-os villanyégőének) az
antenna egyetlenegy esetben sincs a fejhez kö-
zel, hiszen a telefont használó csak a kézi-
beszélőt emeli a fejéhez (füléhez), az antenna
és a rádió a fejtől legalább 30-40 centire van,
ami már teljesen elegendő ahhoz, hogy töredé-
kére csökkenjen a kisugárzott jel „energiású-
rúsége”.

Érdemes néhány szóban beszélni a fixen te-
lepített, úgynevezett bázisállomásokról is.
Ezek az állomások tartják a kapcsolatot a rá-
diótelefon készülékekkel, és ugyanolyan frek-
vencián üzemelnek, mint a kisebb, hordozható
készülékek. Az a szabályozás, amely javasolja
a rádióadók lakott helytől való távoli telepíté-
sét, olyan műsorszóró rádióadó állomásokról
beszél, amelyek kisugárzott teljesítménye több
ezerszer nagyobb, mint egy-egy bázisállomás
(100 000 watt például). Egy ilyen műsorszóró
rádióadó mellett egy csupasz neoncső magától
kivilágosodik, anélkül hogy hozzá vezeték
csatlakozna. Ennek oka az adó környezetében
lévő óriási energiasűrűség. Ez az energia már
tényleg nem tesz jót az emberi szervezetnek,
de hol van ez egy bázisállomás teljesítményé-
től? A rádiótelefon-bázisállomás kisugárzott
teljesítménye 8-15-50 watt (sűrűn lakott váro-
si területen kisebb, vidéki, nyílt részen na-
gyobb), és minden esetben tetőn, magas tor-
nyon van elhelyezve az antenna, aminek nor-
mál járkelők semmiképpen nem kerülhetnek
a közvetlen közelébe, de még ha mellette is
állnának: mintha két kézi rádiótelefon készü-
lék teljesítménye sugárzódna ki a szabad
térbe.

Rádiótelefon-rendszer működése elképzel-
hetetlen a városokban levő antennák nélkül,
de az általuk kisugárzott jel alig nagyobb,
mint a kézikészülék teljesítménye. A felhasz-
nált bázisállomások a digitális készülékek
megjelenésekor gyakorlatilag ugyanilyen tu-
lajdonságokkal rendelkező jeleket fognak ki-
sugározni, bizonyított káros hatása gyakorlati-
lag azoknak sem lesz.

DR. PAP LÁSZLÓ
tanszékvezető egyetemi tanár
a műszaki tudomány doktora

Ipari érdekeltségeket ad el a CA

Ausztria második legnagyobb kereskedelmi bankja, a Creditanstalt Bankverein (CA) az idei esztendő első felében jelentős profitnövekedést ért el, s a portfóliótisztítás keretében ipari beruházásainak nagyobbik részétől meg kíván szabadulni a belátható jövőben.

Az első félévben a CA adózás előtti nyeresége 77 százalékkal, 2,3 milliárd schillingre növekedett. Guido Schmidt-Chiari bankelnök szerint a pénzintézet nagyarányú nyereségbővülése a jó üzletmenetnek és a működési költségek számottevő csökkentésének köszönhető elsősorban. Ígérete szerint az idei eredmények részben kárpótolják majd a

részvényeseket az osztalék tavalyi, 60 százalékos csökkenése miatt. A Financial Times tudósítása szerint a bankelnök reményét fejezte ki, hogy az állami részvények egy hányada a nem távoli jövőben intézményi befektetők kezébe kerülhet. (Érdeemes megjegyezni, hogy a CA részvényeinek idén kedvezően alakul az árfolyama és a forgalma a bécsi tőzsdén.)

A bank tavalyi mérlegében a beruházási portfólió 23,3 milliárd schillinget (mintegy 2 milliárd dollár) tett ki. Az elmúlt év végén a pénzintézet tulajdonában volt a Semperit gumibroncsgyár részvényeinek 74,3 százaléka. A Teribacher vegyiművekben 72,5, a Steyr-Daimler-Puchban 71,2,

az Universale-Bau építőipari cégben pedig 63,8 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezett. Csaknem 60 százalékos tulajdonosa a Wienerberger Baustoffindustrie építőanyagipari vállalatnak. Ezek csak a legnagyobb érdekeltségek, a CA emellett még számos osztrák és vegyesvállalatban rendelkezik kisebb-nagyobb érdekeltséggel. Schmidt-Chiari bejelentette, hogy a CA ipari befektetéseinek jó részét értékesíti, s egyes stratégiai fontosságú cégekben csak kisebbségi tulajdonhányadot fog megtartani.

Visszatérve a pénzintézet első félévi eredményeire: a CA nettó kamat- és díjbevételei 8 százalékkal bővültek, s

elérték az 5,6 milliárd schillinget. A működési költségek mindössze 1,1 százalékkal növekedtek, értékük 4,4 milliárd schilling volt. Az idei év végére a bank vezetői a tavalyinál jóval kedvezőbb üzleti eredményeket várnak, s remélhetően csökken a rossz hitelek állománya is.

Tavaly a bank 6 százalékos osztalékot fizetett részvényeseinek, idén valószínűleg az osztalék magasabb lesz az elmúlt évinél. A bank gazdálkodása szempontjából kedvező jel, hogy óvatosabb hitelezési politikája miatt idén eddig kevesebb rossz hitele keletkezett, így mérséklődtek tartalékképzési kötelezettségei is.

(Financial Times)

G.GY

MH/PPP

...manage all financial aspects of the Institute's activities. Responsibilities include establishing a computerized accounting system and tracking all programmatic and administrative expenditures. Candidates must be fluent in English, have a minimum of 5 years accounting experience, knowledge of Hungarian banking system and financial reporting procedures, as well as supervisory experience. Cover letter and cv in English should be forwarded to Katalin E. Koncz, c/o HESP Úri u. 49, H-1014 Budapest.

MH 8508

A FONEX RT. IGAZGATÓSÁGA

**értesíti részvényeseit, hogy az rt.
rendkívüli közgyűlést hív össze
1993. szeptember 22-én 10 órára**

**A közgyűlés helye:
Fonex Rt., Demecser, Gyár utca 14.**

MH 8609

2. Budapestől 50 km-re, Rétság-Pusztaszántó belterületén eladó a 103 m² alapterületű, volt Dolnay-Kovács-féle műemlék jellegű kúria, 13 hektár, részben parkosított területtel, 5 db, összesen 2295 m² alapterületű, felújított gazdasági épülettel.

A kúria felújítása 95%-os, szállodának, panzióknak alkalmas.

Irányár: 125 millió Ft + áfa.

3. A Londont Isztambullal összekötő, E75-ös főútvonal mellett, Kecskemét iparterületén, 1550 m² összterületen 1100 m²-es gyártócsarnok, megfelelő épületgépi berendezéssel, összközművesítve, eltérő hasznosítási célra is eladó.

Irányár: 72 millió Ft + áfa.

4. 100 vagonos, 3200 m² összterületű, hűtőkamrás, jól megközelíthető hűtőtároló Nyíregyházán 450 000 Ft/hó bérleti díjért eltérő hasznosításra is kiadó.

5. Kétszintes, 1413 m² összterületű, 960 m² alapterületű, 16 szobából álló, irodahelyiséggel, fotólaborról, központi vezetést szolgáló irodákkal, orvosi rendelővel irodaház eladó.

Irányár: 19 millió Ft.

6. Kecskeméten, frekvenciált helyen szórakoztató- és szabadidőközpont, jelenleg diszkóbár és söröző, szauna, szolárium, úszómedence, játéktér, autószozi üzemel. Jó parkolási, megközelítési, továbbfejlesztési lehetőséggel, összesen 8391 m² bekerített telekkel, teljes berendezéssel, felszereléssel eladó.

Irányár: 50 millió Ft.

Az ingatlanokkal kapcsolatban bővebb felvilágosítással irodáinkban tudunk szolgálni az érdeklődőknek:

6000 Kecskemét, Széchenyi tér 14., dr. Farkas István.

Tel.: (76) 482-452, fax/üzenetrögzítő: (76) 482-453

5000 Szolnok, Baross u. 47. Tel./fax: (56) 422-670

8552 MH

MH/ppf

93.8.19.

A Philip Morris húsz százalékkal adja alább

A világ legkelendőbb cigarettamárkájának, a Marlborónak a gyártója, a Philip Morris bejelentette, hogy az amerikai piacon véglegesen 20 százalékkal csökkenti dobozonként a kedvelt színvivaló árát. Áprilisban a Philip Morris csak átmenetinek szánta a Marlboro árának egyötödös mérséklését annak érdekében, hogy egyrészlől megállítsa piaci részesedésének zsugorodását, másrészlől pedig eredményesen vegye fel a harcot az USA-ban mind népszerűbb, jó minőségű, márkátlan és viszonylag olcsó, úgynevezett diszkont cigarettákkal. (Pénz Plusz Piac, 1993. július 23., 8. oldal.) A diszkont cigaretták — amelyek gyártói közé tartozik a Philip Morris is — piaci részesedése az Egyesült Államokban már elérte a 40 százalékot, mindenekelőtt a márkás, drágább termékek forgalmának rovására.

A Marlboro árának áprilisi csökkentése kedvező eredményt hozott gyártójának. Az évi 46 milliárd dolláros amerikai cigarettapiacra a Marlboro részesedése márciusban 22 százalékra csökkent, júliusban azonban már elérte a 24 százalékot. A nyár közepén bejelentett végleges árcsökkentés — amely kizárólag az amerikai piacra vonatkozik — nyomán várhatóan tovább szilárdulnak a

Philip Morris versenypozíciói. Miközben a Marlboro és a Philip Morris többi márkás cigarettájának (Virginia Slims, Benson and Hedges) ára számottevően csökkent, a cég dobozonként mintegy 6 centtel emelte diszkont termékeinek árát. Erre a vállalat szerint azért volt szükség, hogy szűküljön a márkás és a diszkont cigaretták közötti árszakadék, s egyszerűsödjék az árképzés. Az árrendezés után a diszkont cigaretták bolti átlagára 1,25-ről 1,31 dollárra emelkedett, a Marlboróé viszont 2,20-ról 1,75-re csökkent.

Már az áprilisi ármérséklés is nagy riadalmat váltott ki a versenytársak, elsősorban a Reynolds és a Liggett vállalatbirodalmak körében. A végleges árcsökkentés viszont egyértelművé tette a konkurencia számára, hogy piaci részarányuk megtartása érdekében nekik is véglegesen le kell szállítaniuk márkás cigarettáik árát, s követniük kell a Philip Morris árpolitikáját a diszkont árak területén is. Szakértők véleménye szerint nem kizárt, hogy a vezető amerikai cigarettagyártók egyike-másika a piaci részesedés (átmeneti) növelése érdekében újabb árbombákat fog robbantani. Erre a lépésre azért is szükség lehet, mert az USA-ban a cigarettaeladások évi 2,5 százalékkal csök-

kennek. A dohányzásellenes kampány sikere nyomon követhető az iparág profitjának alakulásában is: az előrejelzések szerint 1994-ben az amerikai cigarettagyártók hazai eladásból származó nyeresége egymilliárd dollárral lesz alacsonyabb az ideinél.

A Philip Morris cigarettarészlegének nyeresége az USA-ban idén várhatóan 3 milliárd dollár lesz, 40 százalékkal alacsonyabb a tavalyinál. Jövőre pedig a szakértők 2,45 milliárdos nyereséggel számolnak. (Érdekes megjegyezni, hogy a külföldi piacok nagy részén a Marlboro értékesítése jó ütemben bővül, s a nemzetközi tevékenység növekvő profitot hoz a Philip Morrisnak.) A nyereségzuhanás oka az amerikai piacon egyrészlől a 20 százalékos árcsökkentés, másrészlől pedig a piac folyamatos zsugorodása.

Az élelmiszeriparban és az italgártásban is számos, jelentős érdekeltséggel rendelkező Philip Morris kényszerárcsökkentése az amerikai cigarettapiacra egy újabb árháború kezdetét jelenti, amelyből elsősorban a fogyasztók pénztárcája profitál. Más kérdés, hogy ez a vásárlói nyereség milyen „vesztéssel” jár majd egészségük számára.

A KÁPÉ e heti számából

Beütött a tőzsde-boom — A Budapesti Értéktőzsdén eddig nem látott mértékben szöknek fel az értékpapírárak. A KÁPÉ befektetéseket javasol, mert minden bizonnyal folytatódik az emelkedés. Elsősorban azoknak a papíroknak a megvételét ajánlja, amelyek külföldi tőzsdéken is forognak.

A betegség nem olcsó multság — Három év alatt háromszorosra emelkedtek a betegséggel kapcsolatos költségek. A KÁPÉ kiszámolta: egy átlagos betegség, a hörghurut kezelése, ma akár 6000 forinttal is megrövidítheti pénztárcánkat.

Nincs kizárva, hogy kábítószer érkezik a kolumbiai és hollandiai virágimporttal — Szeged környéki virágtermelők levélben fordultak a Vám- és Pénzügyőrséghez, hogy vizsgálják ki sejtéseiket. Ugyanis áron alul értékesítik az említett országokból behozott virágokat.

A KÁPÉ-arcél e héten a Czeizel Endre genetikussal készült mélyinterjút közli, amelyből megtudhatjuk, honnan szerzett kutatásaihoz pénzt, és miből finanszírozza programjait a híres szakember.

A KÁPÉ e heti tanácsaiból: hogyan mutathatja be olcsón termékeit egy vállalkozó külföldi kiállításokon; napelemekkel csökkenthetjük energiaszámlánkat; hogyan válasszunk munkatársakat; miként tárgyaljunk arab partnereinkkel.

A KÁPÉ-típek bemutatja, milyen külföldi bankoktól lehet devizahitelhez jutni, a részvényhátér sorozatban a tőzsde-boom egyik legfontosabb szereplőjével, a Skála-részvénnyel ismerkedhet meg az olvasó, aki ötletet kap továbbá, hogyan teheti pénzzé önkormányzati lakását.

MH 8518

8553 MH

**A Pénzügykutató Rt.
ismételten közlésezi
a Baranyasüt Rt.
ajánlati felhívását.**

**Az ajánlati felhívás
első alkalommal
1993. július 16-án
azonos szöveggel
jelent meg.**

MH 8518

**Az Idegennyelvi
Továbbképző Központ
1993 szeptemberétől
90 órás előkészítő
tanfolyamot indít a
decemberi
Cambridge FCE és CPE
vizsgákra.**

**Jelentkezés és további
felvilágosítás a tanulmányi
csoportnál
(210-1245, 210-1242/12),
augusztus 30-tól
szeptember 3-ig,
munkanapokon
9—12, illetve
14—16 óra között.**

MH 8583

FINANCIAL OFFICER OPEN SOCIETY INSTITUTE

**The Open Society Institute seeks a Financial Officer to
manage all financial aspects of the institute's activities.**

**Az EMPIRE Kft. kizárólagos joggal értékesítésre
kínálja az alábbi ingatlanokat:**

1. 2160 m² alapterületű, parkosított, 6-8 személygépkocsi parkolási
sára alkalmas telek vendégházzal eladó.

Irányár: 13 millió Ft.

Vállalatbirodalmak eladósorban

Negyvenmilliárd frank bevételre számít még ebben az évben a francia kormány az ősz elején induló nagyszabású privatizációból, amelynek „premierjeként” négy vállalatot és bankot adnak magánkézbe. Nagy várakozás előzi meg a program beindítását, hiszen az első fordulóban ismert és igen jövedelmező vállalatok kerülnek sorra.

A Balladur-kormány ötvenes program keretében 21 állami nagyvállalat, bank és biztosító-társaság privatizációját hirdette meg. A gazdaság részleges államtalanításától 450 milliárd frank bevételre számítanak. Az idén befolyó összeget a mintegy 317 milliárd frankos költségvetési hiány csökkentésére, lakásépítésre és infrastruktúra fejlesztésére akarja fordítani a kormány. (Olaszország után Franciaország rendelkezik a legnagyobb állami szektorral az ipari országok között.)

A nemrégiben módosított privatizációs törvény értelmében csak az Európai Közösség országainak befektetői szerezhetnek meg 20 százaléknál nagyobb részesedést a ma még állami francia cégekben. Emellett néhány vállalat esetében a kormány fenntartja magának az úgynevezett aranyrészvény jogát és lehetőségét, amely elfogadott gyakorlat a brit és a francia privatizációs folyamatban. Ez egy olyan különleges részvénycsomag, amelynek révén a kormány megakadályozhatja a cég többi tulajdonosának olyan „akcióit” — például a fejlesztési tevékenység leállítását, a külföldi bekebelezést, stb. —, amelyek nem szolgálják a vállalat érdekeit.

Párizs tehát nem akar teljesen kivonulni a gazdaságból, elsősorban a stratégiai fontosságú vállalatcsoportokban kíván továbbra is döntő szerepet játszani a legfontosabb kérdésekben.

A 21 vállalatot és pénzügyintézetet felölelő privatizációs programban szereplő cégek egy része — Air France, Bull stb. — jelenleg veszteséges, ezek eladására csak gazdálkodásuk feljavítása után kerülhet sor. A most meghirdetett négy cég azonban a francia gazdaság „krémje”, értékesítésük a számítások szerint nem okozhat gondot.

A legnagyobb „falat” a világ egyik leghatalmasabb kőolajipari vállalata, az Elf Aquitaine, amelyben az állam a részvények 50,8 százalékával rendelkezik. (Az Elf 60 százalékos részesedéssel rendelkezik a második legjelentősebb francia gyógyszeripari vállalatban, a Sanofiban, amely a Chinoin többségi tulajdonosa.) A cég tavaly 201 milliárd frankos forgalmat bonyolított le, nettó nyeresége 6,2 milliárd frank volt. Összesen mintegy 88 ezer dolgozót foglalkoztat. Az ország első számú ipari csoportjának piaci értéke mintegy 100 milliárd frank (17 milliárd dollár), s a tervek szerint az állami tulajdon értékesítése több részletben történik majd.

A várakozások szerint ugyancsak keresettek lesznek a vegyipari vállalatcsoport, a Rhone-Poulenc részvényei is, amelyben az állami tulajdonhányad 43 százalék.

A 83 ezer főt foglalkoztató óriásvállalat 1992-ben 82 milliárd frank forgalom mellett 1,5 milliárdos adózás utáni nyereséget ért el. A cég privatizálását már az előző kormány megkezdte, így a 43 százalékos közvetlen állami tulajdonhányad mellett a többi állami cég kezében lévő Rhone-Poulenc részvényhányad 19 százalékra zsugorodott. (Közvetlenül és közvetve tehát az állami részesedés a vegyipari cégben 62 százalék.)

Franciaország harmadik legnagyobb bankja, az 56 ezer dol-

gozót foglalkoztató Banque Nationale de Paris (BNP) ugyancsak a „sikercsomagban” szerepel. A pénzügyintézet közel 80 országban csaknem kétezer fiókkal rendelkezik, aktíváinak értéke mintegy 1,6 ezer milliárd frank.

A világ tizenkettedik legnagyobb bankja tavaly 2,17 milliárd frank nettó nyereséget mutatott ki, 26 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. 1993 első félévében a bank nyeresége tovább csökkent, a profit 500 és 550 millió frank között alakult. Kihelyezett hiteleinek összege 830 milliárd frank, s ebben az összegben mind nagyobb az aránya a kétes kinnlévőségeknek. A BNP-ben az állam 72,9 százalékos közvetlen tulajdonnal rendelkezik. A pénzügyintézet egyébként nemrégiben karcsúsítási programba kezdett, amelynek keretében jelentős mértékben kívánják csökkenteni a működési költségeket.

A négyes startlista utolsó „befutója” a viszonylag ismeretlen Banque Herve. A pénzügyintézetet 1982-ben államosították, az állam jelenleg a részvények 55 százalékát tudhatja a magáénak. A Crédit Commercial de France pénzügyintézet a részvények 34 százalékával rendelkezik, s nemrégiben bejelentette vételi szándékát az állami hányadra is.

Végso soron ez indokolta, hogy a Banque Herve bekerült az első privatizációs csomagba. (A Bank aktíváinak értéke 24 milliárd frank, 80 fiókkal rendelkezik, dolgozóinak száma pedig nem haladja meg az 1600-at.)

Párizsban azt is bejelentették, hogy hamarosan néhány nagy biztosítótársaságot is privatizálnak. Szakértők szerint az UAP és az AGF biztosítók kerülnek magánkézbe először ebben az ágazatban.

A Magyar Köztársaság pénzügyminiszterének
a szerencsejáték szervezéséről szóló
az 1993. évi XXVIII. törvénnyel módosított
1991. évi XXXIV. törvény 4. § (2) bekezdésében
az 1993. január 11-én nyilvánosságra hozott
— a Magyar Hírlapban, a Napi Világgazdaságban
és az Új Magyarországon —
kiírt, játékkaszinók üzemeltetésére vonatkozó
koncessziós pályázat eredménye
az alábbiakban közzéteszi.

A pénzügyminiszter által elfogadott pályázatok:
1. Pest megye területén szerencsejáték szervezésére
játékkaszinó (egy egység)

Szerencsekerék Kft., Szentendrei
pályázat iktatási száma: K. K. 103/1993

2. Nyugat-Magyarországon szerencsejáték szervezésére
játékkaszinók (kettő egység)

Wedelek kastély Szerencsejáték Kft., Székesfehérvár
pályázat iktatási száma: K. K. 102/1993

Szerencsekerék Kft., Pécs
pályázat iktatási száma: K. K. 104/1993

A pénzügyminiszter által elutasított pályázatok:

Club Déli Part Ingatlanhasználó Kft., Budapest
pályázat iktatási száma: K. K. 101/1993

Pagát Kereskedelmi Kft., Kaposvár
pályázat iktatási száma: K. K. 105/1993

A névtelen konkurencia karcsúsításra kényszerít

Harminc céget zár be a P and G

Nagy ívű átszervezési programot jelentett be a világ egyik legnagyobb háztartás-vegyipari és fogyasztási cikkek gyártó cége, a Procter and Gamble. Ezt a karcsúsítást azonban nem az üzleti eredmények kedvezőtlen alakulása, hanem a világpiacon várható versenyéleződés kényszerítette ki. Az előrelátó amerikai vállalatbirodalom egyúttal jelentős változtatásokra készül hazai és nemzetközi marketingstratégiájában is.

A brit—holland Unilever a világ számos országában folytatott termelésének átszervezésével, ésszerűsítésével igyekezett alkalmazkodni az új piaci követelményekhez.

A Procter and Gamble önarámvonalasítása tehát megelőző jellegű. Azok közé a cégkarcsúsítások közé tartozik, amelyeket nem akkor hajtanak végre, amikor már zuhan a profit, számottevően zsugorodik a piaci részesedés, egyszerűen „ég a ház”. A korszerű termékeinek köszönhetően tartósan nyereséges P and G közel harminc gyárat zár be világszerte (ez összes üzemének mintegy ötödével egyenlő), s elbocsátja dolgozóinak 12 százalékát. Az elbocsátások több mint 13 ezer dolgozót érintenek. A tervek szerint az átszervezés költsége mintegy 1,5 milliárd dollár lesz, amelyet természetesen a nyereségből teremtenek elő. Számítások szerint az átszervezés 1995-ben fejeződik be, s a következő pénzügyi évben az áramvonalasítás már 500 millió dollár megtakarítást eredményez a vállalat számára.

A nyolcvanas években a P and G mind az USA-ban, mind pedig külföldön nagyszámú vállalatot vásárolt fel, most ezek egy részének eladására, illetve bezárására kerül sor. Számottevő változás várható a vállalati

irányításban, a menedzsment felelősségi körének alakulásában is. Miközben a vezetők száma csökkenni fog, az egyes részlegvezetők hatásköre, önállósága jócskán meg fog növekedni. Egyszerűsítik és ésszerűsítik a vállalat működését is, többek között a beszerzési és a számlázási rendszert.

Annak érdekében, hogy a márkátlan áruk térhódítása nyomán a Procter and Gamble termékei rendszeres vásárlói ne morzsolódjanak le, a cég új marketingstratégiát is kidolgozott. Termékei forgalmának bővítésére a P and G eddig nagy hirdetési kampánnyal beharangozott időszakos árleszállításokat hajtott végre. Ezzel párhuzamosan jelentős kedvezményeket nyújtott a nagy- és kiskereskedőknek áru beszerzésekor. A tapasztalatok szerint azonban ezeket az árkedvezményeket a kereskedők „lenyelték”, vagy csak kismértékben érvényesítették a fogyasztói árban. Az árleszállítás tehát elsősorban a kereskedők nyereségét növelte, az alacsonyabb árakból a vásárlók csak kismértékben részesedtek.

Az új marketingstratégia elsősorban arra épül, hogy az átszervezések nyomán csökkennek a termelési költségek. Kevesebb időszakos árleszállításra lesz szükség, ehelyett a P and G in-

kább mérsékli termékeinek árát. Így a közvetítő kereskedelem kevesebb nyereséget tud „lefölözni”, az árcsökkentés hasznát elsősorban a vásárló látja majd. A tervek szerint az ármérséklés a cég termékeinek mintegy 70 százalékát érinti. Ráadásul az időszakos akciók szervezésének megszüntetése, valamint a hirdetésekre fordított kiadások megnyirbálása ugyancsak költségcsökkentő tényező. Érezhető visszaesés nem lesz a cég hirdetési tevékenységében; a rendelkezésre álló összegeket azonban célzottabban és hatékonyabban kívánják felhasználni.

A Procter and Gamble épít a vásárlók márkahűségére, ez azonban nem független egy bizonyos ponton túl az árak alakulásától. Nem véletlen, hogy a cég nagyszámú vásárlóját úgy akarja megtartani, hogy az eddignél olcsóbban kínálja majd termékei többségét. Az ár azonban magasabb lesz a márkátlan termékekénél, ez már csak presztízssokokból is kötelező egy világcég számára. Az új vállalati stratégia jegyében a cég nemrégiben 15 százalékkal csökkentette az amerikai piacon egyik népszerű mosószerének árát, s ez csak az ármérséklés kezdete.

Gonda György

A június 30-ával végződött pénzügyi évben a Procter and Gamble (P and G) minden korábbinál nagyobb nettó nyereséget, mintegy kétmilliárd dollárt ért el. A recesszió miatt a háztartás-vegyipari cikkek, testápolási és papíráruk, valamint a vény nélküli gyógyszerek területén a vállalat az USA-ban csak egy százalékkal tudta növelni forgalmát, a világpiacon azonban tíz százalékkal bővültek eladásai. A jól ismert mosóporok, fogkrémek, testápolószerek, háziapatika-készítmények, Pampers-árúk, stb. gyártója a világ 54 országában — köztük Magyarországon — összesen 106 ezer dolgozót foglalkoztat.

Az elmúlt években a P and G, valamint az iparág többi vezető vállalata számára mind nagyobb konkurenciát jelentenek az úgynevezett fehér vagy már-

kátlan, de igen jó minőségű és olcsó árucikkek. Különösen az Egyesült Államokban növelik piaci részarányukat a nagykereskedelmi hálózatok által gyártott és forgalmazott márkátlan mosószeresek, papíráruk, tisztálkodási és testápoló készítmények. Ezek csomagolása egyszerűbb, gyártóik nem a világszerte ismert „nagyágyúk” körébe tartoznak. Nem kötelezi ezeket a termelőket, hogy árucikkeik árát már csak a márkamiatt is „kötelezően” magas tartassák. A szupermarketek és a háztartási boltok polcain a márkátlan áruk mind nagyobb helyet foglalnak el, hiszen a vásárlói kereslet nagy ütemben növekszik a pénztárcakímélő, de jó minőségű termékek iránt.

A P and G, valamint a többi „márkás” cég által gyártott termékek amerikai piacán az idei

év első felében az úgynevezett fehér áruk részesedése már elérte a 21 százalékot. (Hasonló irányzat tapasztalható kontinensünkön is: a háziasszonyok kezesik és vásárolják a márkás árukkal csaknem azonos minőségű, de 20-40 százalékkal olcsóbb termékeket.)

A márkátlan árucikkek viharos térhódítása a P and G-t is arra készítette, hogy válaszoljon a kihívásra és elejét vegye piaci részesedése további csökkenésének. Legnagyobb versenytársai is hasonló fába vágják fejszéjüket, ők is igyekeznek olcsóbbá tenni márkás áruikat a költségek csökkentésével, valamint az értékesítési hálózat átszervezésével. A Colgate-Palmolive például két évvel ezelőtt végleg bezárta üzemének egyharmadát, s 8 százalékkal csökkentette dolgozóinak létszámát.

Mérlegsor	Cégek éves beszámolóinak közzététele a számviteli törvény 72. §-ának megfelelően										
	Burkolólapgyártó A tétel megnevezése	RÉKERÁMIA Burkolólapgyártó Rt.		GRUPPO ITALIA Kft.		DUNAFERR QUALITEST Minőségügyi Kft.		DUNAFERR Lőrinci Hengermű Kft.		ÖMV—HUNGÁRIA Ásványolaj Kft.	
		Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év	Előző év	Tárgy év
	Mérleg eszközök (aktívák)										
01.	A) Befektetett eszközök (02.+08.+14. sor)	140 000	232 819		62 689	68 667	71 165	184 078	194 077		2 822 640
02.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK (03.—07. sorok)		73			32	450		836		23 830
03.	Vagyon értékű jogok										18 436
04.	Üzleti vagy cégérték										
05.	Szellemi termékek		73			32	450		836		5 394
06.	Kísérleti fejlesztés aktivált értéke										
07.	Alapítás, átszervezés aktivált értéke										
08.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK (09.—13. sorok)	140 000	229 146		57 179	65 213	64 825	180 348	188 188		2 732 210
09.	Ingatlanok	140 000	142 726		4 949	1 540	4 371	12 522	16 719		2 125 657
10.	Műszaki berendezések, gépek, járművek		68 641			53 366	43 717	30 506	70 481		172 002
11.	Egyéb berendezések, felszerelések, járművek		1 194		1 440	10 307	16 584	48 855	11 984		133 909
12.	Beruházások		7 585		49 374		153	88 465	89 004		297 792
13.	Beruházásokra adott előlegek		9 000		1 416						2 850
14.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (15.—18. sorok)		3 600		5 510	3 422	5 890	3 730	5 053		66 600
15.	Részesedések		3 600		10	3 200	4 512				
16.	Értékpapírok										
17.	Adott kölcsönök				5 500	222	1 378	3 730	5 053		46 600
18.	Hosszú lejáratú bankbetétek										20 000
19.	B) Forgóeszközök (20.+27.+33.+37. sor)	60 000	178 497	50 000	16 579	191 702	163 340	986 285	868 315		1 553 624
20.	I. KÉSZLETEK (21.—26. sorok)	50 000	106 217		597	3 527	830	311 509	295 062		266 077
21.	Anyagok		58 733		597	503		211 198	168 733		46 494
22.	Áruk		3 455								212 137
23.	Készletekre adott előlegek	50 000	1 397			3 024	830	471	21 984		7 446
24.	Állatok										
25.	Befejezetlen termelés és félkész termékek		8 154					3 612	88 840		
26.	Késztermékek		34 478					96 228	15 505		
27.	II. KÖVETELÉSEK (28.—32. sorok)	3 000	63 899		6 312	181 602	148 035	658 941	565 189		1 006 696
28.	Követelések áruszállításból és szolgáltatásokból (vevők)		51 758		1 540	151 986	130 571	559 355	519 941		874 401
29.	Váltókövetelések										
30.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	3 000									
31.	Alapítókkal szembeni követelések										
32.	Egyéb követelések		12 141		4 772	29 616	17 464	99 586	45 248		132 295
33.	III. ÉRTÉKPAPÍROK (34.—36. sorok)					5 343	8 315				
34.	Eladásra vásárolt kötvények						6 198				
35.	Saját részvények, üzletrészek, eladásra vásárolt részvények										
36.	Egyéb értékpapírok					5 343	2 117				
37.	IV. PÉNZESZKÖZÖK (38.—39. sorok)	7 000	8 381	50 000	9 670	1 230	6 160	15 835	8 064		280 851
38.	Pénztár, csekkek		1 617		261	43	52	98	105		597
39.	Bankbetétek	7 000	6 764	50 000	9 409	1 187	6 108	15 737	7 959		280 254
40.	C) Aktív időbeli elhatárolások	2	920		908		1 433	35	590		39 225

Harminchárommillió megrendelő

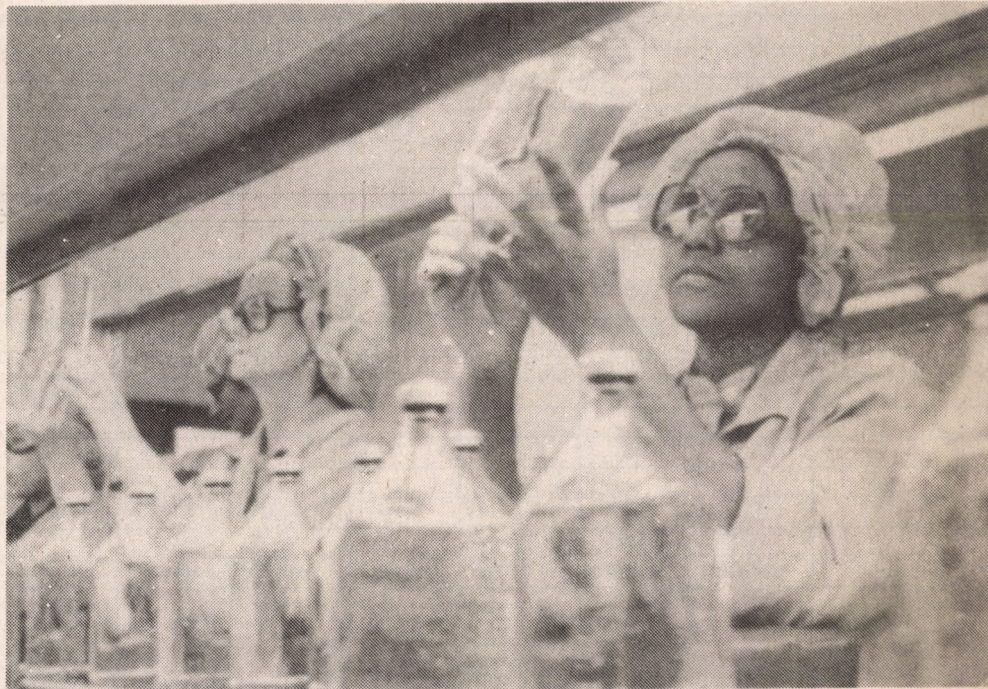
93.8.27.

Gyógyszeróriás születik az USA-ban

Egy évig tartó előkészítő tárgyalások után a világ legnagyobb gyógyszeripari vállalata, a Merck bejelentette, hogy 6 milliárd dollárért megvásárolja az ugyancsak amerikai Medical Containment Services (Medco) céget, amely az Egyesült Államokban vezető szerepet játszik a gyógyszerek nagy- és kiskereskedelmében. Legsikeresebb szolgáltatása a „csomagküldés” az ország egész területére: az orvosok által felírt gyógyszereket kívánságra postán küldi el a megrendelők részére.

Az évi 2,2 milliárd dolláros forgalmat lebonyolító Medco az USA-ban mintegy 33 millió kereskedővel, illetve megrendelővel áll közvetlen kapcsolatban. Érthető tehát, hogy a Merck számára a Medco stratégiai fontosságú vállalat, hiszen gyógyszerei „terítésében” a korábnál is nagyobb szerepet játszik majd. A Merck vezetői a megafúziótól azt várják, hogy a cég medicinái az egész országot „lefedő” Medcón keresztül minden nagykereskedőhöz, patikába eljutnak majd.

A Merck tavalyi bevételei érték a 9,7 milliárd dollárt, s az óriásvállalat a kutatás és a fejlesztés területén a világ egyik legsi-

keresebb cége. A Merck felvásárlásától a Merck menedzsmentje a forgalom és a nyereség további bővülését várja. (A Medco még számos amerikai és külföldi gyógyszergyár termékeit forgalmazza az USA-ban, a Mercknek tehát a jövőben bizonyos rálátása lesz a versenytársak értékesítésének alakulására.)

A Merck a hatmilliárdos vételár 40 százalékát készpénzben, 60 százalékát pedig részvényekkel egyenlíti ki. A készpénzhányad nagy részének kifizetése bankhitelből történik. Emellett mintegy 112 millió új részvényt bocsát ki a Merck a Medco részvénytulajdonosainak „kárpótlására”.

Szakértők szerint a két cég

egyesülése biztosítja számukra, hogy vezető szerepet tölthessenek be az amerikai egészségügyi ellátás piacán. A bekebelezés ellenére a Medco megtartja nevét, s nem lesz változás a menedzsmentben sem; a cég a Merck leányvállalataként fog működni.

G. Gy.

	200 002	412 236	50 000	80 176	260 369	235 938	1 170 398	1 062 982		4 415 489
	199 944	103 942	50 000	58 245	131 114	130 356	381 000	323 255		1 005 846
	200 000	200 000	50 000	60 000	122 000	122 000	381 000	381 000		1 000 000
				1 459		710		1 100		28 585
					9 014	9 181				
	-56	-56								-8 765
		-96 002		-3 214	100	-1 535		-58 845		-13 974
		4 266								
		2 641								
		1 625								
		284 032		21 874	129 255	105 582	789 398	735 056		3 408 290
				5 952		71				1 724 365
				5 952		71				
										1 724 365
		284 032		15 922	129 255	105 511	789 398	735 056		1 683 925
		2 532			58	3 000		889		16 738
		59 635		15 810	26 257	39 691	630 623	585 404		959 895
							100 000	75 000		
						1 600				47 188
					100					
		54 965		112	102 840	61 220	58 775	73 763		660 104
	58	19 996		57				4 671		1 353
	200 002	412 236	50 000	80 176	260 369	235 938	1 170 398	1 062 982		4 415 489
		410 346		39	276 542	317 009	2 422 945	1 507 147		3 675 419
		277 548		1 527			912 869	947 583		
		687 894		1 566	276 542	317 009	3 335 814	2 454 730		3 675 419
		5 083		374	2 280	6 088	13 922	13 365		23 381
		39 603						1 217		
		42 633					-6 204	4 505		
		82 236					-6 204	5 722		
		442 105		221	45 202	35 057	2 634 455	1 789 228		8 761
		51 994		112	18 895	17 864	180 252	141 906		90 525
		96 202					141 753	123 505		3 113 698
		1 642		1 503		32 020				
		591 943		1 836	64 097	84 941	2 956 460	2 054 639		3 212 984

PIACOK

1993. augusztus 30., hétfő

Hamis Ferrarik kétmillió dollárért

Már nemcsak a Gucci-táskákat, az Adidas sportruházatot és a Cartier órákat, hanem a Ferrari gyár legértékesebb, 1950-es sportkocsijait is hamisítják. Az olasz rendőrség Modena és Cremona környékén rajtaütött két műhelyen, ahol éppen 10 hamis Ferrarik „gyártottak”. Közülük az egyik a legendás Testarosa 250-es sportkocsi valóságos másolata volt. Az 1954-ben gyártott Testarosa egy-egy eredeti példányáért a gyűjtők kétmillió dollárt is megadnak.

Szakértők véleménye szerint a hamisítványok — amelyek az eredeti kocsikkal azonos áron keltek el — mesterművek. Az alkatrészek mérete is milliméterre „stimmel”, az egyetlen árulkodó jel a részegységek anyaga. A hamisítványokhoz felhasznált acél és más fémek anyaga ugyanis összehasonlíthatatlanul gyengébb minőségű az eredetinél. Pontos adatok még nem állnak a rendőrség

rendelkezésére, de szerény becslések szerint is legalább 40 hamis autó készült a műhelyekben. Az már ismert viszont, hogy a csaknem tökéletes hamisítványokból négy ország gyűjtői vásároltak.

A hamisítási biznisz élén a Ferrari két volt alkalmazottja állt, akiknek korábban lehetőségük volt hozzáférni a tervrajzokhoz. A Ferrari gyár két ex-szerelője néhány évvel ezelőtt teljesen legálisan régi Ferrarimodellek javítására, renoválására szakodosodott. De amikor a gyűjtők körében a Ferrari régi presztízstípusainak ára csillagászati magasságokba szökött, a két szerelő elhatározta, hogy maga „elégíti ki” a nagy piaci keresletet. A hamisítványok olyan jól sikerültek, hogy a svájci, az amerikai, az angol és a japán vásárlók közül senki sem gyanakodott vagy reklamált.

Az olasz rendőrség a Ferrari-

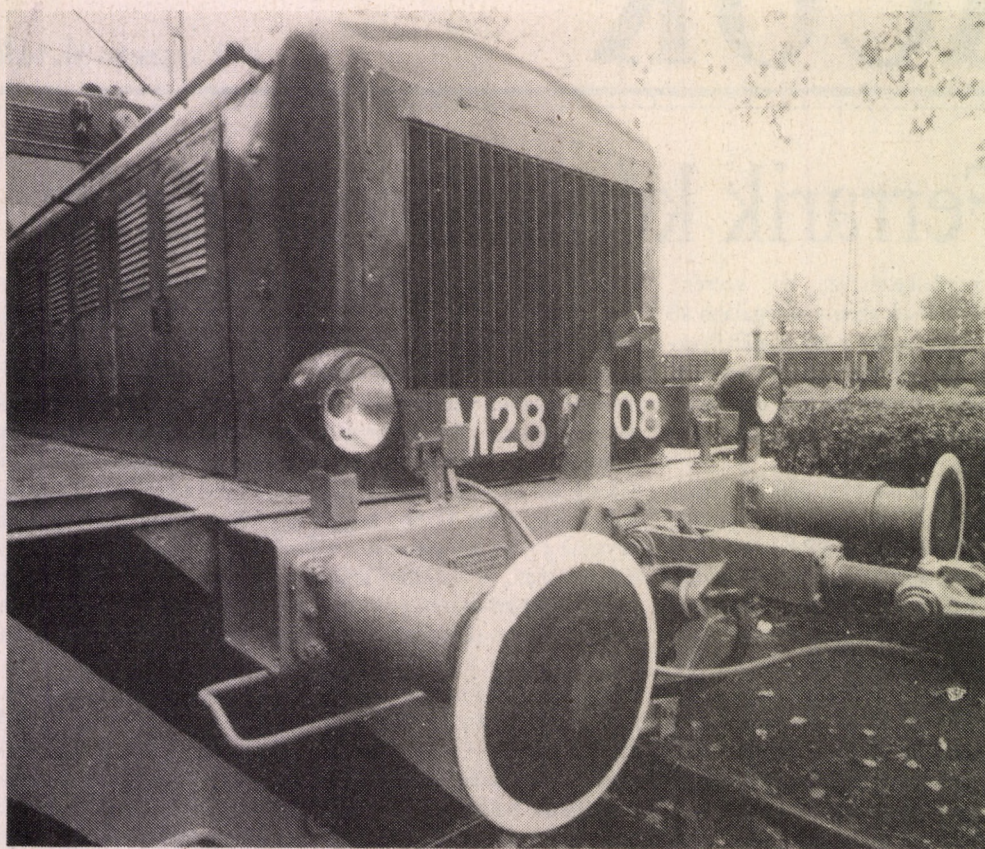
gyár gyanúja alapján indította meg a nyomozást. Az utóbbi időben egyre több alkatrész-igény futott be a vállalathoz egy titokzatos autó újjáépítéséhez, amely gyanúsán sokszor karambolozott. Az alkatrészmegrendelések két műhelytől érkeztek. A Ferrari szerint kizárt, hogy ugyanaz a gépkocsi sorozatosan balesetezzen, s mindig más „spéci” alkatrésze, részegysége menjen tönkre. (Érdemes megjegyezni, hogy a gyár a régi, számozott típusaihoz kívánságra külön legyártja a szükséges alkatrészeket.) A sorszámmal ellátott, műszakilag tökéletes és csodálatos belső kivitelezésű hamis Ferrarik ügyében még tart a nyomozás. A Rolls-Royce-éhoz hasonló egyedi, manu-fakturális gyártás kocsinként több százmillió líras bevételt eredményezett a leleményes és ügyes kezű szerelőknek. Miután még nem tudni pontosan, hány ál-Ferrari készült, a rendőrség

nem rendelkezik végleges adatokkal a bűnügy anyagi vonzatáról.

Az ügy kapcsán a Ferrari-gyár bejelentette, hogy valószínűleg márkavédelmet kér kocsijainak a hamisítás ellen. A gyűjtők számára egyébként számos cég készít különböző autótípusokból szerte a világon másolatokat. Ezeket azonban feltüntetik a „másolat” szót, s eladási áruk is ennek megfelelően alakul.

Az autóiipar történetében ez az első „iparszerű” hamisítás. A bűnügy ráirányította az autógyárak, a gyűjtők, az árverési házak s nem utolsósorban a rendőrség figyelmét arra, hogy a jövőben már nemcsak a hétköznapi fogyasztási cikkek engedély nélküli másolásával kell foglalkozniuk, hanem a keresett és drága autórégiségek kalózzgyártásával is.

• G. Gy.

Augusztus 26—29. között rendezték meg Szolnokon az első nemzetközi kiállítást és vásárt. Ennek keretében a vasútállomáson mozdonybemutatót tartottak. Képpünkön a kiállítás egyik legérdekesebb darabja, egy Győrött, a Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyárban 1959-ben készült M—28-as mozdony látható

FOTÓ: SZIGETI TAMÁS

Elisabet pátyolgatja

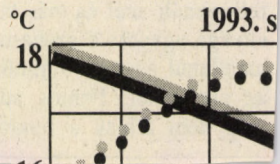
New York-i tudósítónktól

Michael Jackson — aki ellen a Los Angeles-i rendőrség kiskorú szexuális zaklatásának gyanújával vizsgálatot folytat — jelenleg ázsiai körúton van. Az elmúlt héten koncertjeit betegség miatt lemondta, s azt is fontolóra vette, hogy visszatér az Egyesült Államokba.

Ekkor váratlanul Bangkokba érkezett Jackson egyik legjobb barátja, Elisabeth Taylor színésznő, hogy mellé álljon a kényes helyzetben, és erőt adjon neki a turné folytatására. Ugyancsak oda érkezett Jackson húga, LaToya, aki óva intette a bajba került énekest, egyelőre ne térjen haza, mert ott azonnal letartóztatnák.

Los Angelesben Jackson fiatal barátai közül többen elmondták a

Átlagos s

Elmaradt a szívátültetés

Csökkenő várakozás

Marlboro-nyitány

Kínában

93.8.27.

Szakértők véleménye szerint az évszázad egyik legnagyobb üzlete kötött meg a világ egyik legjelentősebb élelmiszer- és dohányipari konserne, a Philip Morris és a kínai állami dohányipari monopóliuma, a China National Tobacco Corporation (CNTC) között. A két vállalatóriás együttműködési megállapodást írt alá, amely igen széles körű kooperációra biztosít lehetőséget.

A megállapodás értelmében a két cég közösen gyárt majd Marlboro cigarettát a hazai piac számára, emellett pedig új cigarettákat fejlesztenek ki és gyártanak mind a kínai, mind a külföldi piacokra. Az együttműködés nemcsak a termelésre, hanem az értékesítésre is kiterjed.

A kínai piac hatalmas lehetőségeket ígér a Philip Morris számára, amely eddig „csak” exportált az ázsiai országba. Kínában évi 1500 milliárd darab cigaretta talál vevőre, s a keresletet szinte teljes egészében a CNTC-hez tartozó 180 állami dohánygyár elégíti ki.

Az együttműködés keretében gyártandó Marlborókat is a CNTC üzemében fogják előállítani a Philip Morris műszaki, technológiai segítségével.

A Philip Morris véleménye szerint a megállapodás egy „eddig példa nélküli szélességű együttműködést jelent az erőforrások megosztása, valamint a gyártástechnológia területén”. A CNTC elnöke a megállapodás aláírása után elmondta, hogy az új üzleti kapcsolat minőségi változást hoz majd a kínai dohányipar számára, s egyúttal az iparág előtt megnyithatja a világpiacot.

A Philip Morris dohányipari üzletágának terjeszkedési stratégiájában a kelet-európai országok, a szovjet utódállamok mellett kiemelt jelentősége van a több mint egymilliárd fogyasztót számláló, s „erős dohányos” kínai piacnak. (Az évi 59 milliárd dolláros forgalmat lebonyolító amerikai cég dohányipari üzletágának nyeresége folyamatosan csökken az USA-ban.)

G. Gy.

				428 490	428 490
	14 977	3 278 621	3 263 291	148 750	148 750
	3 262	-520	74 737	772	964
	2 403	75 257	341 470		-84 592
			34 922		
			34 922		
	184 748	2 968 981	2 202 975	202 091	481 548
		1 734 920	1 529 165		
		1 457 927	1 194 262		
		276 993	183 299		
			110 000		
			41 604		
	184 748	1 234 061	673 810	202 091	481 548
	7	19 312	32 181		15 023
	173 073	157 599	37 424	38 108	106 856
				41 900	81 860
		486 721	459 290	76 000	145 316
					8 155
	11 668	570 429	144 915	46 083	124 338
		57 157	155 633		1 355
	488 620	12 379 496	12 073 028	780 109	976 521
	1 359 509	342 386	4 329 726	23 085	329 450
			574 879		4 198
	1 359 509	342 386	4 904 605	23 085	333 648
	13 927	12 078	85 920		95 000
			2 042		
		127	-127		66 089
		127	1 915		66 089
	2 933	44 446	474 920	10 604	144 383
	8 237	32 090	277 844	2 529	76 589
	1 288 472	85 425	682 695	2 198	12 184
			184 043		9 714
	1 299 642	161 961	1 619 502	15 331	242 870

Csaknem hárommillió munkahely szűnt meg Végéhez közeledik a német privatizáció

Amennyiben a keleti tartományok gazdasági válsága nem mélyül tovább, a volt NDK iparának privatizálásával megbízott vagyongyűnökség, a Treuhandanstalt egy éven belül befejezi működését. Már csaknem teljes egészében teljesítette a két Németország egyesítése után kapott feladatát, a keletnémet ipar „piacosítását”. A gyors ütemű privatizálás során azonban kiderült, hogy a feladat a tervezettnél költségesebb, ráadásul igencsak népszerűtlen.

A német vagyongyűnökség 13 ezer iparvállalat magánkézbe adására kapott megbízást, ezek a cégek összesen 4 millió dolgot foglalkoztattak. Idén májusban már csak ezer vállalat volt a Treuhandanstalt „raktárában” mintegy 210 ezer dolgozóval. Többnyire kisebb cégekről van szó, ezek privatizálása a berlini központú vagyongyűnökség szerint nem jelent majd különösebb gondot. 1991 óta a vagyongyűnökség több mint nyolcezer vállalatot privatizált, csaknem 2400 céget viszont véglegesen be kellett zárnia. A korábbi négy milliós munkahelyből csak 1,4 milliót sikerült megmentenie. Érthető tehát, hogy Németország keleti részén a vagyongyűnökség a legnépszerűtlenebb intézmény, hiszen tevékenysége nyomán munkaalkalmak milliói szűntek meg. Nem volna persze helyes a vagyongyűnökséget okolni a nagy munkanélküliségért a volt NDK-ban, az okok inkább a vállalatok túlnépesedésében és a viszonylag alacsony hatékonyságban keresendők. A piacgazdaság nem szentimentális jóléti intézmény, a privatizált cégek új tulajdonosaitól senki nem várhatta el, hogy megtartsák a felesleges létszámot. A véglegesen bezárt, felélesztésre, átszervezésre is alkalmatlan ipari monstrumok dolgozói nem reménykedhettek cégiük „karcúsításában”, ők kivétel nélkül elvesztették munkahelyüket.

A Treuhand a rábízott vállalatok talpraállítására, privatizálásra való előkészítésére eddig mintegy 130 milliárd márkát költött. 1991 óta 40 milliárd márkát privatizációs bevételre tett szert, ez az összeg jóval elmarad a várakozásoktól. A bevételnél is fontosabbnak tekinti viszont a vagyongyűnökség, hogy eddigi működése során 177 milliárd márkára szerzett befektetési garanciákat. Ezek a befektetési ígéretek egyrészt a privatizált vállalatok korszerűsítését, másrészt pedig új munkaalkalmak teremtését jelentik. A Treuhand mintegy 92 milliárd márkát fordított a keletnémet iparvállalatok tartozásainak visszafizetésére, vonzóbbak a befektetők számára ugyanis azok a cégek, amelyeket nem terhel tetemes adósság.

Számítások szerint a német vagyongyűnökség mintegy 270 milliárd márkás hiánnyal fejezi majd be működését. Ez az összeg 65 milliárddal haladja meg a tervezettet. A veszteséget egyelőre a német költségvetés kénytelen fedezni, de hírek szerint a bonni kormány 1995-ben pénzügyi alapot hoz majd létre a Treuhand adósságainak visszafizetésére. Nem kis gondot jelent a költségvetés számára a vagyongyűnökség deficitese működése, a német gazdaság ugyanis az elmúlt év harmadik negyede óta tartós „mélyrepülésben” van. Ráadásul a német költségvetésnek évi 150-200 milliárd márkájába kerül az újraegyesítés, elsősorban a kelet-

német gazdaság „felhozása”, valamint a szociális gondok enyhítése a volt NDK területén.

A több mint nyolcezer keletnémet iparvállalat privatizálásában elsősorban nyugatnémet cégek vettek részt. A statisztikák tanúsága szerint eddig 577 vállalat került külföldi cégek tulajdonába. Figyelemre méltó azonban, hogy a vagyongyűnökség privatizációs bevételeinek több mint 40 százaléka — 17,4 milliárd márká — a külföldi investoroktól származik. A privatizált vállalatok megvásárlásában a külföldi cégek közül elsősorban a franciák jeleskedtek, ők 4,8 milliárd márkával gazdagították a vagyongyűnökség bevételeit. Az Egyesült Államokból 2,8, Kanadából 1,5, Nagy-Britanniából pedig 1 milliárd márkát privatizációs bevétel érkezett.

A privatizálás kezdetén igen nagy volt a nyugati cégek érdeklődése a keletnémet vállalatok iránt. Ez az érdeklődés nem annyira a vállalatok műszaki színvonalának és termékeinek, hanem elsősorban piacainak szólt. Ismeretes, hogy a volt NDK ipari termelésének 70 százalékát a KGST-országok „szívták fel”. Ez a magas részarány nagy vonzerőt jelentett a nyugati cégeknek, hiszen a privatizálással jelentős keleti piaci pozíciók megszerzését remélték. A lelkesedés és az érdeklődés azonban alábbhagyott a KGST és a keleti kereskedelem összeomlása után, hiszen a volt NDK-vállalatok korábbi stabil piacai egyik napról a másikra eltűntek. Ebben a helyzetben előtérbe kerültek a német vállalatok, amelyek igyekeztek „kizsárolni” a legjobb keletnémet cégeket. Sok szakember azt állítja, hogy a nyugatnémet vállalatok azért is voltak feltűnően aktívak a privatizálásban, mert így akarták „hidegre tenni” az esetleges konkurenciát. Ez az állítás csak néhány ágazatban állja meg a helyét, a keletnémet

cégek döntő többsége ugyanis eleve nem jelenthetett versenytársat a nyugatnémet vállalatoknak. Az viszont tény, hogy a nyugatnémet biztosítótársaságok és a vegyipari vállalatok igen gyorsan megvásárolták a keletnémet partnercégeiket mindenekelőtt a piac megszerzése és a külföldi versenytársak távoltartása érdekében.

A Treuhand az értékelések szerint alapos és nagy mennyiségű munkát végzett el eddig is. A privatizációs megállapodások szinte kivétel nélkül három alapelve épültek. A vevőknek kötelezettséget kellett vállalni beruházásra meghatározott időn belül. Emellett regionális irodát kellett nyitnia Németország keleti felében. Fontos alapelve, hogy a vevőknek meghatározott időre garanciát kellett vállalnia bizonyos számú munkahely fenntartására a tulajdonába kerülő cégnél. Ezeket a szerződéses alapelveket a vagyongyűnökség a hátralévő állami cégek privatizálásánál sem kíván eltekinteni.

Németország számára rövid távon a privatizáció nagy ráfizetés. Ezt mi sem jellemzi jobban, hogy talaly — a Deutsche Bank jelentése szerint — a privatizált cégek működési vesztesége a teljes forgalom egyötödével volt egyenlő. Nagy összegeket emésztett és emészt fel a vagyongyűnökség működése, valamint a privatizált vállalatok részleges feljavítása. A veszteségek azonban hosszabb távon megtérülnek, a privatizált cégek ugyanis várhatóan gyorsan integrálódnak. S az esetleges további veszteségeket már nem a költségvetésnek, hanem az új tulajdonosnak kell fedezni. A legnagyobb kérdőjel azonban továbbra is az, mikor és miként tudja a német gazdaság foglalkoztatni azt a több millió dolgozót, akik a privatizálás nyomán veszítették el állásukat.

Áregyezkedés Instrációt

Egy éppen szeptember közepére eső USA-beli útját mondta le a napokban. A korábbi tárgyalásokon az érdekképviseletek által egyes kérdésekben elfoglalt merev pozíció készítette erre a döntésre, mert mint mondta: „a tisztesség azt kívánja, hogy ha kell, magam álljak ki az emberek elé”. Azt mindenesetre furcsának találta az államtitkár, hogy a MOSZ elnökségének augusztus 10-ei ülésén megfogalmazott szövegbe becsúszott az a kétértelmű félmondat, mely szerint a demonstrációt előkészítő bizottságnak „figyelembe kell venni a törvényes kereteket meghaladó akciók lehetőségét is”. A csütörtöki újabb fordulóról szólva Medgyasszay László elmondta, hogy a szakértői szintű tárgyalásokon nem történt minden vitás kérdésben előrehaladás. A tárgyalások természetéből adódóan azonban még csütörtökön is elképzelhető az álláspontok közeledése.

• K. B. Z.

Ma már többet importálunk, mint exportálunk

Több finn beruházást várunk

Kevesellték Finnország gazdasági jelenlétét hazánkban azon a megbeszélésen, ahol Ilkka Suominen, a finn parlament elnöke és Kádár Béla, a külgazdasági tárca vezetője találkozott egymással. Az utóbbi években bár külkereskedelmi forgalmunk nőtt, jelentős változás állt be annak szerkezetében.

Míg 1990-ig az áruforgalomban jelentős magyar aktívum mutatkozott, addig az elmúlt időszakban exportunk évi 10 százalékkal csökkent, miközben az import 60 százalékkal nőtt évente. Tavaly a 184 millió dolláros forgalomban már több mint 40 százalékos finn aktívum keletkezett, s idén az első félévben az aktívum nagysága már meghaladta a tavalyi egész évet. A legfontosabb magyar exportcikkek az alumínium félkész termékek, acélhuzal, turbógenerátor, vegyipari termékek és feldolgozott zöldséggyümölcs. Finnországból papírt, faárut, papíripari gépeket, vegyipari termékeket hozunk be.

A magyar kivitel látványos visszaesésében kétségtelenül szerepet játszik, hogy a finn gazdaság hosszan tartó felívelés után az utóbbi évtizedek legmélyebb válságát éli át. Szakértői előrejelzések szerint idén megáll a bruttó hazai termék csökkenése, melynek arányáról elég annyit megjegyezni, hogy 1990-ben az egy főre jutó GDP 22 545 dollár volt, míg tavaly 15 969. A beruházások és belső fogyasztás növekedését azonban csak jövőre várják.

A recesszió egyik legsúlyosabb következménye az óriásira duzzadt munkanélküliség, ami ma már a munkaképes lakosság 20 százalékát sújtja.

A nehézségek ellenére a finnek érdeklődése Magyarország iránt, ha csekély mértékben is, de megmaradt. Jelenleg 50-60 vegyesvállalat működik, az itteni finn befektetéseket pedig 0,5-1 milliárd finn márkára becsülik.

Korábban a finn kormány 100 millió dolláros kedvezményes hitelkeretet ajánlott fel a gazdaság élénkítésére, aminek azonban csak egyharmadát használták fel a hazai gazdálkodók.

Ennek egyeik okaként azt említik a szakemberek, hogy a minimálisan felvehető hitel alsó határát egymillió dollárban határozták meg, ami meghaladja a vállalkozások kockázatviselő képességét. A külgazdasági miniszterrel folytatott tárgyalásokon az is szóba került, hogy Ilkka Suominen sürgetni fogja, a finn parlament még idén ratifikálja az EFTA-val kötött szerződésünket. Ugyanígy arra is ígéretet kaptunk, hogy Finnország aktív szerepet játszik majd a budapesti világhiállításán.

• H. L.

Ki mondta, egy befektetés nem mobilizálható?

A telefonhiány már az exportot is akadályozza

Kelet-Európa vonalra (és tőkére) vár

93.9.3.

Kelet- és Közép-Európában az OECD legutóbbi felmérése szerint az export ütemes növekedésének első számú infrastruktúrális akadálya a szegényes, korszerűtlen távközlési rendszer, mindenekelőtt a telefonhiány. Térségünk távközlési rendszerének „felhozása” hatalmas beruházásokat igényel, csekély azonban az esély arra, hogy a szükséges pénzmenyiség belátható időn belül rendelkezésre álljon.

Nyugat-Európában a száz főre jutó televonvonalak száma 43, térségünkben ez a szám nem haladja meg a tizenháromat. Kivételt csak Bulgária és a balti államok jelentenek, ahol a telefonsűrűség meghaladja a húszat. Jól jellemzi a telefonhelyzetet térségünkben az a felmérés, amelyet egy angol tanácsadó vállalat készített Lengyelországban. A lengyel vállalatok többségének véleménye szerint napi munkájukban a telefonhiány nagyobb gondot okoz, mint a valutaárfolyamok változása vagy az ingatlan bankrendszer. A balti államokban, Oroszországban, Ukrajnában, Bulgáriában, Csehországban, Szlovákiában, Magyarországon, Lengyelországban és Romániában 1991-ben — a londoni CIT távközlési tanácsadó vállalat szerint — a fővonalak száma összesen 43,7 millió volt. Térségünk számára kívánatos volna, ha az ezredfordulóra sikerülne elérnie a mai spanyol telefonsűrűséget. Az ibériai országban jelenleg száz lakosra 35 telefonvonal jut. A nyugat-európai átlagnál alacsonyabb spanyol telefonsűrűség elérése az említett országokban több mint 21 millió új telefonvonal létesítését tenné szükségessé. Ennek anyagi vonzata 2000-ig összesen 128,9 milliárd dollár (!), ez évente mintegy 14,3 milliárdos beruházást jelentene.

A CIT szerint amennyiben térségünkben a telefonhálózat bővítése az 1988 és 1991 között mért ütemben folytatódik, csak Bulgária és a balti államok érhetik el az ezredfordulóra a „spanyol célt”. Oroszországban a száz főre jutó telefonvonalak száma 24-re, a volt Csehszlovákiában 25-re, Magyarországon 20-ra, Ukrajnában 18-ra, Lengyelországban pedig csak 15-re növekedik. Ennek a pesszimista előrejelzésnek, illetve forgatókönyvnek sajnos van realitása a térség egészét tekintve.

Lengyelországban például a „bűvös” 35-ös szám eléréséhez 10 millió új telefonvonalra volna szükség — mintegy 20 milliárd dolláros beruházással. 1992-ben a lengyel telefonhálózat korszerűsíté-

tése és bővítése 2,6 milliárd dollár beruházást igényelt, ennek az összegnek azonban csak a fele állt rendelkezésre. (Összehasonlításképpen: Nagy-Britanniában a száz lakosra jutó vonalak száma 45, az ágazat viszont idén 5 milliárd dollár beruházásban részesül.)

A Financial Times és az OECD által nemrégiben szervezett kelet-európai távközlési konferencián a nemzetközi pénzügyi intézeteket, szervezeteket és kritika érte amiatt, hogy kölcsönnyújtási tevékenységükben csökken a távközlés részesedése, s nemcsak térségünkben. Andrés Bande, az Ameritech telefontársaság elnöke szerint a Világbank a hatvanas években ötmilliárd dollár kölcsönt nyújtott a világ országainak a távközlési hálózat fejlesztésére. Húsz évvel ezelőtt a távközlés részesedése a világbanki kölcsönökben 3,6 százalék volt, napjainkban viszont nem haladja meg a 2 százalékot. Az elmúlt két esztendőben az Európai Beruházási Bank, valamint az EBRD összesen egymilliárd dollár kölcsönt nyújtott Kelet- és Közép-Európa távközlési hálózatának korszerűsítésére. Bandé szerint a Világbanknak olyan segítséget kellene a távközlés területén térségünknek juttatni, mint amilyenben Nyugat-Európát és Japánt részesítette a második világháborút követő években.

A Világbank, valamint az EBRD visszautasította a bírálatot, a két intézmény véleménye szerint térségünk távközlési helyzetének lényeges javítása elsősorban a magánszektor beruházóira vár. A nemzetközi pénzügyi intézmények fő feladata — az EBRD egyik munkatársa szerint — ezen a területen a kedvező beruházási feltételek megteremtésében való közreműködés.

Térségünk távközlési — mindegyik telefon — infrastruktúrájának „feljavítása” költségeinek mintegy 55 százalékát az érintett országoknak kell előteremteniük, a külföldi beruházók részesedése jó esetben 45 százalék körül alakulhat. A fő tőkebevonási forrás a távközlés privatizációja, amelyet jól kiegészíthetnek a hordozható, celluláris rendszerekre vonatkozó franchise-megállapodások külföldi cégekkel. (Kelet- és Közép-Európa legtöbb országában a mobiltelefonrendszer első generációja általában vegyesvállalati formában működik, ahol az egyik fél az állami távközlési vállalat, a másik pedig egy nyugati cég. Újabban viszont már versenyztetés folyik a koncessziókért az új digitális páneurópai

GSM-rendszer bevezetésére és működtetésére. A magyarországi tender eredményét a napokban hirdették ki.)

A legfontosabb feladat a tömegigények kielégítése, vagyis a hagyományos telefonhálózat bővítése. A Financial Times szerint Magyarország kivételével térségünkben a távközlés privatizációja „fájdalmasan” lassan halad. Amennyiben az érintett országok a távközlés privatizálásában felvennék a „magyar ütemet”, továbbra is gondot jelentene a fejlesztéshez és a bővítéshez szükséges külföldi tőke előteremtése. Viszonylagos hiány mutatkozik ugyanis a „távközlési” működőtőkében, legalábbis ami térségünket illeti. A tervek szerint a következő három esztendőben Ázsia csendes-óceáni régiójában a gyors ütemű gazdasági fejlődés részeként a külföldi szakvállalatok legalább ötvenmilliárd dollárt ruháznak be a távközlési ágazatba. Tőkét szív el Nyugat-Európa is, ahol nagy ívű privatizációs programok kezdődnek, s ezek nem hagyják érintetlenül a távközlési vállalatokat sem. Az ágazatban a privatizációs lavina 1995—96-ban indul meg, ekkor kezdődik ugyanis a Deutsche Telekom magántulajdonba adása.

A hatalmas német állami távközlési vállalat egyébként igencsak érdekelt az üzleti jelenlétben Kelet- és Közép-Európa országaiiban, anyagi lehetőségei azonban erősen korlátozottak. Miután a keletnémet tartományok távközlési rendszerének korszerűsítése 70 milliárd márkájába kerül a vállalatnak, a Deutsche Telekomnak nem sok beruházható tőkéje maradt külföldi országokra. Ma még igencsak kérdéses, sikerül-e az ezredfordulóig előteremteni a térség egésze számára a szükséges csaknem 129 milliárd dolláros távközlés-fejlesztési tőkét. Az viszont csaknem bizonyos, hogy néhány országban sikerül majd elérni a spanyol szintet. Különösen azokban az államokban, amelyek a külföldi tőkének kedvező működési lehetőségeket és feltételeket kínálnak.

A külföldi beruházók számára a legnagyobb vonzerőt a gazdasági növekedés megindulása, a gazdasági tevékenység felpezsdülése jelentené. Számos ázsiai ország példája bizonyítja, hogy a dinamikus gazdasági növekedés, az üzleti élet megélénkülése a viszonylagos tőkehiány ellenére is vonzza a külföldi investitorokat a távközlési ágazatba.

Gonda György

	éven túli lejáratra	200
16.	8. Pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelések	3
17.	IV. KÉSZLETEK	
18.	B) BEFEKTETETT ESZKÖZÖK (19+24+25. SOR)	175
19.	I. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK (20-23. SOROK)	55
20.	1. Többségi részesedések	1
21.	2. Befolyásoló részesedések	1
22.	3. Egyéb pénzügyi befektetések	3
23.	4. Kötvények és más tőkearányosan jövedelmező értékpapírok, egy évnél hosszabb lejárattal	4
24.	II. IMMATERIÁLIS JAVAK	7
25.	III. TÁRGYI ESZKÖZÖK (26+27. SOR)	112
26.	1. Pénzintézeti tevékenységet szolgáló tárgyi eszközök	112
27.	2. Nem közvetlen pénzügyi tevékenység tárgyi eszközei	
28.	C) AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	79
29.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (01+18+28. sor)	35392

FORRÁSOK

Sorszám	Források	Elő
a	b	
30.	D) KÖTELEZETTSÉGEK (31+36. SOR)	28470
31.	I. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK (32.-35. SOROK)	2584
32.	1. Pénzügyi intézetekkel szembeni kötelezettségek	1511
33.	2. Ügyfelekkel szembeni kötelezettségek	890
34.	3. Kibocsátott kötvények és más forgalomképes kamatozó értékpapírok éven belüli lejárata	5
35.	4. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	177
36.	II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK (37.-41. SOROK)	262
37.	1. Kötelezettségek pénzügyi intézetekkel szemben	222

Az éves beszámolót a számviteli törvényben és az általános pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós kép

Keltezés: Budapest, 1993. április 29.

Zuhan a MAN profitja

Kedvezőtlen üzletmenetről adott számot Németország második legnagyobb haszonjárműgyártója, a nálunk is jól ismert MAN. A június 30-án zárult pénzügyi évben — a cég jelentése szerint — a MAN adózás utáni nyeresége 45 százalékkal csökkent. Míg az előző pénzügyi évben a profit 418 millió márka volt, most nem haladta meg a 230 milliót. A nyergesvontatóiról, kamionjairól, teherautó-motorjairól ismert cég forgalma 19 milliárd márka volt, 1 százalékkal alacsonyabb, mint az előző pénzügyi évben. 1991 óta a MAN 6 ezer dolgozójától volt kénytelen megválni, a mostani kedvezőtlen üzleti eredmények miatt még az idén újabb 3300 elbocsátás várható.

Az elmúlt pénzügyi évben 8 százalékkal, 16,5 milliárd márkára csökkentek a cég címére feladott megrendelések. Miközben a külföldi rendelésállomány 2 százalékkal bővült, a német megrendelések 20 százalékkal zsugorodtak. A MAN-t különösen kedvezőtlenül érintette és érinti a német gazdaság elhúzódó recessziója, hiszen termékeinek közel a fele korábban a hazai piacon talált vevőre. A recesszió miatt a német cégek jelentősen visszafogták beruházási tevékenységüket, s ez nem hagyta érintetlenül a MAN üzletmenetét sem.

A nyereség zuhanása miatt jócskán csökkent a részvényeseknek kifizetett osztalék is. Egy részvényre a MAN most 8,50 márka osztalékot fizetett, az előző pénzügyi évben viszont az osztalék még 12 márka volt. A német márka felértékelődése a legtöbb európai valu-

tával szemben nem segítette az exportot, ráadásul a recesszió az európai piacokat is sújtotta.

A Du Pont oroszországi hódításai

A világ egyik legnagyobb vegyipari konszernje híres innovációs tevékenységéről. Oroszországban is mind népszerűbbek a Du Pont Lycra száljából készült fürdőruhák és fényes, tapadós nadrágok. A minap az Ometta—D nevű vállalat, amely Oroszországban kizárólagos joggal forgalmazza a Lycra szöveteket, megvonta egyéves együttműködésük mérlegét. Tavaly egymillió dollár értékben adtak el Du Pont termékeket. A Lycra szálból ez idő szerint húsz oroszországi és negyven FÁK-beli kisebb-nagyobb textilüzemben készítenek anyagokat. Mivel népszerűek és drágák a Du Pont áruk, hamisítják is azokat: Oleg Jakovlev igazgató elmondta, hogy sok pincében gyártott ál-Lycrára írják rá, hogy százszázalékos, holott az eredeti termékekben a Lycra szál aránya csupán tíz- vagy húszszázalékos. Az első év biztató tapasztalatai után az Ometta—D a Du Ponttal tízmillió dollárra kívánja bővíteni a gazdasági együttműködés értékét.

A Fuji előretör Moszkvában is

Az oroszországi tévéreklámokból még hiányoznak a fotóvilágképek szuperszínes hirdetései. Az előhívás és fényképkészítés piaca jórészt érintetlen, ezt a területet csak most kezdik be-

kebelezni — elsősorban a japánok, és csak utánuk az amerikaiak. Bár Moszkvában már egyre több kioszkban nyitnak Fuji-sarkot, rubelért is — mintha megvalósulni látszana a belső konvertibilitás. Egy gazdag körben utólérhetetlenül népszerűek a Polaroid gépek, amelyek az amerikai életforma profi játékosságát hivatottak szimbolizálni Oroszországban. Az igazi nagy falatok azonban még hátravannak. Egy-két év is eltelik még addig, amíg a városi és vidéki oroszok fizetőképessége eljut odáig, hogy tömegesen meg tudják fizetni a drága külföldi filmeket és fotópapírokat. A japánok mindenestre előnnyel startolnak a nagy piacon.

Philips—Nokia üzlet

A Nokia megvásárolta a Philips telekommunikációs kábel-gyárait, miáltal a finn elektronikai csoport jelentősen megerősödött a német piacon.

Az augusztus elején lezajlott adásvételt az 57 százalékosan a Nokia tulajdonában lévő holland NKF kábelgyár vezérelte. Az üzlet eredményeként a Nokia tulajdonába két gyár került, a kölni székhelyű optikai szál kábeleket készítő üzem és a nuremburgi rézhuzalgyár. A két cég együttesen 850 dolgozót alkalmaz, éves nettó értékesítésük pedig 300 millió német márka, azaz 176,5 millió dollár. A tranzakció nem tartalmazta a Philips kölni rézhuzalgyárát, mivel a tulajdonos úgy döntött, hogy az megérett a bezárásra. A Nokia eleddig igen kis részesedéssel bírt a német telekommunikációs vezeték-piacon, mely részt leányvállalata, a Monette képviselte, a mostani üzlet

eredményeként azonban már több mint 20 százalékkal lesz jelen.

Osztalékot emel a Sapporo

A Sapporo sörfőzde, japán harmadik legnagyobb sörgyártója osztalékot emel 1993-ra, egy olyan évre amikor növelni tudta részesedését a sör pangó piacán. Az anyacég a minap tette közzé első féléves eredményeit, melyek szerint értékesítése 3,9 százalékkal, 256,3 milliárd jenre (2,42 milliárd dollárra) nőtt, adózás előtti nyeresége pedig 4,93 milliárd jen, ami 5,1 százalékos emelkedést jelez. A nettó bevételek 43,6 százalékos növekedése annak a 2,1 milliárd jen hitelnek köszönhető, amelyet egyik sörösdoboz-gyártó leányvállalata vett fel.

A nettó jövedelem részvényenkénti mennyisége 8,91 jen, szemben a tavalyi 6,21 jennel, melyből 3,5 jen köztes osztalékot osztottak szét. Az éves kifizetés olyan mértékben nő, mint amelyet a Sapporo tavalyi kötvénykibocsátásának idején vállalt, és amely szerint jövedelme 35 százalékat osztja szét.

Az egész éves nyereség a szakértők szerint változatlanul 10,7 milliárd jen lesz adózás előtt. A bevételek emelkedését 5,1 százalékra jósolják, miszerint a végeredmény 580 milliárd jen körül várható.

A júniusig tartó hat hónapban a sör-részleg bevételeit 3,7 százalékkal növelte, míg az eladások mértéke 3 százalékkal emelkedett annak ellenére, hogy a hazai sörpiac 1,1 százalékkal szűkült.

G. Gy. — E. L. — M. R.

2250 33796137

Adatok E. Ft-ban

zõ év Tárgyév

c d

5849 26835586

9627 22680823

3489 8662506

2287 12287290

6400 56400

7451 1674627

7222 4154763

9170 3963377

14. Nem pénzügyi tevékenység

eredménye (12-13)

15. Szokásos vállalkozási eredmény

(±11±14)

2127340 907375

16. Rendkívüli bevételek

32737 278407

17. Rendkívüli ráfordítások

19760 266770

18. Rendkívüli eredmény (16-17)

12977 11637

19. Adózás előtti eredmény (±15±18)

2140317 919012

20. Adófizetési kötelezettség

106165 118874

21. Adózott eredmény (19-20)

2034152 800138

22. Általános tartalék képzése és

felhasználása (±)

-154960 -144131

23. Eredménytartalék igénybevétele

osztalékra, részesedésre

24. Fizetett (jövőre) osztalék, részesedés

495257 406911

25. Mérleg szerinti eredmény

(21±22±+23-24)

1383935 249096

Mérlegen kívüli tételek

számviteli elvekben foglaltak szerint állították össze. Az éves beszámoló a vállalkozó vagyoni,
bet ad.

KPMG Reviconsult

KPMG Reviconsult Kft.

KE – 0045/92/XII.

TGV-siker Dél-Koreában

93.9.1.

A Szöul és Pusan közötti 411 kilométeres gyorsvasúti összeköttetés megépítésére kiírt versenytárgyaláson a francia—brit konzorcium, a GEC-Alsthom végzett az első helyen. A tender megnyerése újabb sikert hozott az óránként 300 kilométeres sebességgel közlekedő francia TGV vonatok számára.

A mintegy 2,5 milliárd dolláros pályázaton részt vett az Intercity Express gyorsvasutat építő és gyártó Siemens vezette konzorcium, valamint a Mitsubishi vállalatcsoport is. A GEC-Alsthom győzelmében több tényező játszott szerepet. Mindezekelőtt a kedvező referenciák, hiszen a TGV vonatok már öt országban — Franciaország, Nagy-Britannia, Hollandia, Belgium, Spanyolország — közlekednek hiba nélkül.

A francia—brit konzorcium versenytársainál kedvezőbb fizetési feltételeket ajánlott. Emellett hajlandó jelentős mennyiségű technológia és know-how átadására is dél-koreai partnereinek, így a berendezések felét hazai cégek szállítják az 1999-re megépülő gyorsvasúthoz.

A Siemens vezette vállalatcsoport keserűséggel kényszerült tudomásul venni, hogy is-

mét a TGV kerekedett felül a versenyben. Már az is nagy csalódást okozott számukra, hogy a Madrid és Sevilla közötti gyorsvasúttendert elvesztették. Pedig a Siemens szerint az Intercity Express gyorsabb a TGV-nél, látni való azonban, hogy egy pályázatnál a sebesség csak egy bírálati szempont.

A Frankfurter Allgemeine Zeitung szerint újabb francia—német összecsapás várható a közeljövőben, mert mindkét konzorcium részt vesz egy tajvani gyorsvasút-építési versenykiíráson. A német lap szerint a TGV esélyeit javítja, hogy Franciaország nemrégiben engedélyezte korszerű katonai repülőgépek exportját Tajvanra.

A Siemens-csoport most az amerikai piacban reménykedik. Az USA-ban a tervek szerint a következő tíz esztendőben 4-5 gyorsvasutat kívánnak építeni, s a pályázaton a hazai cégek mellett külföldi vállalatok is részt vehetnek.

A német vállalatcsoport már megkezdte a „helyezkedést” az Egyesült Államokban: egy Intercity Express szerelvény több hónapos bemutató- és reklámkörutat tesz az ország különböző részein.

„A KÖZÉRT-PRIVATIZÁCIÓ MA
sodik fordulóját akkor hirdeti meg az ÁVÜ, amikor az első forduló lezárulta után megállapítják a megmaradt boltok számát. Várhatóan mintegy 180 üzletet hirdetnek meg augusztusban az egyfordulós pályázaton” — írtuk július 7-én a vagyonyűnökség tájékoztatója alapján.

Ugyanekkor tette közzé az ügynökség azt a tervet, mely szerint szeptember elsejével a tíz fővárosi közértvállalat maradékát hárommá vonják össze úgy, hogy az egy csoportba kerülő vállalatok önfenntartó képessége ne szenvedjen csorbát.

Azonban az augusztus elmúlt pályázat nélkül, s csak az látszik biztosnak, hogy az összevonás helyett csupán tárgyalni

lehetőség pályázati feltételeiről.

A korábbi mintegy 180 egységből úgy lett 100, hogy mára kiderült: sok üzletet nem lehet értékesíteni a kezelői jogok rendezetlensége miatt, másrészt 40 egységet leválaszt az ÁVÜ egy „termelői” hálózat számára. A pályázat kiírása pedig azért csúszik, mert sok időbe telik, amíg a 10 vállalat és a vagyonyűnökség által a közértprivatizáció lebonyolításával megbízott Bridge Bt. szakértői végigjárják a 100 boltot a végleges vagyonyfelmérés elvégzése során.

Az ÁVÜ illetékese szerint azonban legfeljebb szeptember közepéig kell várni az újabb pályázatra. Szintén körülbelül egy hónapot csúszik a maradék va-

Fordulat az osztrák—magyar áruforgalomban

MTI

Az elkövetkező hónapok döntő fordulatot hozhatnak Ausztria és Magyarország hagyományosan jó kereskedelmi kapcsolatában — jelentette ki Josef Schwarz, az Osztrák Köziársaság budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa kedden Nyíregyházán. Megerősítette: október elsejétől az ipari termékek kereskedelme az eddiginél könnyebb lesz a két ország között. A jövő évtől a magyar me-

Légügyi egyezmény Irány Joha

Nincs akadálya annak, hogy Magyarország és a Dél-Afrikai Köztársaság között közvetlen légijárat üzemeljen. Ezt biztosítja az a kétoldalú nemzetközi egyezmény, melyet Peter Johannes Welgemoed dél-afrikai közlekedési miniszter és Gyurkovics Sándor, a KHVM közgazgatási államtitkára írt alá tegnap.

Az egyezmény csak a lehetőséget adja meg, a járatok megindításának feltétele, hogy üzleti szempontból is megérje. A jogi

A papírpénz „becsülete”

Soha nem tapasztalt konjunk-túrát élvez a világ bankjegyipara, azok az állami és magánvállalatok, amelyek papírpénzek nyomásával, valamint a bankókhoz szükséges különleges papírok és berendezések gyártásával foglalkoznak. Az iparágnak egyelőre nem kell recessziótól tartania, a gondot inkább a kapacitások iránti igény hirtelen megnövekedése okozza.

A bankjegyek előállításáig mindig bizalmi kérdés volt, ezért az államok többsége a magáncégeket hosszú ideig nem is engedte a különleges iparág közelébe. A bankók tervezése, nyomása, forgalmazása még ma is állami monopóliumnak számít a világ legtöbb országában. A privát bankjegynyomdákat a múlt század közepén engedték először a „bankó-biznisz” közelébe, s azóta ezen a területen számos patinás cég tevékenykedik. Megrendeléseik különösen az elmúlt három évben szaporodtak meg, amikor mintegy húsz új állam született, s ezek többsége természetesen az új pénzt tekinti függetlensége egyik szimbólumának.

A bankjegyek előállításával foglalkozó ipari vertikum vállalatai — papírgyárak, formagyártók, különleges nyomdagépeket előállító cégek, pénzjegynyomdák — tevékenysége és hírneve elsősorban a diszkréción alapszik. Ezek a vállalatok — érthető módon — kerülnek a rivaldafényet, együttműködésük a feltétlen bizalmon, a kiváló minőségen és a szigorú titoktartáson nyugszik. Ritkán ad-

nak hírt megrendeléseikről és gazdálkodásukról, s területükre belépni is csak külön engedéllyel lehet.

Tavaly a világon összesen mintegy 100 milliárd új bankjegyet gyártottak. Az új államok születésével nemcsak a mennyiségi igény bővült, hanem mind fontosabb a szép forma, a jó minőség, s nem utolsósorban a biztonság. Ez utóbbinak azért van kiemelkedő fontossága, mert az elmúlt években ismét megélenkült a pénzhamisítók tevékenysége, s a jegybankok olyan papírpénzekre tartanak igényt, amelyek gyakorlatilag hamisíthatatlanok. (A színes fénymásolók elterjedése, valamint a „házi” papírgyártás kifinomulása nyomán vérszemet kaptak a bankjegyhamisítással foglalkozó szervezett maffiák.)

A fejlett országokban a bankjegyek nagyobbik részét a központi bank ellenőrzése alatt álló állami pénzjegynyomdák készítik. Az ágazatban tevékenykedő magáncégeknek általában csak a piac 10-20 százaléka jut ezekben az országokban, jelezvén, hogy a központi bankok — a magáncégek több mint százéves működése ellenére — bizalmat még mindig elsősorban az állami bankjegynyomdák iránt nyilvánul meg. Kivételt az OECD-országok körében csak Kanada és Németország jelent, ahol a magánpénzjegynyomdák az átlagosnál jóval nagyobb lehetőséget kapnak a hazai bankjegyigény kielégítésére.

A vezető nyugati magánpénz-

jegynyomdák jó üzletmenetről adnak számot. Folyamatosan nagy megrendelést teljesít a világ vezető magánpénzjegynyomdája, a német Giesecke und Derient. Az 1852-ben alapított cég 3900 dolgozót foglalkoztat, s éves forgalma eléri a 750 millió márkát. A cég leányvállalattal rendelkezik Belgiumban, Görögországban, Spanyolországban, az USA-ban és Mexikóban. (A német vállalat nyomta többek között Litvánia új pénzét.)

Az 1897-ben alapított patinás Canadian Bank Note Company 520 dolgozót foglalkoztat, s éves bevétele 100 millió kanadai dollár körül alakul. A Kanadában forgalomban lévő dollár bankjegyek felét ez a vállalat gyártja, s emellett számos külföldi megrendelést is teljesít. Többek között itt nyomták Ukrajna új pénzét, a hryvniát, valamint Tádzsikisztán új bankjegyeit.

A papírpénznek várhatóan még sokáig fennmarad a „becsülete” (kivéve a hiperinflációban elértéktelenedő bankjegyeket), a fém pénzek „tisztelete” azonban csaknem semmivé lett. Közülük ma már csak a Napóleon, a dél-afrikai Krugerrand és a kanadai Maple-leaf aranyérmék váltanak ki izgalmat a gyűjtők és a kincsképzők körében. Viszont a papírpénzről csak keveseknek jut eszébe, hogy a bankjegy is áru. Megrendelik, megtervezik, legyártják, leszállítják, kifizetik — és elköltik...

feltételeit tartalmazó dokumentumok a Polgármesteri Hivatal városfejlesztési és építési osztályán lehet átvenni a hirdetés megjelenését követően. A hirdetés megjelent a 1993. szeptember 15-én kiadott újságban. Az ajánlatokra kérjük a részletekért a kivitelezésre az ajánlatokat a 1993. október 1-jén 9 óráig a műszaki tartalom pontos megnevezésével kérjük megadni.

1993. október 1-jén 9 óráig történik a pályázatok befogadása a központosított irodákban.

1993. október 6-án 9 óráig.

9101 MH

Az ajánlatok leadási határideje: 1993. november 5-én 10 óra, a polgármesteri hivatal titkárságán.

Nyitó tárgyalás ugyanezen a napon 11 óráig történik a hivatal tanácskozótermében (2243 Kóka, Dózsa György út 1.).

Eredményhirdetés: ugyanott, 1993. november 12-én 12 óráig.

Munkakezdés időpontja: a szerződéskötést követő napon.

Befejezési határidő: 1994. május 15.

További feltételek a részletes versenykiírásban megtalálhatók.

**Kóka Község Önkormányzat
polgármestere**

9102 MH

Részvénytársaságok, egyszemélyes kft.-k, leltári törzstőkéjű kft.-k, kötvénykibocsátó vállalkozások

1993. évi ÉVES BESZÁMOLÓJUK KÖZZÉTÉTELÉT, amit az új számviteli törvény előír, egy külön erre a célra kidolgozott táblázat keretében, más cégek mellett a vállalatok részvényesei részére is, kedvezményes áron,

100 000 forintot takaríthatnak meg!
Ezen feladott hirdetés tarifájának mindössze 1/4-éért megjelentetjük két országos lapban, a

HÍRLAP és a **BANK & TŐZSDE** oldalain

100 000 forintot takaríthatnak meg!

Ismerje meg tájékoztatónkat a részvétel feltételeiről, levélben, faxon vagy telefonon, a részvételre vonatkozó rendelkezésünkre álló terjedelem korlátozott. Minél előbb jelentkeznek, annál kedvezőbb feltételekkel és a rendkívüli ajánlattal!

NOVORG

International Szervező és Kiadó Kft.

1052 Budapest, Városház u. 7. Postacím: 1553 Budapest, Pf. 52.

Telefon: 160-1966, 160-3596, 160-2300, fax: 160-2214

MH 3424

Mélyrepülésben a német vegyipar

Az elhúzódó európai gazdasági recesszió, a lanyha kereslet, valamint a német társadalombiztosítási rendszer szigorú reformja miatt Németország vezető vegyipari konsernei jelentős profitzuhanást voltak kénytelenek elkönyvelni az első félévben. A BASF, a Hoechst és a Bayer az első félév eredményeiről szóló jelentései a nyereség nagymértékű csökkenése mellett a forgalom visszaeséséről is beszámolnak.

A BASF-csoport nyeresége 1993 első hat hónapjában 51 százalékkal csökkent, s nem haladta meg a 483 millió márkát. A forgalom 22 milliárd márka volt, 7 százalékkal alacsonyabb, mint egy évvel korábban. Tizenkét százalékos forgalomcsökkenést regisztrált a műanyagipari és a műszál üzletág, a mezőgazdaságban használatos vegyipari termékekből 13 százalékkal fogyott kevesebb. Szá-

mottevően visszaesett az értékesítés a gyógyszer- és olajipari termékekből is. A kedvezőtlen eredmények miatt a BASF-csoport idén még 4 ezer dolgozójától kénytelen megválni. (1989 óta egyébként 20 ezerrel csökkentették a dolgozók számát.)

A Hoechst-konzern nyeresége az első félévben 31 százalékkal csökkent, értéke — adózás előtt — 781 millió márka volt, s ezzel minden várakozást alulmúlt. Érzékenyen érintette a céget, hogy gyógyszeripari részlegének forgalma 6 százalékkal zsugorodott. Az óriásvállalat termékeinek értékesítése az első félévben 10 százalékkal esett vissza az EK-országokban. A kedvezőtlen eredmények hatására a Hoechst nagyméretű átszervezési programot hajt végre, amelynek keretében a bérköltségeket 2 százalékkal csökkentik.

A Bayer-csoport profitja az

év első felében 2 milliárd márka volt, 20 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. Ezt a nyereséget 21 milliárd márkás forgalom mellett sikerült elérni, amely 5 százalékkal volt alacsonyabb, mint 1992 első félévében. Az üzletágak közül csak a gyógyszeripari és egészségügyi cikket gyártó ágazat forgalma nem csökkent, a többi üzletág értékesítése 5-10 százalékkal esett vissza. A recesszió sújtotta Európa részesedése a cég bevételeiben 62 százalék, s a tartós gazdasági válság miatt egyelőre nincs remény a forgalom bővítésére kontinensünkön. Ezért a Bayer gyorsította az átszervezést és karcsúsítást. Az első félévben 500 millió márkával csökkentette a termelési költségeket, s 2700 dolgozóját bocsátotta el „terven felül”.

93. 9. 8.

• G. Gy.

...ati esetleges közlekedési problémákat is. Szó volt például a határátkelőhelyek fejlesztéséről s azokról a feladatokról, amelyek majd a közúti, vasúti, vízi és légi forgalom zökkenőmentességét elősegíthetik. Kristóf László, a főváros világiállítási biztosa szerint az 1996-os esztendő az expótól függetlenül — az államalapítás 1100. évfordulójára tervezett ünnepek miatt — is elősegítheti a Duna Menti országok gazdasági, turisztikai együttműködését. Kristóf László munkatársunknak elmondta, hogy semmiképpen nem szabad elfelejteni, hogy az 1996-os év nem csak a budapesti expóé és az államalapításé, hiszen Ausztria is ekkor ünnepli névadásának 1000. jubileumát. A szomszédos Ausztriában nemzetközi rendezvényekre is sor kerül majd, mégpedig világifjúsági csúcstalálkozóra és a Béke Nobel-díjasok összegyűjtésére.

• I. G.

tartják a szeptember 14-ére tervezett agrárdemonstrációt a Parlament előtt — jelentette be Nagy Tamás, a MOSZ társelnöke az elnökségi ülést követő tájékoztatón. Mint ismert, a már korábban megalkult demonstrációt előkészítő bizottság az érdekegyeztető tárgyalások legutóbbi sikertelen fordulója után ezt a lépést javasolta.

Az agrárdemonstráció, amelyet most már bírósági határozat tesz lehetővé, csak a figyelmeztető nagygyűlésre korlátozódik. A MOSZ vezető testülete ugyanis úgy döntött, hogy nem rendeznek felvonulást a Hősök terétől a Parlamentig, mivel nem kívánják megbénítani a főváros forgalmát. A 11 órakor kezdődő és várhatóan kétórás rendezvényen a pártok vezérszónokainak lehetőséget biztosítanak arra, hogy beszédeket tartsanak, a kormány képviselőjének viszont nem kívánnak

még az 1994-es konvergencia meg tárgyalása előtt.

Kiadták a demonstráció tervezett jelszavait, amelyek között ilyenek találhatók: „Pártpolitika helyett agrárpolitikát!”, vagy „Kisgazdaság — nagygazdaság — mindent elvisz a válság!” Nagy Tamás szerint amikor felelős vezetők ma is azon vitatkoznak, van-e egyáltalán válság a mezőgazdaságban, mindenképpen szükséges a figyelemfelkeltés. Mint mondta, nem a budapesti polgárokat akarják bosszantani, hiszen áttelesen az ő érdekük is az agrárgazdaság helyzetének megoldása. Reményeik szerint pozitív hatása lesz megmozdulásuknak.

A demonstrációhoz más érdekképviseletek is csatlakozhatnak, mint ahogyan a Magyar Parasztszövetség már jelezte is ebbéli szándékát. A Gazdakörök Országos Szövetségének elnöksége viszont levélben ítéte el azt, hogy már az érdekegyez-

Külföldiek nem szerezhettek földtul

Államközi szintre kerül a GM—VW háború?

Tovább dagad Lopez botránydossziéja

A nyári hónapok sem hoztak szünetet vagy megbékélést a General Motors (GM) és a Volkswagen háborúskodásában, amely a Detroitból Wolfsburgba „átigazolt” sztár menedzser, José Ignacio Lopez de Arriortua állítólagos ipari kémkedése miatt robbant ki a két világcég között. Sőt július közepe óta újabb vádaskodások követik egymást mindkét részről, s a kényes ügybe a német ügyészségen és a gazdasági miniszteren kívül már az amerikai igazságügyi minisztérium is bekapcsolódott.

A baszk származású Lopez a GM második számú vezetőjeként a termelésért és a beszerzésért volt felelős, így előtte nem létezett titok a vállalat és külföldi leányvállalatainak termelési és fejlesztési témáiban. Márciusban Lopezt mind az USA-ból, mind pedig az Opel-től több munkatársa követte új munkahelyére, a Volkswagenhez, ahol ugyancsak termelési és beszerzési igazgatóként a költségek drasztikus lefaragása a fő feladata.

Röviddel Lopez „dezertálása” után — amelyet állítólag az váltott ki, hogy a GM elállt egy baszkföldi „álomautógyár” tervének megvalósításától — az amerikai vállalatbirodalom súlyos vádakat röpített világgá. Nevezetesen: Lopez és munkatársai nagy mennyiségű bizalmas iratot vittek magukkal új munkahelyükre a GM hosszú távú terveiről, fejlesztési és beszerzési politikájáról. Lopezék természetesen tagadták a vádakat, a VW vezetősége pedig teljes súlyával kiállt új alkalmazottai mellett.

A General Motors több pert helyezett kilátásba, szívósan védte igazát, így a Lopez-ügy mind kellemetlenebbé vált a VW, sőt már Bonn számára is. (Pénz Plusz Piac, 1993. június 4., július 16., 8. oldal.)

Július közepén az egyik volt Opel-dolgozó wiesbadeni lakásán nagy mennyiségű „oda nem illő” iratot talált a rendőrségi házkutatás, amelyek szerepeltek a GM-től és az Opel-től hiányzó iratok listáján. A GM és német leányvállalata kínosan ügyelt arra, hogy csak volt dolgozói és ne a VW-t vádolja ipari kémkedéssel. A Volkswagen elnöke, Ferdinand Piech azonban kevésbé volt udvarias: egy sajtótájékoztatón bejelentette, hogy esetleg a GM „ültette be” — Lopez távozásá miatti bosszúból — a titkos dokumentumokat cége számítógépeibe.

Ez a meglehetősen képtelen vád annyira felbőszítette Detroitot, hogy a GM elnöke a tisztázó tárgyalásokat s a személyes kapcsolattartást csak akkor tartotta elképzelhetőnek, ha Piech nyilvánosan bocsánatot

kér és visszavonja állítását. (Erre szeptember elejéig nem került sor.) Lopez többször is meghallgatta a VW felügyelőbizottsága, s ott eskü alatt állította ártatlanságát.

Időközben megszólaltak a detroiti központ illetékes munkatársai is. Többek között elmondták, hogy távozásá előtt Lopez számos fontos anyagot kéretett magához és fordított le németre. Az ügy mind kellemetlenebb lett Bonn számára is, s Rexrodt gazdasági miniszter a német ipar hírévére való hivatkozással jószolgálati, közvetítő tevékenységbe kezdett az Opel és a Volkswagen között. Washington sem maradt ki az ügyből; az igazságügyi minisztérium vizsgálja a GM vádjait, s nem kizárt, hogy próbapert indít. A GM—VW konfliktus ugyanis precedensül szolgálhat Washington számára a külföldi vállalatok és kormányok által folytatott, ipari kémkedés elleni harcban.

Augusztus közepén a VW először ismerte el, hogy a vállalathoz belépett volt GM-alkal-

mazottak olyan dokumentumokat vettek magukhoz távozás előtt, amelyek „esetleg fontos információkat tartalmazhatnak”. Az iratok megsemmisítésére állítólag Lopez adott utasítást a botrány kirobbanásakor, így azok nem kerülhettek a VW birtokába. A beismerés annak a jele, hogy a wolfsburgi óriáscég továbbra is ki akar maradni a botrányból, s amennyiben a vádak beigazolódnak, a „balhét” Lopeznek és társainak kell elvinniük.

A gazdasági krimi váratlan ház- és gyárkutatóssal folytatódott. A darmstadti ügyészség rajtaütésszerű házkutatást tartott a VW központjában és a vállalat néhány alkalmazottjának lakásán. A cégközpontból a rendőrség 10 dosszié iratot, adattároló lemezeket és 20-30 személyi számítógépet vitt magával tanulmányozásra. Georg Balz ügyész szerint a bizonyítékok összeillesztése nehéz, hosszadalmas vizsgálatot igényel, de az ipari kémkedés vádja „nem tűnik megalapozatlannak”. A hurok tehát mindjobban szorul Lopez és a vele tartott hét munkatársa körül. Védekezői pozícióba kényszerült a VW is, de tárgyalási ajánlatát a General Motors nem fogadta el, s egyelőre nem jártak sikerrel Rexrodt közvetítési kísérletei sem.

A lefoglalt dokumentumok tüzetes vizsgálata még folyik, s nem kétséges, hogy amennyiben a GM vádjai megalapozottak, már nemcsak Lopezéknak, hanem Piech elnöknek is távoznia kell. Piech egyébként a bot-

rány első percétől feltűnő odaadással állt ki a sztár menedzser mellett, s ezt a szakértők azzal magyarázták, hogy Lopezt valódi „csodafegyvernek” tekinti a „megroggyant” autóiipari óriás talpra állításában.

Klaus Liesen, a VW felügyelőbizottságának elnöke augusztus végén már sejteni engedte egy nyilatkozatában, hogy a körülmények a vállalatot esetleg Lopez „feláldozására” kényszeríthetik. A Financial Times szerint a német üzleti világ is azon a véleményen van, hogy Lopeznek távoznia kell, ha ezen múlik a VW jó üzleti hírneve.

Időközben nyilvánosságra hozták a Volkswagen első félévi üzleti jelentését. A cég vesztesége 1,6 milliárd márka volt, egy évvel korábban még 445 millió márka nyereséget mutatott a vállalati mérleg. A Volkswagen csoportnál (VW, Audi, Seat, Skoda) a termelés az első félévben 19 százalékkal csökkent. Míg 1992 első hat hónapjában a forgalom 43,7 milliárd márka volt, egy évvel később az értékesítés 38,4 milliárdra esett vissza. Beruházási tevékenységét a vállalat az első félévben 38 százalékkal mérsékelte. A második negyedévben számottevően lelassult a veszteségek növekedésének üteme, s ebben már Lopez „keze” is benne van. Nagy energiával látott hozzá a cég átszervezéséhez, a költségek megnyirbálásához, a beszállítói szerződések újratárgyalásához. Júliusban már gyökeres fordulatot vett kedvező irányba a VW üzletmenete, s ebben meghatározó szerepe volt a kí-

méletlen és kőkemény menedzsernek, Lopeznek. Nem kizárt, hogy az idei esztendő végére sikerül megvalósítania Lopeznek Piech tervét a veszteség felszámolását. Persze, ha Lopez még ott lesz a cégnél...

Augusztus 3-án a VW felügyelőbizottsága ülést tartott, s a tanácskozás előtt sokan tudni vélték, hogy menesztik az elnököt és Lopezt. (A híresztelések hatására jelentősen emelkedett a VW-részvények tőzsdei árfolyama, amely a kedvezőtlen üzletmenet és a botrány miatt az utóbbi hónapokban folyamatosan esett.) A jóslatok azonban nem váltak be, a felügyelőbizottság bizalmat szavazott Lopeznek.

Az ügy pártatlan kivizsgálására felkért nemzetközi hírű tanácsadó cég, a KPMG közölte ugyanis megbízójával, hogy egyelőre semmi terhelő dokumentumot nem találtak Lopez-re.

A KPMG, a darmstadti ügyészség azonban folytatja a vizsgálatot, az ügy még távolról sincs lezárva. Lopez egyelőre megmenekült, néhány munkatársa azonban már most „sárosnak” tűnik.

Annyi bizonyos, hogy a VW szeretne mielőbb és lehetőleg presztízsvesztés nélkül kikerülni a kellemetlen háborúskodásból, de a Lopez-dosszié egyelőre nem zárható le. Közeledik viszont az utolsó felvonás, ami „tragédiával”, de hepienddel is végződhet...

DISZKONTBÓL — OLCSÓBBAN

HADVYG

Kereskedelmi Rt. Diszkont Áruháza

Budapest, III., Vihar utca 18.

NYITVA:

Hétfő, kedd, szerda, péntek: 7.30-tól 17.30-ig.

Csütörtök: 7.30-tól 18.30-ig.

Szombat: 8-tól 12-ig

Egyéni vásárlóknak és viszonteladóknak a zokni- és harisnyaféléken kívül különféle ruházati termékek (pizsama, férténg, színes póló stb.) rendkívüli árengedménnyel, amíg a készlet tart.

export-import INTERDISCOUNT CASH & CARRY MARKET — ÁRAINK TARTALMAZZÁK AZ ÁFÁT!

1. Komplet közhőldvevő • sztereo beltéri egység, Single fej, 1,0 dB ofszet tükörrel 60 cm
14 999 Ft, 90 cm 15 999 Ft, 110 cm 17 999 Ft, 130 cm 18 999 Ft
2. Műholdvevő (2 család) 2 beltéri egység + Twin fej + ofszet tükör 28 999 Ft
3. Műholdvevő (4 család) Astra+MTV 1+2, 4 beltéri egység + Twin fej
+ Multiswitch + ofszet tükör 54 999 Ft
4. Műholdvevő Astra-Eutelsat/Duna tv-set, beltéri egység, 2 Single fej,
Magic box 130 cm ofszet-3 fej tartógyűrű 23 999 Ft
5. Eutelsat/Dunasat-bővítéssel + Single fej + Magic box + ofszet tükör 5999 Ft
6. Forgatható motor 200 csatorna műholdvevő szett beltéri egység, Single fej,
ofszet tükör 130 cm Positioner távirányító 18" motor polar 39 999 Ft
7. AM-mikro komplett szett, ofszet tükör + fej + AC (adapter) Ampli filter 8999 Ft
8. Sztereo beltéri egység 2050 Mhz, 200 csatorna. Onscreen, 2xScart 12 999 Ft.
Universal Camping beltéri 12V/220 volt 11 999 Ft
9. Műholdvevő (2 család) Astra-Eutelsat/Duna Tv-2 beltéri egység, 2 Twin fej, 2 Magic box,
130 cm ofszet tükör 3 fej tartógyűrű (Kopernikus) 41 999 Ft

S Z U P E R	RG 6 KOAX KÁBEL MŰHOLDVEVŐ-TV 19,90 Ft/m, min. 10 m 199 Ft	2 999 Ft
	ELIN SZUPER GYÜMÖLCSCENTRIFUGA 1300 ml/két tartályos	1 899 Ft
	12 SZEMÉLYES FILTERES KÁVÉFŐZŐ	999 Ft
	ELIN KÁVÉDARALÓ	1299 Ft
	RÁDIÓS + LÁMPA	1 999 Ft
	GŐZÖLŐS VASALÓ	1999 Ft
	TURMIX	3 499 Ft
	KENYÉRPÍRÍTÓ	1999 Ft
	KÉZIMIXER	1 699 Ft
	DIGITÁLIS MÉRLEG	4 199 Ft
	ELEKTROMOS KÉS	1 599 Ft
	PORSZÍVÓ 1000 Watt	8999 Ft
	KÉZIMIXER, TARTÁLYALY, APRÍTÓ	3 999 Ft
	UNIVERZÁLIS KONYHAI ROBOTGÉP	4 499 Ft
	HAJSZÁRÍTÓ 1200 watt	999 Ft
	TEFAL FRITEUSE	3 999 Ft
	UNIVERZÁLIS POWERBANK 12 V/220 VOLT	6999 Ft
	MICROSTAR 14 LITERES MIKROSÜTŐ	13 999 Ft
	GOLDSTAR 17 L FORGÓTANYÉROS, DIGITÁLIS MIKROSÜTŐ	18 599 Ft
	GOLDSTAR FORGÓTANYÉROS 17 l MIKROSÜTŐ	14 599 Ft
GOLDSTAR FORGÓTANYÉROS 23 l MIKROSÜTŐ	17 599 Ft	
GOLDSTAR MIKROSÜTŐ, GRILLES, FORGÓTANYÉROS 30 l	32 999 Ft	
SAMSUNG SQ 1200 IROGÉP 13 999 Ft / HIFI MUSIC CENTER	9 999 Ft	
KONICA/AGFA SR 100/36 EXP. FILM 279 Ft/3M SCOTCH EXL 100 NEW/36 exp.	199 Ft	
SONY, MAXELL FLOPPY LEMEZ 5,25 DD	449 Ft	
Comp Disc 5,25 DD 199 Ft/BASF 5,25 DD	239 Ft	
JVC, MAXELL FLOPPY LEMEZ 5,25 HD	649 Ft	
JVC, MAXELL FLOPPY LEMEZ 3,5 DD	649 Ft	
JVC, MAXELL FLOPPY LEMEZ 3,5 HD MAXELL 1199 Ft/JVC	999 Ft	
NONAME FLOPPY LEMEZ 5,25 DD	179 Ft	
NONAME FLOPPY LEMEZ 5,25 HD	349 Ft	
NONAME FLOPPY LEMEZ 3,5 DD	449 Ft	
NONAME FLOPPY LEMEZ 3,5 HD	689 Ft	
FLOPPYTARTÓ DOBOZ 100 db-5,25/80 db-3,5	399 Ft	
FAXPAPÍR 30 m HIGH SENSITIV (169 Ft/db) 6 db/csomag	1 014 Ft	
FAXPAPÍR 50 m 259 Ft/db, 554 Ft/csom., 100 m 529 Ft/db	3 174 Ft/csomag	
LEPORELLÓ PAPIR 240x12 1 pld. 0,59 Ft/1700 db 1003 Ft csom. 2 pld. 2,63 Ft/750 db 1973 Ft csom.		
3 pld. 4,28 Ft/500 db 2149 Ft csom. 4 pld. 5,90 Ft/375 db 2213 Ft csom.		
382x12 1 pld. 1,02 Ft/1700 db 1734 Ft csom. 2 pld. 4,03 Ft/750 db 3015 Ft csom.		
3 pld. 6,27 Ft/500 db 3135 Ft csom. 4 pld. 8,99 Ft/375 db 3374 Ft csom.		
FÉNYMÁSOLÓPAPÍR A4 500 db 80 g 239 Ft A3 500 db 80 g 499 Ft HIGH SPEED		
DEKORÁCIÓ, HALOGÉN LÁMPA (185 cm) SZABÁLYOZHATÓ	2 499 Ft	
UNIVERZÁLIS KÁVÉFŐZŐ (10 db/csom. TVR/VCR-SAT-MC)	699 Ft	

MOST

SOKKAL OLCSÓBBAN PÓTOLHATÓ!

görög és holland kerti bútorok folpack fólia papírsebkendő osztrák szódásszifon fürdőszoba-felszerelési cikkek kerti szerszámok	37 és 44 részes francia Duralex üveg étkezéslet és más üvegaruk brazil kerámia sütőtálak	angol és kínai bögrék 19 részes olasz tányérszétlet német porcelántányérok
--	--	--

**MINDEN ÜZLETBEN
MÁS-MÁS KÍNÁLAT!!!**

A VÁSÁRLÁS ÉRTEKÉTŐL FÜGGŐEN TOVÁBBI ENGEDMÉNYEK!!!

M Á R 1 7 H E L Y E N :

Budaörs, Károly király u. 145. 186-8100/250
Miskolc, Besenyői u. 15. (46) 342-011
Miskolc, Conin út 2. (46) 340-478
Eger, Órkaapu tér 26. (96) 312-023
Sáigótarján, Vásár tér 2. (32) 312-860
Nyíregyháza, Kállai Éva út 7. (42) 313-133
Szolnok, Csaba u. 28. (56) 425-044
Győr, Régi Veszprémi út 14-16. (96) 318-332

Sopron, Somfalvi út 14. (99) 313-043
Zalaegerszeg, Göcsey út 37. (92) 312-470
Veszprém, Fenyves u. 21. (88) 328-711/22
Pécs, Verseny utca. (72) 324-026
Kaposvár, Pécsi út 16. (82) 318-023
Kecskemét, Széchenyi tér 15.
(76) 328-132
Debrecen, Piac u. 57. (52) 314-349
Békéscsaba, Andrássy u. 32. (66) 328-820

ÖNNEK IS ÜZLET AZ AMFORA RAKTÁRÜZLET!

XVII., Táncsics M. u. 43—47.

Nyitvatartási idő:
hétfőtől péntekig: 7—19-ig,
szombaton: 7—14-ig

Normál kristálycukor, kg	66,50 Ft
Napraforgóolaj, 1 liter	78,50 Ft
Trappista sajt, kg	319,— Ft
Gépsonka, kg	389,— Ft
Dreher pils sör, 0,5 liter	39,— Ft
Pepsi Cola, 2 liter	69,— Ft
	(+ 50 Ft betétdíj)

Ezt készpénznek veheti: 5% árengedményt kap, ha
10 000 Ft felett, még további 3%-ot, ha 50 000 Ft
felett készpénzzel fizet!

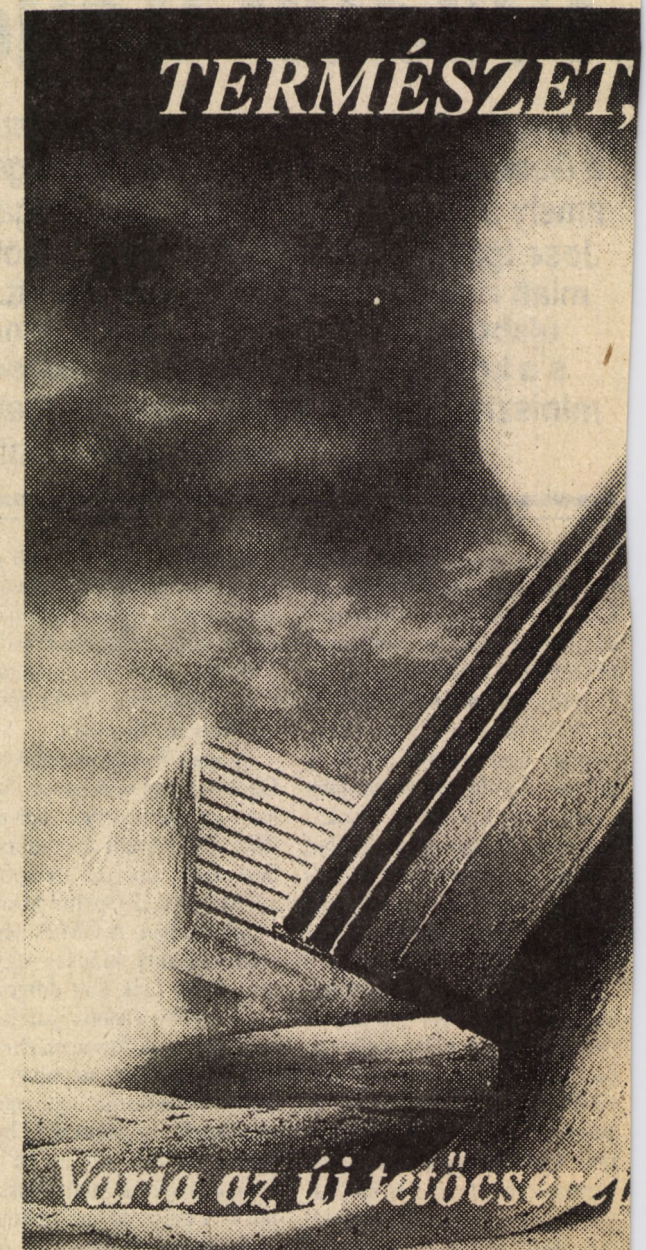
KERAVILL DISZKONTÁRUHÁZ

Bp. XVIII. (Pestszentlőrinc), Ipacsfa u. 8. Tel.: 147-5314.
Nyitva: hétközben 8—18-ig, szombaton 8—13 óráig.

ÁRPÁD KERAVILL ÁRUHÁZ DISZKONTRÉSZLEGE

LEVEGŐ. F

TERMÉSZET,

Varia az új tetőcseregi

ZIEGEL
GLEINS

„Dollarizálódik” a világ

Az új világgazdasági rendszerben is a „zöldhasú” a legfontosabb valuta, hiszen korábban soha nem használták fel az amerikai fizetőeszközt annyiféle célra, mint manapság: a gazdaságstabilizálástól a japán árának megállapításáig.

Az amerikai központi bank szerepét betöltő Federal Reserve (FED) egyik vezető valuta-szakértőjének véleménye szerint bankjegy formájában 300 milliárd dollár van forgalomban, s ennek az összegnek mintegy kétharmada az USA-n kívül található.

A FED szakértője szerint az elmúlt három esztendőben igen nagy mértékben megnövekedett a kereslet a dollár iránt, elsősorban külföldön. Becslések szerint az Egyesült Államokban jelenleg tízszer annyi dollár cirkulál, mint tíz esztendővel ezelőtt. A dollár iránti kereslet bővülése elsősorban a gazdasági stabilitásra való törekvéssel magyarázható Dél-

Amerikában, valamint Kelet- és Közép-Európában.

A dollár iránti bizalom annak ellenére növekszik, hogy 1985 óta az amerikai valutaárfolyam mintegy 40 százalékkal csökkent a vezető nyugati valutákkal szemben. A világ tehát hisz abban — a Business Week gazdasági hetilap véleménye szerint —, hogy az Egyesült Államok képes a valutája további értékcsökkenésének megakadályozására az infláció kialakulásának szigorú ellenőrzésén keresztül. (A FED kőkemény antiinflációs politikája nyomán a pénzromlás az USA-ban nem haladja meg a 3 százalékot éves szinten.)

Az inflációellenes gazdaságpolitika részeként Argentína 1991-ben a pezo árfolyamát a dollárhoz köthette, s azóta a pénzromlás 82-ről 12 százalékra mérséklődött. Hírek szerint az infláció sújtotta Brazília is hasonló lépésre készül. Panamában és Libériában az amerikai dollár a hivatalos valuta, s újabban

mind több fejlődő ország köti nemzeti valutáját a dollárhoz.

Az Egyesült Államokban a fizetések mindössze 9 százaléka bonyolódik le készpénzben, Washington és a gazdaság számára tehát nem jár kockázattal a dollár kiáramlása. (Érdeemes megjegyezni, hogy az USA-ból külföldre 10 ezer dollárnál több készpénzt csak engedéllyel lehet kivinni.) Becslések szerint Oroszországban 15-20 milliárd (!) dollár van forgalomban, Vietnamban pedig mintegy 600 millió dollár értékű „zöldhasú” cirkulál.

Pénzügyi szakemberek egyhangzó véleménye szerint még mindig a dollár az egyetlen valuta, amelyet fenntartások nélkül az egész világon elfogadnak. Tény azonban az is, hogy szerre a világon igen népszerű a német márka és a jen is, s a központi bankok külföldi valutatartalékaiknak ma már csak a felét tartják dollárban.

Térségünk országai történelmi és külkereskedelmi rész-

arányokok miatt figyelmüket elsősorban a márkára irányítják, de szívesen veszik a dollárban történő befektetéseket, valamint a külkereskedelmi forgalom dollárban történő elszámolását is. (Érdekes módon a japán központi bank nem törekszik arra, hogy a jen nemzetközi tranzakciós valuta szerepet töltsön be.)

A dollár nemzetköziesedésének további erősödése is arra készteti Washington, hogy az országban fenntartsa az árstabilitást.

A FED munkatársai — akik egyben az amerikai pénzügyi politika első számú irányítói — nem is titkolják, hogy a dollár világvaluta-szerepe megnövekedett felelősséggel jár számukra is. Megkülönböztetett figyelmet kell ugyanis fordítaniuk a dollár értékének megőrzésére, hiszen az amerikai valuta árfolyamának alakulása számottevő hatással van az egész világgazdaságra.

ELJON VELÜNK!

Értéke, vagyona lenne ma, 1993-ban,

... mert az ingatlan befektetés

... árszintjei nem befolyásolják, tehát **megőrzi értékét**

... (nagy éves hozamot és hosszútávú nyereséget) biztosít, tehát **növeli a pénz vásárlóértékét**

... befektetés

... b ingatlan tulajdonosa is lehet!

... an Befektetési Alap

Japán cégroham Délkelet-Ázsiában

A jen példa nélküli megerősödése a japán exportörök versenyképességét számottevően rontja a külpiacokon. Eddigi piaci pozícióik megtartása érdekében a japán cégek az eddiginél gyorsabb ütemben kényszerülnek termelésük egy részét az olcsó bérű délkelet-ázsiai országokba kihelelyezni.

Miután a jen magasrepülése — egy dollár 100-105 jennel egyenlő — nem ígérkezik rövid életűnek, a szigetország vállalatai az otthonra tervezett beruházásaik egy részét Thaiföldön, Malajziában, Dél-Koreában, Szingapúrban és Hongkongban valósítják meg.

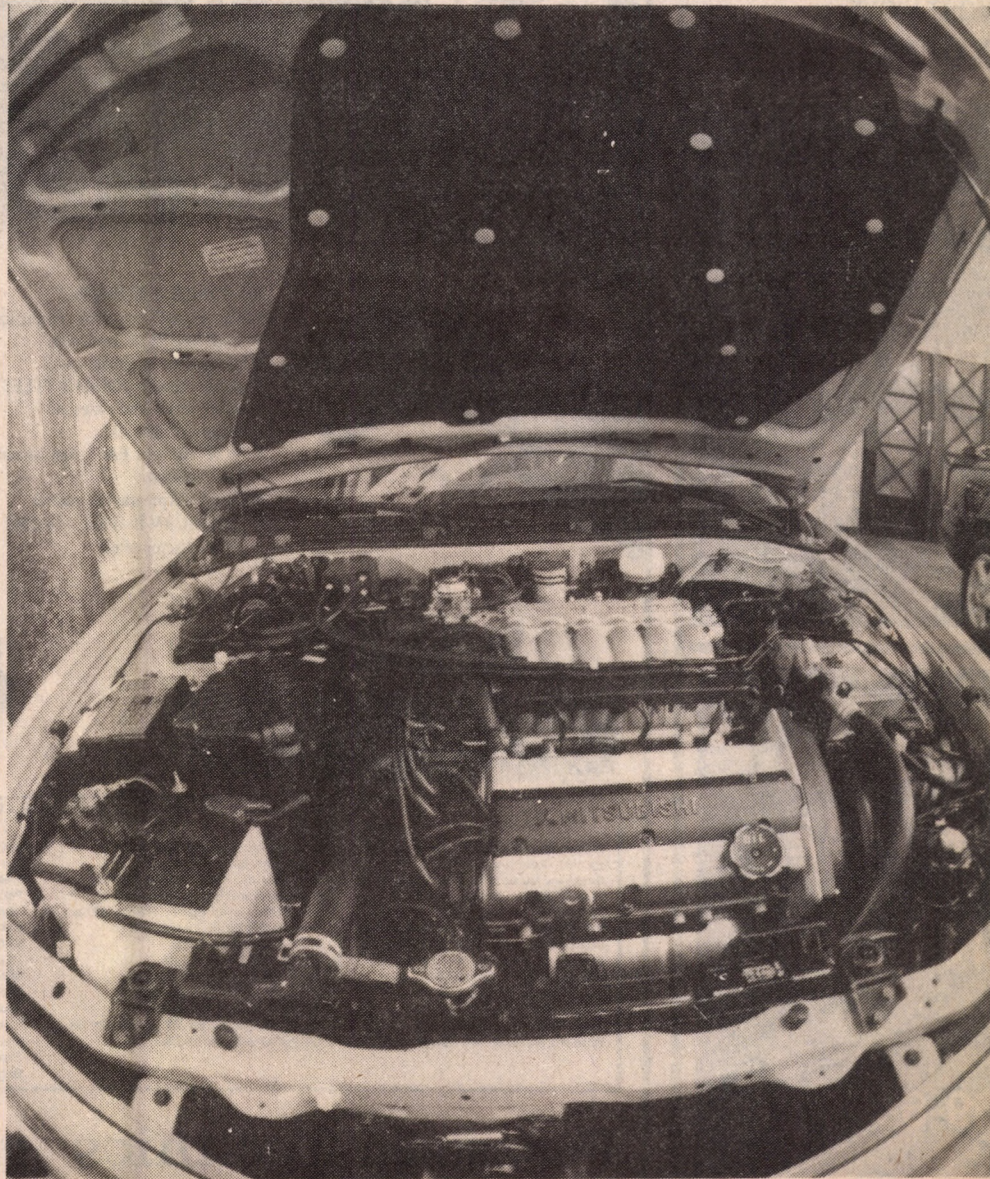
Ismeretes, hogy a japán vállalatbirodalom a '80-as évek közepé óta termelésük mind nagyobb részét „ültetik át” Délkelet-Ázsiába, ahol a gyártási költségek töredékét teszik ki a szigetországinak. Az erős jen által kikényszerített újabb tőkeroham keretében a multinacionális japán cégek kiterjesztik termelésüket a térségben, a szakértők véleménye szerint „kivonulásukat” kénytelenek lesznek a kis- és középméretű vállalatok is követni. Thaiföldön például a Toyota 570 millió dollárt ruház be, ezzel megkésztetve jelenlegi autógyártó kapacitását. (Thaiföldön jelenleg évi 100 ezer Toyotát állítanak elő.)

A Toshiba — ugyancsak Thaiföldön — jelentős beruhá-

zások révén 70 százalékkal bővíti televízióképcső-gyártását.

A Financial Times tudósítása szerint az erős jen miatt a nagy autóiipari és elektronikai vállalatok alkatrész- és részegység-beszállítói közül ugyancsak mind többen helyezik ki termelésüket a térség országaiba. Természetesen nem tud és nem is akar minden japán cég még részlegesen sem külföldre települni, ezért kedvező exportkonjunktúrára számíthatnak a térség részegység szállítói.

Számos japán exportör ugyanis egyes alkatrészeket a környező országokból rendel, az erős jen miatt olcsóbb lett az import. A kénysztörtéke roham közepette azért a szigetország cégei ügyelnek arra, hogy csak a munkaintenzív termelést helyezik ki külföldre, a jelentős értéket képviselő munkafázisok elvégzésére továbbra is Japánban kerül sor. A Mitsubishi Electric képmagnói — amelyek tömegáruknak számítanak — például több délkelet-ázsiai országban készülnek, az értékes, nagy felbontású televíziókészülékek gyártása azonban az anyacégnél marad. Jelenleg a délkelet-ázsiai országokkal lebonyolított külkereskedelmi forgalomban nagy a japán aktívum, de amennyiben a jen értéknövekedése tartós marad, nem kizárt, hogy ez a többletdeficitbe csap át.

G. Gy. Mitsubishi Galant

ai és boltjai most
ENGEDMÉNNYEL **Alfa**
 KERESKEDELMI Rt.
 b száz cikket.

fűszer, bébipehely, tusfürdő,
 zománcfesték, ing, póló!

**MOST VIGYE,
 SZLET TART!**

ÁRUHÁZBAN!

TEXTILÁRUHÁZ

irály u. 54—60.
 000, 122-1212

T
ÁRUHÁZ
RNÁL IS

69-6876

JURASSIC PARK

Panasonic

NV-SD20EE VIDEOMAGNÓ

- Különleges (Super Drive) meghajtás
- 4 videófej (SP/LP üzemmód)
- Szalagsebesség szabályozás és állókép léptetés (JOG/SHUTTLE)
- Behelyezéssel szerkesztés/utóhangosítás funkciók
- NTSC lejátszás PAL színrendszerű TV készüléken
- Új digitális program távvezérlő
- PAL/SECAM B-G/SECAM OIRT TV rendszerek vétele

NV-S20E VIDEOKAMERA

- 1 Lux megvilágítás igény
- Nagylátószögű objektív
- Program AE funkciók a még hatósabb felvétel készítése érdekében
- Egyesített bekapcsoló- és felvételi indító gomb
- Nagyméretű kezdőgombok a könnyebb kezelhetőség érdekében
- Nyolcszoros, kétsebességű optikai zoom
- FADE funkció

**PANASONIC/TECHNICS TERMÉKEKET ÁRUSÍTÓ BOLTOK
 BUDAPEST**

P/T Bemutatóterem és Mintabolt
 Bp. VIII., Rákóczi út 1-3.
 Szivárvány Áruház Bp. II., Mártírok útja 49.
 Herta Kft. Bp. III., Vörösvári út 23.
 Herta Kft. Bp. V., Belgrád rakpart 12.
 Inter-Electric Ker. Kft. Bp. V., Városház u. 3-5.
 Inter-Electric Ker. Kft. Bp. V., Kecskeméti u. 14.
 Inter-Electric Ker. Kft. Bp. VI., Terezt. krt. 39.
 Informatika Bp. VI., Terezt. krt. 31.
 Skála Metro Bp. VI., Nyugati tér 1/2.
 HI-FI Barlang Bp. VI., Szondi u. 5-7.
 Procontrol Bp. VII., Wesselényi u. 76.
 Bizományi Áruház Bp. VII., Károly krt. 3/c.

Bizományi Áruház Bp. VII., Király u. 35-37.
 Infocomp Kft. Bp. VII., Király u. 51.
 Szivárvány UNO Kft. Bp. VIII., Baross tér 14.
 Bizományi Áruház Bp. VIII., József krt. 17.
 Inter-Electric Ker. Kft. Bp. VIII., Rákóczi út 27/a.
 Video-Parti Kft. Bp. IX., Ferenc krt. 26.
 Skála Budapest Nagyaruház
 Bp. XI., Október 23 u. 6/10.
 Selektor Bt. Bp. XI., Mincz Zs. körtér 7.
 Trendex Kft. Bp. XI., Fehérvári út 21.
 INTEC Kft. Bp. XIV., Vác út 168.
 Inter-Electric Ker. Kft. Bp. XIV., Hungária krt. 98.
 Elektro Palota Bp. XV., Szócsa A. u. 26.

Elektro Computer Kft. Baja, Sétáló utca
 Elektroház Békéscsaba, Baross, u. 10.
 Procontrol Debrecen, Jókai u. 1.
 Paletta Elektro Áruház Debrecen, Kálván tér 2/b.
 UNO Áruház Debrecen, Plac u. 1-3.
 LUXOR Áruház Debrecen, Plac u. 18.
 MEGAPEX Kft. Eger, Széchenyi út 21.
 MEGAPEX Kft. Győr, Szent Bertalan u. 2.
 KONTUR 1. sz. Műszaki Bolt Győr, Király u. 17.
 KONTUR 5. sz. Műszaki Áruház Győr, Czuczor G. u. 21.
 Repella Szuper bolt Győr, Dr. Pogány I. u. 4-6.
 Paletta Forrás Áruház Hajdúszoboszló, Hunyadi u. 29.
 Kereki Kft. Kalocsa, Obermayer tér 7.
 Export-Import Kft. Kecskemét, Petőfi S. u. 12.
 Szigma Rt. Kiskunfélegyháza, Wesselényi u. 1.

Elektro Computer Kft. Kiskunhalas, Kóztársaság u. 10.
 Ipari Kereskedelmi Áruház
 Miskolc, Eszperantó tér 1.
 NCR Trade Bt. Nyíregyháza, Szabó L. u. 45.
 Infomix Kft. Pécs, Béri Balogh Á. u. 3.
 Hi-Fi Galéria Pécs, Rákóczi u. 46.
 HQ Bt. Salgótarján, Pécskő u. 5.
 INFO-MARK Sopron, Tánácsos M. u. 1.
 KONTUR 103. sz. IKVA Fenyő Áruház Sopron, Árpád u.
 Procontrol Szeged, Széchenyi tér 8.
 HIPERFEKT Székesfehérvár, Pinter K. u. 12.
 CEO Kft. Szombathely, Fő tér 16.
 Bizományi Áruház Szombathely, Mártírok tere 10.
 Inter-Electric Ker. Kft. Veszprém, Kereszt u. 9.
 Zalaszám Kft. Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 38.

Panasonic/Technics termékek megtekinthetők az őszi BNV-n az A pavilon 309-310. standján.

További koncentrációs folyamat várható

Frigyre lép a Volvo és a Renault

93-9-16.

Immár hivatalosan is bejelentették, hogy 1994. január elsejével a Renault és a Volvo fuzionál, s ezzel a világ hatodik legnagyobb autógyártó cége jön létre. A franciák részesedése a társaságban 65 százalék lesz. Nem kell tartani azonban attól, hogy megszűnnek az ismert márkák, mert az új cég továbbra is Volvo és Renault néven fogja gyártani és forgalmazni a gépjárműveket.

A bejelentés nem hatott bombaként a hírcsatornákban, hiszen már három éve köztudomású volt a két nagy cég kacérkodása az egyesüléssel. A házasságot nagyon akarta és sürgette a Balladur kormányfő körül tömörülő újkonzervatív ipari-közgazdász lobbí: a privatizációban láttak kiutat a Renault versenyképességének fenntartására. Ősszel kezdődött a részletek kidolgozása, s az év végére tető alá hozzák az egyesülést. Amely persze bevalótlan az erős japán konkurenciának kíván gátat szabni, vagy legalábbis mérsékelni az európai autógyártók háttérbe szorulását a piacon. Am prognózisok szerint a mélyrepülés tovább tart: Európa 16 százalékkal kevesebb gépkocsit tud majd értékesíteni a következő hónapokban.

A Renault-Volvo részesedése a kontinens autópiacon 12 százalékos lesz, s így már versenytársa a Peugeot-Citroennek és az Opelnek, amely a Volkswagen AG mögött a második legnagyobb gyártó. Jelenleg az 1990-ben indult keresztrészvényesítésnek köszönhetően a Renault 10 százalék részesedést tudhat magának az AB Volvónál, 25-öt a Volvo Car Corp.-nál, és 45-öt a Volvo teherautógyárában. A svédeknek 20 százalékuk van már a Renault-nál, 45 pedig a francia konszern busz- és teherautórészlegénél. Az európai teherkocsipiacon a francia-svéd cég 20 százalékos részesedést akar elérni, s ezre a német Daimler mögött a második legnagyobb gyártó lesz a világon.

A Renault-nál jelenleg a többségi tulajdonos maga az állam

A Volvo a nehézségek ellenére is újdonsággal rukkolt ki a frankfurti szalonban: az új 400-as sorozat első tagja

(80 százalék), s a részvények kevesebb mint 1 százaléka az alkalmazottak kezében van, amelyet befektetési jegyekként forgatnak a börzén kormányzati felügyelet mellett.

A privatizációnál fontos szempont volt, hogy a Renault súlya megmaradjon az új vállalatban belül, mert a céget továbbra is nemzeti szimbólumnak tekintik.

A szélesedő kooperáció keretében a francia vállalat részlegeseket szállított és szállít a Hollandiában működő Volvo-Mitsubishi vegyescégnek, amely kisautókat gyárt. A Volvo és a Renault egy másik együttműködés keretében gépkocsimotorokat szállít egymásnak.

Több éve működik közös részleg minőség-ellenőrzésre, valamint a beszerzések összehangolására. A tervek szerint a közeli hónapokban közös tervező részleg is alakul. Az új részleg létrehozása lehetővé teszi a mindkét vállalat személyautóiban egyaránt alkalmazott alkat-

részek hosszú távú tervezését, illetve új modellek kifejlesztését. Érdemes megjegyezni, hogy előrehaladott munkálatok folynak egy közös luxusgépkocsi tervezésének és gyártásának előkészítésében is. A tervek szerint a közös autó az évtized második felében kerül majd piacra.

A francia ipari miniszter szerint a fúzióval létrejövő új vállalatban a Renault rendelkezik majd többségi tulajdonnal. A két cég tevékenységének összehangolása azért is sürgős, mert Párizs minél előbb szeretné privatizálni az új óriásvállalatot.

A Volvo és a Renault nem azonos „hozománnyal” készült a házasságra. Amikor a két nagyvállalat szorosabbra fűzte az együttműködést, még a francia cég volt nehéz helyzetben, ma viszont a Volvo küszködik komoly gondokkal. Folyik a Volvo 95 elnevezésű szükségprogram végrehajtása, amelynek célja a vállalat átszervezése, karcsúsítása, a talpon maradás biztosítása. Tavaly a svéd cég mintegy 290

ezer személygépkocsit és haszonjárművet értékesített, 1986-ban viszont az eladások még meghaladták a 420 ezret. A jelentős forgalomcsökkenés fő oka, hogy a Volvo főbb külföldi piacain már több éve recesszió van. A gépkocsiiüzletág veszteségeit létszámsökkentéssel, valamint az értékesítési és a marketing tevékenység „felfrissítésével” kívánják felszámolni, s nyereségesre fordítani. 1992-ben a Volvo forgalma meghaladta a 10 milliárd dollárt, vesztesége pedig 250 millió dollárnál is több volt.

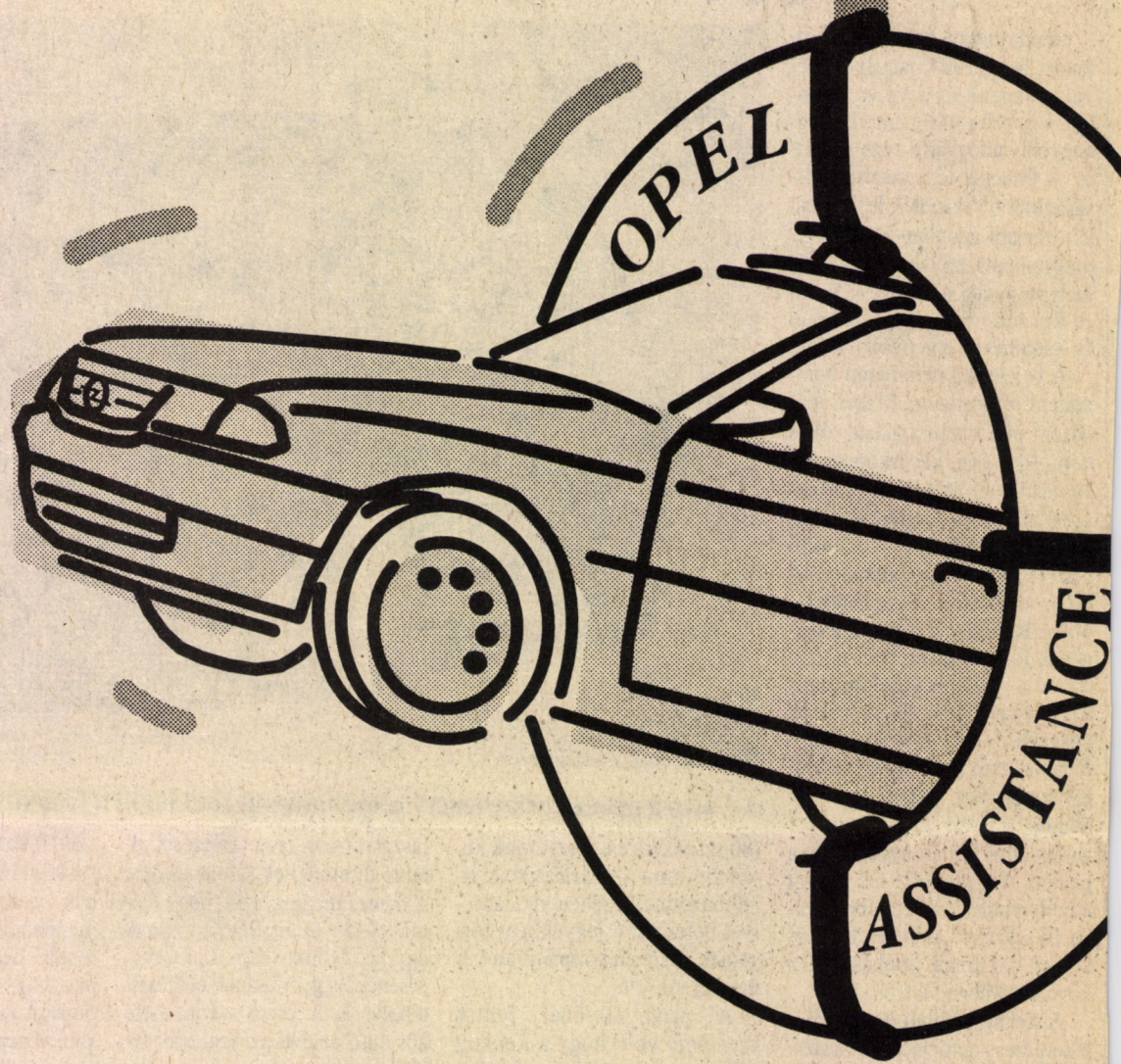
Az elmúlt két esztendőben ezzel szemben a Renault Európa egyik legnyereségesebb autógyártója lett. Számottevően csökkentették a termelési költségeket, és nagyfokú minőségjavulást sikerült elérni. Hét esztendő alatt több mint 50 százalékkal nőtt a termelékenység. A kiugró értékesítési eredmények nyomán öt év alatt a Renault adósságállománya 10-ről 3 milliárd dollárra csökkent, míg részesedése az Európai Közösség

autópiacon rövid idő alatt 9,8-ról 11 százalékra növekedett. A siker egyik titka, hogy a Renault mind a termelésben, mind pedig az értékesítésben sikeresen honosította meg a japán autóiparban jól bevált módszereket. Az idei év eddig eltelt részében nagy sikert aratott a piacon a Twingo kiskocsi, a Safrane luxusautó (amely az R25-ös utóda), valamint a Clio. Jól jelzi a Renault diadalmenetét, hogy tavalyi nyeresége (5,7 milliárd frank) 85 százalékkal volt magasabb az előző évinél.

A Renaultnak most jól megy az üzlet, a Volvo viszont gyengélkedik. Ez a különbség viszont nem lehet oka a házasság elmaradásának, mert mindkét cég hosszabb távra gondolkodik és tervez. A két cég fúziója része annak a koncentrációs folyamatnak, amely a következő évek európai autóiparának jellemzője lesz, s amely ütemének gyorsulására lehet számítani.

G. GY.—SZ. M.

KIHÚZZUK A

Defekt. Kifogy az üzemanyag. Kimerül az akkumulátor. Elromlik a zár. Elvész a kulcs. Mind-mind olyan problémák, melyek meghíúsíthatják az utazást, éppúgy, mint az egyéb váratlan technikai hibák.

Az Opel Assistance egyedülálló, ingyenes megoldást kínál a fenti esetekre. Az új Opel

járművekre sokéve érvényesítve mellett 31 európai országban további segítséget nyújt. Ha problémája támad, nincs okoztatás. 24 órás, díjmentes vonal áll rendelkezésre. Telefonáljon és az Opel Assistance küldi a segítséget. Ha a baj n

További információért keresse fel a legközelebbi Opel-márkakereskedőt.

Gyökeres változás előtt az amerikai közúti közlekedés

Intelligens utak és autók

Forradalmi változások előtt áll az amerikai úthálózat, a közlekedésszervezés, s ezen keresztül a gépkocsik fedélzeti számítástechnikai rendszere. Szakértők véleménye szerint két év múlva az Egyesült Államok országútjainak 35 százaléka a „kihordási idő” végére jut, s feltétlenül felújításra szorul. Jelenleg az amerikai utak az ötvenes évek technikáját és technológiáját tükrözik, a felújítási tervek viszont már a jövő század követelményeinek felelnek meg.

Az egyre növekvő közúti forgalom miatt rohamosan romlik az USA úthálózatának állapota. Számítások szerint az országutak állagának minden 1 százalékos javítása 20-30 milliárd dolláros megtakarítást eredményez a következő húsz évben a szövetségi költségvetésnek. Clinton elnök nagy ívű infrastruktúrafejlesztési programjával egybecsengően, hatalmas munkálatok kezdődnek az amerikai országutakon.

Az utak korszerűsítéséhez új technikákat, anyagokat alkalmaznak: például olyan betont használnak fel, amely a különleges adalékanyagok és szálerősítések következtében húsz-húszöt százalékos tartósabb lesz a jelenleginél. Megjelent a szupergyorsan megkötő beton is, amely a burkolat lefektetésétől számított négy óra múlva már forgalomképes.

Az új utak építéséhez és a régi korszakhoz felhasznált anyagok és technológiák nem olcsók, a befektetés azonban — a tartósság miatt — többszörösen megtérül. Közben gőzerővel folyik Amerika országútjainak korszerűsítése, felszerelik az úthálózatot a legkorszerűbb, úgynevezett intelligens elektronikával is. A fizetős autópályákon megszűnnek a forgalmat jócskán lassító jegyváltó fülkék, s helyettük az adott helyen optikai érzékelők olvassák majd le a gépkocsik rendszámát, s az autópálya-használati díjjal a gépkocsitulajdonos bankszámláját terhelik meg. Ezzel az újítással gyakor-

latilag megszűnik a kényszervárakozás az országutakon, s megállni csak tankolási céllal kell majd. Az „intelligens” országútrendszer folyamatosan szolgáltat adatokat a gépkocsivezetőknek az útviszonyokról, az időjárásról, a forgalmi helyzet alakulásáról. A központ ezekhez az adatokhoz ugyancsak szenzorok révén jut hozzá, ezek gyűjtik az adatokat az áthaladó autók számára, a forgalmi dugókról stb.

A néhány éven belül az egész USA-t behálózó rendszer jelentős szerepet tölt majd be a városi közlekedésben is. Los Angelesben például 4000 útkereszteződésben szerelnek fel érzékelőket azzal a céllal, hogy csökkentsék a zöld jelzések „üresjáratát”. A szenzor érzékeli, hogy a zöld jelzés ellenére már elfogytak az áthaladó kocsik, így azonnali lámpaváltással megnyitja az utat a keresztirányú forgalom felé.

Nagy jövő vár a fedélzeti számítógépekre, amelyek igen csak megkönnyítik a gépkocsivezetők tájékozódását és tájékoztatását. A floridai Orlandóban a General Motors és az Avis autókölcsönző nemrégiben fejezte be az „önnavigáló” kocsik kipróbálását. Az úti cél betáplálása után a gépkocsi számítógépe folyamatosan tájékoztat az optimális haladási irányról és sebességről, utasítást ad a fordulásra, megadja a céltól való távolságot, vagyis elvezeti a gépkocsivezetőt a számára ismeretlen cél felé. Az utasítások már nemcsak képernyőn jelennek meg, hanem a számítógép szóban is tájékoztat. A hibátlan navigálást az teszi lehetővé, hogy a gépkocsi szenzorai pontosan jelzik az autó pozícióit. Ezeket az adatokat a számítógép összeveti a betáplált területi térképpel, s kiválasztja a legrovidebb és leginkább üzemanyag-takarékos útvonalat. Eltévedés gyakorlatilag kizárva, az érzékelők és a számítógép teljes biztonsággal és pontossággal „vezeti” a sofőrt.

Chicagóban kísérletképpen ötezer autót szerelnek fel olyan

számítógépekkel, amelyek nemcsak navigálnak, hanem távol tartják a kocsikat a forgalmi dugoktól is. A Motorola cég szenzorai folyamatosan gyűjtik az adatokat a városban közlekedő kocsik mozgásáról, s ugyancsak folyamatosan tájékoztatják a gépkocsivezetőket a forgalmi helyzetről, az utcák telítettségéről, az elkerülni javasolt kereszteződésekről, csomópontokról. Forgalomszervezési szakemberek a tájékoztató rendszertől azt várják, hogy gyorsabb lesz a haladás a városokban, másrészt pedig a kevesebb állásidő miatt csökken a gépkocsik üzemanyag-felhasználása. Mindkét tényezőnek különleges jelentősége és fontossága van az USA-ban, ahol mind a városokban, mind az országutakon állandó a csúcsforgalom, s az araszolás számít „normális” sebességgnek.

Szerte az USA-ban nagy erővel folyik az „intelligens” utak és gépkocsik országos rendszerének kialakítása. Számítások szerint a következő 20 évben csak szenzorokra és fedélzeti számítógépekre 200 milliárd dollárt fognak költeni. A beruházások 80 százaléka a magán-szektorból, 20 százaléka pedig a szövetségi és a helyi költségvetésekből származik majd. Az intelligens rendszerek kiépítése hatalmas nyereséget jelent a részt vevő vállalatok számára, de nagy profitra számíthatnak az útépitő cégek is. Az országutak és a közlekedési rendszer korszerűsítése kedvezően hat a foglalkoztatási helyzetre is az Egyesült Államokban, ahol jelenleg az aktív korú lakosság 7 százaléka állástalan.

Az új útépitési technológiákat és anyagokat kifejlesztő és gyártó cégek, valamint az intelligens közlekedési rendszer megteremtésében közreműködő vállalatok hosszú távon is jelentős profitra számíthatnak. Találmányaik, eljárásaik, rendszereik iránt ugyanis Európa és Ázsia is élesen érdeklődik, a hazai siker minden bizonnyal megnyitja az utat a nagy értékű export előtt is.

Forgalmas főútvonalakkal (Baross utca, illet
párhuzamos, jól megközelíthető, cser
mellékutcában lévő, 270 m² alapterül

20 helyiségből álló,
központi fűtéses,
légkondicionált,
riasztórendszerrel felszerelt

utcára nyíló ingatlan

tulajdonjoga

5 db telefonfővonallal eladó.

Érdeklődni lehet 9—15 óra között a **113-5**
telefonszámon. Megtekinthető: előzetes bejelen
NOVIKI Rt. f. a.

Budapest VIII., Nap utca 35—41.

A Sas-hegyen,
a Meredek utcában
60 m²-es,
1+2 és fél szobás,
összkomfortos
öröklakás eladó.
Ősszel beköltözhető.
Tel.: 117-7955

MH 8801

A MÁV Hidépítő Kft.
telephelyén
(Budapest XIV.,
Mexikói út 71.,
a Kacsóh Pongrác úti
felüljárónál)
azonnal bérelhető:
— 1500—2000 m² nyílt
raktárterület iparvágánnyal,
— műhely-raktár épületek,
— irodahelyiségek.

Érdeklődni:
Piri Antal
termelési igazgatónál:
163-7453,
dr. Bikkál Attiláné
gazdasági igazgatónál:
251-3487

MH 9460

Az Agrol
Ipari Részvénytárs
tájékoztatja az ér
a részvény
1993. október 2
közgyűl

A közgyűlés helye: A
Velence, Felszabadu

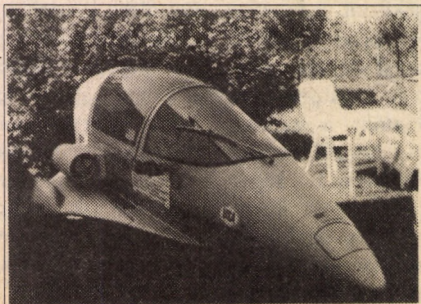
Napirendi pontok:

1. A részvénytársas
kapcsolatos aktu
megtárgyalása.
2. Az alapszabály m
3. Személyi kérdése

A részvényesek szav
az alapszabályban n
módon gyakorolhatjá

Agrokompl

FANTASZTIKUS REKLÁMOZÁSI LEHETŐSÉG!

PULSE

közúti közlekedésre is alkalmas szárazföldi vadászcirkáló

ELADÓ!

Érdeklődni: (96) 332-944

MH9917

Felemás autóipari kilátások Kelet-Európában

93.9.16.

A kedvezőtlen gazdasági helyzet miatt meglehetősen alacsony a fizetőképes kereslet az új gépkocsik iránt Kelet-Európában, beleértve a Szovjetunió utódállamait is. A térségben tavaly 1,22 millió új személyautó talált gazdára, idén viszont szakértők csak 1,18 millió új kocsi értékesítésével számolnak. Lassú piacbővülés a hazai és a külföldi autógyártók szerint a következő három esztendőben várható: jövőre 1,31, 1995-ben 1,47, egy évvel később pedig 1,63 millió új autót értékesítenek majd térségünkben.

Kedvezőbbben alakulnak a ke-

let-európai autógyárak várható statisztikái. Az erőteljes termelésbővülés elsősorban annak köszönhető, hogy fokozatosan növekszik a gyártott autók száma a nyugati autógyárak által létesített leányvállalatoknál, illetve az általuk megvásárolt és korszerűsített cégeknél. A statisztikák tanúsága szerint a gyártott új autók száma meghaladja a térség fizetőképes keresletét, így a többlet nyugati piacokra kerül exportra. Kelet-Európában és Oroszországban tavaly 1,47 millió új személyautót gyártottak, idén a termelés eléri az 1,6 milliót. Jövőre 1,9, 1995-ben 2,2, az előrejelzés

utolsó évében pedig több mint 2,4 millió autót állítanak elő a kelet-európai gépkocsigyárak.

Tavalyi adatok alapján a világ 23 legnagyobb autógyárának listáján térségünket egy cég képviselte: a Vaz (Lada) a lista tizenhatodik helyezettje 681 ezer új gépkocsival. Ebből 620 ezer személyautó, 61 ezer pedig más jármű volt. Érdekesség, hogy a Lada csak egy hellyel előzi meg a Mercedes: a cég tavaly 811 ezer gépkocsit állított elő, s ebből a személykocsik száma csaknem 542 ezer volt.

G. GY.

„A környezeti

Tisztelt vállalkozók, vállalatok, szülői munkaközösségek, pártok, polgármesteri hivatalok, bankok és állampolgárok!

Közösen adjunk lehetőséget több mint egymillió óvodás-, ill. iskoláskorú gyermeknek, hogy a Fővárosi Állat- és Növénykertet egy éven keresztül ingyen látogathassák.

Hogyan?

Az Alternatív Nemzeti Önségély Alapítvány együttműködve a Fővárosi Állat- és Növénykerttel mágneskártyás belépőrendszert valósított meg. A belépőkártya a világ egyik legrégebben alapított állatkertjébe belépési lehetőséget biztosít gyermekeinknek.

A 127 éves Fővárosi Állat- és Növénykert egyike a világ legrégebben alapított állatkertjeinek. Fennállása óta szerves részévé vált a főváros, de talán az egész ország közművelődési életének. Küldetését teljesít azáltal, hogy emberek millióit hozta és hozza közelebb a bennünket körülölelő és egyben túlélésünk zálogát jelentő természethez.

Sokéves tapasztalatunk szerint az óvodák és iskolák a vi-

Az Al
jus 7-é

tikaila
mi cé
műkö

Amen
ket, ú
segély

1365
jogos

Mint
iskol

93. 9. 17.

Celluláris házasság

Jócskán felkorbácsolta az amerikai távközlési biznisz állóvizét az a bejelentés, hogy az American Telephone and Telegraph (A. T. and T.) 12,6 milliárd dollárért megvásárolta az ágazat vezető mobiltelefon-társaságát, a McCaw Cellulart. A fúzióval beteljesült Robert Allen cégelnök álma, nevezetesen az, hogy az A. T. and T. az ágazat minden területén jelentős piaci pozíciókkal rendelkezék.

Egy bírói döntés értelmében megszűnt az A. T. and T. monopóliumhelyzete az amerikai távközlési piacon 1984-ben. A vállalat-óriást felszabdalták: a helyi beszélgetések üzemeltetésére, lebonyolítására hét úgynevezett Baby Bell társaság kapott jogszívnyant, az országon belüli és a nemzetközi távolsági hívások pedig az A. T. and T. üzletkörébe kerültek. Jól jellemzi a szabályozás szigorúságát, hogy az egykori monopolvállalat évi 14 milliárd dollárt fizet a helyi telefon-társaságoknak csak azért, hogy a távolsági beszélgetések iránti igény a helyi vonalakon keresztül jut el hozzá. Robert Allen 1988-ban került a cég élére, s azóta az A. T. and T. az Egyesült Államok egyik legsikeresebb vállalata. A mérnöki pontossággal kidolgozott terjeszkedési stratégia keretében a vállalatbirodalom cégfelvásárlásokkal bővítette tevékenységi körét. A legnagyobb „falat” az NCR számítógép-ipari világcég volt, amely 1991-ben 7,5 milliárd dollárért került az A. T. and T. tulajdonába. Emellett a cég jelentős érdekeltségeket szerzett a telefonközpont- és készülékgyártásban, valamint a szoftver- és a multimédia-iparban.

Tavaly az A. T. and T. 65 milliárd dolláros forgalom mellett 3,8 milliárdos nyereségre tett szert. Mintegy 315 ezer főt foglalkoztat, s a vállalatnál évek óta nem voltak elbocsátások. Annak ellenére, hogy a távolsági beszélgetések piacán az elmúlt években az MCI és a Sprint is megjelent versenytársként, az A. T. and T. piaci része-

sedése meghaladja a 60 százalékot, bevételeinek 85 százaléka származik a „távolsági” tevékenységből. Allen és vezetőtársai azonban jól tudták, hogy a vezetékes telefon inkább a múlt, mint a jövő biznisze.

A következő években a távközlési piacon nagy ívű korszakváltás várható: előtérbe kerülnek azok a digitális technikák alapuló hordozható csodamasinák, amelyek „egy személyben” szolgálnak telefonként, telefaxként, számítógépterminálként, valamint üzenet-hagyó központként. E személyi távközlési rendszerek hatalmas üzletet jelentenek, s a csúcstechnika mellett nagy előnyük a helyhez nem kötöttség. A kialakulóban lévő újabb távközlési forradalomban a hordozható, celluláris működési elven alapuló telefonoké és sokcélú készülékeké a jövő. Nem véletlen, hogy az A. T. and T. üzleti filozófiájában a korlátlan elérhetőség, a „bármikor, bárhol” kiemelt szerepet kapott. A megvalósításnak eddig csak egy szépséghibája volt, a vállalatbirodalomból hiányzott a celluláris részleg.

A celluláris telefont az A. T. and T. Bell-laboratóriumában fejlesztették ki a negyvenes években, a vállalat azonban a találmányt amolyan melléktermékként kezelte, működését továbbra is a hagyományos, vezetékes telefonrendszerekre alapozta. A nyolcvanas években a piac azonban kikényszerítette az újrafelfedezést, s a hordozható, celluláris telefonok viharos sebességgel terjednek az egész vi-

lágion, mindenekelőtt az USA-ban. Jelenleg az Egyesült Államokban 12 millió előfizető rendelkezik hordozható, kábel nélküli készülékkel, s az ágazatban tevékenykedő vállalatok forgalma tavaly 7,8 milliárd dollár volt. Az előrejelzések szerint a forgalom 1995-re 16 milliárd dollárra emelkedik.

A celluláristelefon-társaságok közül a legjelentősebb a McCaw, amely 2 millió előfizetőt tudhat a magáénak. Üzleti nyeresége 1991-ben 116, tavaly pedig 260 millió dollár volt. Részvényeinek árfolyama csak 1992-ben 90 százalékkal növekedett. Az A. T. and T. és a McCaw vezetői egy éven át tárgyaltak az egyesülésről a megüzlet megkötése előtt. Végül létrejött az amerikai gazdaságtörténet második legnagyobb értékű cégfelvásárlása, az A. T. and T. 210 millió új részvény kibocsátásával, 12,5 milliárd dollárért bekebelezte a McCaw-t, emellett átvállalta 4,9 milliárd dolláros adósságát is. (Érdemes megjegyezni, hogy ezzel az A. T. and T. adósságállománya 30 százalékkal, 21,2 milliárd dollárra növekedett. Ez az összeg a cég alaptőkéje 60 százalékaival egyenlő.) A British Telecom, amely a McCaw részvényeiből 17 százalékkal rendelkezett, tulajdoni hányadát 2,2 milliárd dollárért eladta az A. T. and T.-nek.

Sok távközlési szakértő véleménye szerint az A. T. and T. túl sokat fizetett a McCaw-ért. Robert Allenék azonban nem osztják ezeket a véleményeket. Szerintük a hatalmas befektetés

hosszabb távon többszörösen is kifizetődik. Nem tűnik megalapozatlannak az A. T. and T. számítása, amely szerint a következő hét esztendőben szerte a világon legalább 100 millió készüléket ad majd el és üzemeltet, évi 20 milliárd dolláros bevétellel. Ilyen összefüggésben valóban belátható időn belül megtérülnek a felvásárlási kiadások.

A McCaw bekebelezésének azonban az A. T. and T. számára van egy pénzben alig kifejezhető értéke is. A celluláris hívások 99 százaléka a helyi telefontársaságokon keresztül jut el a „végállomásra”, így az A. T. and T. a McCaw „hátán” visszalopakodik a helyi beszélgetések piacára. Csaknem 10 év óta először ismét üzleti kapcsolatba kerülhet és kerül tízmilliókkal a helyi beszélgetések piacán.

A felvásárlás nagy nyugtalanságot váltott ki a hét Baby Bell társaságnál, s azonnal megindult a lobbizás: módosítsák a törvényt, s a hét telefontársaság is lehessen részese a távolsági hívások piacának. Még az igazán semleges Business Week gazdasági magazin is jogosnak tartja a „hetek” igényét a viszonyosság elve alapján. A küzdelem tehát megkezdődött, s nem kizárt, hogy az illetékes hatóságok kárpótolják a helyi telefontársaságokat korlátozott engedélyek kiadásával.

Az A. T. and T. a cégfelvásárlással átrajzolja az USA „telefonterképét”. Ennél talán fontosabb, hogy a hagyományos és a celluláris telefonrendszerek birtokában vezetői szerepre tehet szert a személyi távközlési rendszerek világpiacon. Jelenleg a vállalat bevételeinek 25 százaléka származik külföldről, ez az arány a McCaw-házasság révén — a cég várakozásai szerint — a nem távoli jövőben elérheti majd a 40 százalékot. S az sem mellékes, hogy a cégfelvásárlás nyomán az A. T. and T. lett az USA első számú szolgáltatóipari vállalata.

INVITATION TO TENDER

VENTURI Designer GM (8200 Veszprém, Hérics u. 14.) on behalf of Nemesvámos Mayor's Office invites to tender general contractors for the implementation of sewage system for Nemesvámos and Veszprémfajsz communities

Tender Documents are the background of the bid, and they may be purchased upon payment of a non refundable fee of 40 000 HUF. Remittances shall be made to the account of Nemesvámos Local Government with OTP Veszprém number 489-98000/863-43028. It must be accompanied by deposit of 500 000 HUF and must be delivered to the above address. Tender Documents are available on presentation of the receipt for the effected remittance from Nemesvámos Mayor's Office (8284 Nemesvámos, Kossuth u. 43.).

Working drawings on sewage system for Nemesvámos I and II stage (job 202) and Veszprémfajsz (job 213) compiled by VENTURI GM may be inspected at Nemesvámos Mayor's Office on business days from 8 a. m. to 3 p. m.

Planned construction period is from 1st December, 1993 to 30th November, 1995.

Main technical data of the project:

HR—PVC conduits of DN 200 with length of 12.938 m, and DN 300 with length of 1.267 m, sewage delivery pipe with length of 4.345 m and pipe under pressure with length of 3.400 m, 4 pieces of MOBA sewage pump shafts, and private sewers.

No compensation is paid for the bids.

Implementation of the project must be carried out according to the quality requirements.

Tenders have to include the following content:

- name and address of the tenderers,
- deadlines for the implementation of the whole project and its parts, estimated contract price at the end of the construction period,
- contract price for the sewer sections in each stage,
- tender for contract,
- list of references,
- bank reference.

Decision criteria:

- favourable contract price,
- favourable references,
- use of local resources and local labour,
- tenderer's finances.

Tenderers shall submit tenders for the whole project suitable for proper use.

Participation in tendering is open to firms having purchased Tender Documents and having paid deposit.

Tenders have to be received at the latest on 22nd November, 1993, at 10.00 a. m. local time at Mayor's Office, Nemesvámos.

Tenders will be opened at the above address on 22nd November, 1993 at 11.00 a. m. local time.

Results will be declared at the above address on 29th November, 1993.

Tenders must be received in sealed envelope bearing code-name "Sewering for Nemesvámos and Veszprémfajsz" and containing the real name of the tenderer at the above address before the deadline indicated above.

The winning tenderer must effect a contractor's liability insurance.

VENTURI Design GM

93.9.17

Csökken a Ciba nyeresége

A világhírű svájci vegyipari és gyógyszeripari vállalatcsoport, a Ciba szeptember elején közzé adta idei első félévi gazdálkodásának eredményeit. A féléves jelentés szerint a Ciba csoport nettó nyeresége az év első hat hónapjában 8 százalékkal, 954 millió dollárra csökkent.

Alex Krauer cégelnök szerint a profit zsugorodása nem volt váratlan, a menedzsment ugyanis tudta, hogy az idei esztendő nem lesz könnyű a vállalat számára. Várakozásai szerint a második félévben a Ciba „beleerő-

sít”, s éves nyeresége magasabb lesz a tavalyinál.

A Ciba bevételei az első félévben 4 százalékkal csökkentek, s nem haladták meg a 11,9 milliárd svájci frankot. (Egy dollár mintegy 1,4 svájci frankkal egyenlő.)

A Ciba a világ első számú mezőgazdasági vegyipari gyártója, s ez az üzletág adja bevételeinek mintegy egynegyedét. A nyereség csökkenése elsősorban az agrovegyipari üzletág gyengébb teljesítményének az eredménye: ebben az

ágazatban a Ciba forgalma az első félévben 7 százalékkal esett vissza. A cég szerint a forgalomcsökkenésben közrejátszott az is, hogy mind nagyobb nyomás nehezedik az EK-országok farmereire a vetésterület csökkentésére, valamint a vegyszerfelhasználás visszafogására. A konzern gyógyszeripari részlegének értékesítése — amely az összforgalomnak ugyancsak az egynegyedét képviseli — 1993 első hat hónapjában 6 százalékkal csökkent, mindenekelőtt a szigorú német

és olasz egészségügyi reformintézkedések miatt. A cég többi üzletágának a forgalma 4-5 százalékkal zsugorodott.

A félévi eredmények kedvezőtlen alakulása megerősítette a vállalatvezetőket abban a törekvésben, hogy folytatni kell a karcsúsítást és a költségek csökkentését. Az igazi fellendülést azonban a cég számára elsősorban az agrovegyipari üzletág forgalmának jelentős növekedése hozhatja majd meg.

G. Gy.

- nosztizált átalányárat,
- az ütemekben megvalósuló csatornaszakaszokhoz tartozó vállalási árakat,
- a vállalkozási szerződésajánlatot,
- referenciák felsorolását,
- bankinformációt.

Az elbírálás szempontjai:

- kedvezőbb vállalozási díj,
- kedvezőbb referencia,
- helyi erőforrások felhasználása és a helyi munkaerő foglalkoztatása,
- vállalkozó anyagi helyzete.

Az ajánlattevők a rendelkezésükre bocsátott tervdokumentációk alapján teljes mértékű és rendeltetésszerű használatra alkalmas létesítményre tegyenek ajánlatot.

A versenyen kizárólag azok a pályázók vehetnek részt, akik a kiírási dokumentációt megvásárolták és a letéti díjat befizették.

Az ajánlatok benyújtásának határideje: 1993. november 22-én 10 óra.

Helye: Polgármesteri Hivatal, Nemesvámos.

Az ajánlatok felbontásának időpontja: 1993. november 22-én 11 óra.

Helye: ugyanott.

Az eredményhirdetés időpontja: 1993. november 29-én 10 óra.

Helye: ugyanott.

Már „eladták” a futball-vb-t

A futball-világbajnokság 24-es döntőjét jövőre első ízben rendezik meg az Egyesült Államokban, ahol ez a sportág nem igazán ismert és népszerű. Köztudott, hogy az amerikaiak számára a baseball és a kosárlabda „a” sport. Jövőre talán a foci is belopózik az amerikai szívekbe, hiszen az USA nemzeti tizenegye bejutott a 24-es döntőbe, bár a győzelemben senki sem reménykedik. A vb döntő mérkőzését július 17-én játsszák majd Pasadenában, a világ számára nagy sportesemény üzleti vonatkozásait azonban már többnyire „lejátstották”.

A FIFA-tól ismét a svájci Entertainment Marketing Communications cég kapott megbízást a 24-es döntő üzleti részének megszervezésére és intézésére. Mint már annyiszor máskor, a zürichi cég most is profi módon „árulta” a sporteseményt. Szerény számítások szerint 1,1 milliárd dollár bevételt hoz majd az

amerikai és a külföldi szervezőknek az eseménysorozat. Az ABC és az ESPN amerikai televíziótársaságok szerény 23 millió dollárt fizetnek a belföldi tévéközvetítések jogáért. Ez az összeg eltölpül a 275 millió dollár mellett, amelyet a külföldi televíziók fizetnek a közvetítésekért. Az amerikai és a külföldi nagyvállalatok — többek között a Coca-Cola, a General Motors, az Adidas — 250 millió dollárral szponzorálják a többhetes döntőt. Hírek szerint ennek az összegnek legalább a háromszorosát költik hirdetésre. A Mars csokoládégyár, a Mastercard hitelkártyacég és a többiek erőteljes reklámkampánya a döntő idején a televíziós közvetítéseken keresztül elsősorban az európai és a déli-amerikai futballrajongókat veszi majd célba.

A döntő 52 mérkőzése a várakozások szerint 210 millió dollár jegybevételt hoz, a különböző koncessziókból és a

parkolásból pedig 120 millió dollár bevételre számítanak. (Az ételek, az üdítők és egyéb „árusítanivalók” értékesítésére vonatkoznak a koncessziók.) A sporteseményt számos koncert és más szórakoztatás kíséri, ezekből legkevesebb 100 millió dollárra számítanak. A videókat, különleges albumok, alkalmi trikók, valamint egyéb „műtűrök” legalább 85 milliót hoznak majd a konyhára. 25 millió dolláros bevételre számítanak a szervezők az elmaradhatatlan világbajnoksági emlékérem kibocsátásából, illetve az érmék értékesítéséből. Szerény becslések szerint a döntőt kétmilliárd néző követi majd nyomon a tévékészülékek előtt a világon. A világcégek számára természetesen nem mellékes, hogy eljuttassák „üzenetüket” hirdetések formájában e hatalmas közönségnek. A multik jól tudják, hogy hirdetéseik célpontja most nem az amerikai

gyasztó lesz, hanem az egész világ. A nagy amerikai cégek végső soron ezért hajlandók dollártízmilliókat áldozni az odahaza nem nagy izgalommal várt esemény támogatására, valamint a hirdetésekre.

A sport és a biznisz ma már egymástól elválaszthatatlan, még akkor is, ha olyan sportágról van szó, amely nem hozza lázba az amerikaiakat. Két kontinens — Európa és Dél-Amerika — azonban fociházban él majd több héten át, a nagyvállalatok tehát nem engedhetik meg maguknak a távolmaradást. A svájci Entertainment vállalat pedig abban reménykedik, hogy az 1,1 milliárd dolláros, biztosnak tűnő bevétel korántsem végleges, mert a 24-es döntő közeledtével újabb és újabb cégek szeretnének majd maguknak és áruiknak reklámlehetőséget biztosítani.

AZ ajánlatokat zárt borítékban, „Nemesvamos—veszpremtajsz szennyvízcsatornázása” jeligével ellátva kell benyújtani a megjelölt helyen és időpontig.
A nyertes vállalkozónak kivitelezői felelősségbiztosítást kell kötnie.

VENTURI Tervezői GM

9867 MH

HUNGARIAN
TELECOMMUNICATIONS
COMPANY LIMITED

AJÁNLATI FELHÍVÁS (IBRD)

A MAGYAR TÁVKÖZLÉSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
második távközlési projektje

DEBRECEN HELYI TÁVKÖZLÉSI HÁLÓZAT
rekonstrukció és bővítés

Kölcsönszám: 3264—HU

Tenderszám: IBRD—H—II—09

Daewoo autógyár Üzbegisztánban

A dél-koreai Daewoo vállalatbirodalom az üzbegisztáni Andizsanban évi 80 ezer gépkocsit gyártó üzemet épít. A tervek szerint a gyár 1996-ban kezd termelni. Az autógyár — amely eddig a legnagyobb külföldi befektetés a közép-ázsiai országban — a tervek szerint évi 30-40 ezer gépkocsit értékesít majd Üzbegisztánban, a többi a FÁK államaiba, elsősorban a szomszédos Kazahsztánba szállítják.

A beruházás értéke 500 millió dollár, s a finanszírozásban több pénzintézet vesz részt. A hitelek közül az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 100, a dél-koreai Eximbank 50, egy japán—koreai szindikátus pedig ugyancsak 50 millió dollárt folyósít. Üzbegisztán 100

millió dollárral járul hozzá a projekt megvalósításához. A maradék 200 millió dolláros összeget értékpapírok formájában viszi be a közös vállalkozásba a Daewoo és az üzbég kormány. (A vegyesvállalatban mind a Daewoo, mind pedig az üzbég állam 50-50 százalékos tulajdoni hányaddal rendelkezik majd.)

A Daewoo számára Közép-Ázsia kiemelten fontos piacnak ígérkezik, az ottani államok 50 millió lakosa jelentős vásárlóerőt képvisel. Nagy vonzerőt jelent az is, hogy míg Dél-Koreában az átlagos munkásórabér 5 dollár, Üzbegisztánban egy munkás havi bére mindössze 50 dollár.

vek szerint halad, 1994 januárjában már megtörténhetnek az első patikatulajdonos-váltások — hangzott el az Állami Vagyonügynökség tegnapi sajtótájékoztatóján.

Az ÁVÜ múlt heti igazgatótanácsai ülésén döntött a mintegy 1300 patika privatizációjának elindításáról. Lényeges, hogy a pályázatokra kizárólag gyógyszerészdiplomával és bizonyos gyakorlattal rendelkező magyar állampolgárok jelentkezhetnek, illetve olyan betéti társaságok, ahol a beltagok ugyancsak gyógyszerész-képesítés birtokában vannak. A privatizáció mintegy 4500 gyógyszerészt érint, ám kérdéses, hogy közülük hányan kívánnak részt venni a pályázatokon. A vagyonügynökség becslése alapján ez a szám 75 százalékra tehető.

Első lépésben — az elképzelések szerint már szeptember végén — a 20 gyógyszertári központ élére már kinevezik a vállalati biztosokat. A gyógyszertárak

felkészültség adja.

A patikaprivatizáció mindedig azért húzódott, mert az ÁVÜ-nek az önkormányzatokkal nem sikerült megegyeznie a gyógyszertári központok és a patikák tulajdonviszonyait illetően. Igaz, egy júliusban megszülető törvény a központok ideglenes állami tulajdonát mondta ki, ám jelenleg 12 gyógyszertári központ vagyonátadási ügyénél per van. A vagyonügynökség az ügyek mielőbbi rendezését szeretné. Ennek megfelelően a gyógyszertárak privatizálásából befolyt összeg 50 százalékát egy alapítványba juttatnák, amelyekből a veszteséges kis forgalmú patikákat támogatnák. A vagyonügynökség becslése alapján a privatizációból — beleértve a gyógyszertári központok privatizációját is, amelyre ugyancsak hamarosan sor kerül — 30-40 milliárd forint folyhat be, ám mindebből a patikák 20-30 százalékot tesznek ki. Az ÁVÜ

Szabályozatlanság + likviditáshiány = orosz tőkepiac

93. 11. 12.

Valóságos vadkeleti állapotok uralkodnak Oroszország tőke- és értékpapírpiacain. Közben törvényi szabályozás alig van, hihetetlen ütemben növekszik a lakosság és a vállalatok étvágya a különféle pénzügyi instrumentumok iránt. Az országot szinte elárasztják az értékpapírok, elsősorban a privatizációs vócserek. 1992 végéig mintegy 150 millió privatizációs vócsert osztottak ki az állampolgárok között, egyenként 10 ezer rubeles névértékben.

A vócsereket tulajdonosaik „becserélhetik” a privatizált vállalatok részvényeire. Kínálat elvben van bőven, hiszen az orosz iparvállalatok 3-4 százalékát privatizálják havonta. Szerény becslések szerint Oroszországban a részvénytulajdonosok száma eléri a 35 milliót.

Miközben értékpapírokban nincsen hiány, a szabályozás hiánya szinte lehetetlenné teszi a részvények és a kötvények „normális” adásvételét. Oroszországban még nem alkották meg az értékpapírtörvényt, s az sem egyértelmű, hogy milyen jogok illetik meg a részvénytulajdonosokat. Jól jellemzi a helyzetet, hogy az embrionális állami értékpapír- és tőzsdébizottságnak nincsenek főállású dolgozói. Nincsen az sem szabályozva, illetve egységesítve, hogyan, milyen feltételekkel lehet tőzsdére vinni a részvényeket az ország 109 bejegyzett értéktőzsdéjén.

Oroszországban tehát hiányoznak a kapitalista pénzpiac infrastruktúrájának alapvető, szabályozott intézményei. A magánpénzpiac „magvait” csak a nyolcvanas évek végén vetették el, amikor létrejött a pénzügyi „szövetkezetek”, szövetkezetek első generációs típusa. Ezek többsége a kereskedelemre szakosodott, a legsikeresebbekből pedig áru-tőzsdék nőttek ki. Ez utóbbi „műfajban” az első az 1990-ben alapított Orosz Áru- és Nyersanyag-tőzsde volt, amely 1992-ig kiválóan prosperált. Az elmúlt év ele-

jén bevezetett radikális gazdasági reformok nyomán azonban az árubarter mind kevesebb nyereséget hozott. Ebben a helyzetben a legsikeresebb, úgynevezett első generációs árutőzsdék háromféle továbblépési lehetőséget láttak a maguk számára.

Egy részük kereskedelmi bankká alakult át, amelyek száma az idei év közepén már megközelítette a kétezret. Mások bekapcsolódtak a kötvénypiaci kereskedelembé, amely elsősorban a moszkvai bankközi valutatőzsde infrastruktúráját vette igénybe. (A tőzsdén 24 bejegyzett bróker kereskedik állami kötvényekkel.) A harmadik választási lehetőség a részvénykereskedelem megszerzése és lebonyolítása volt.

Az aktív értékpapír-piaci tevékenységnek mind több látható jele van Oroszországban. A keresleti oldalon eddig csaknem 600 befektetési alap jött létre. Az alapok többsége a vócsertulajdonosokat „invitálja” azzal a céllal, hogy azok váltsák át kuponjaikat vállalati részvényre. A befektetési alapok a rájuk bízott vócserekért igyekeznek jövedelmező cégrészvényeket vásárolni, illetve pénzeszközeiket vállalatokba fektetik be. A két legnagyobb befektetési alap, az Első Vócsér, valamint az Alfa egyenként 4,8 millió darab vócsert forgat, s az alapok menedzserei a szakértők szerint komoly befektetéseket eszközölnek bámulatos gyorsasággal.

A befektetési piacon mind több biztosítótársaság is tevékenykedik. Július végéig az illetékes hatóságok 1200 biztosítóalapítási engedélyt adtak ki. Július végén Oroszországban 628 biztosító tevékenykedett, ezek díjbevétele 303 milliárd rubel volt, s ennek az összegnek is jelentős része keresett magának érvényesülési lehetőséget a befektetési és a tőkepiacra.

Nincs hiány tőzsdékben sem. Gomba módra szaporodnak az országban az úgynevezett második generációs tőzsdék, amelyek szeretnék az elektronikus érték-

papírkereskedelmet mielőbb bevezetni, majd pedig elektronikus kapcsolatba kívánnak lépni egymással. (Hírek szerint a piacok elektronikus „összekötésére” igénybe kívánják venni azt a távközlési csatornát, amelyet korábban a hadsereg és a KGB számára tartottak fenn.)

Becslések szerint a részvénykereskedelem 80 százaléka a tőzsdéken kívül, a teljesen szabályozatlan „magánpiacon” bonyolódik le. Ennek a piacnak az egyik főszereplője a moszkvai Olma brókercég, amely 1992 júliusa óta működik. Az Olma alkalmazottainak száma jelenleg 80, s naponta kétezer ügyfél megbízását tudja teljesíteni.

Az orosz értékpapírpiac legnagyobb gondja a szervezetlenség mellett a likviditáshiány. Elemzők véleménye szerint az elégtelen likviditás két okra vezethető vissza. Először: a cégek részvényeiknek csak 30 százalékát kötelesek a vócseres privatizáció rendelkezésére bocsátani. A fennmaradó hányadot a dolgozók, illetve a menedzsment vásárolja fel, valamint az állam tulajdonában marad. Ennek következtében meglehetősen alacsony a tőzsdén szabadon adható, vehető részvények mennyisége. Az eddigi legnagyobb cégprivatizáció a legendás ZIL autógyár névéhez fűződik. A vállalat a részvények 30 százalékát árverésre bocsátotta, 28 százalékát pedig hét olyan befektetési alap vásárolta meg, amelyek szoros kapcsolatban állnak a vállalattal.

Másodszor: a vállalatvezetők het nem ösztönzi semmi arra, hogy megkönnyítsék cégük részvényeinek adásvételét. A privatizációs árveréseken ugyanis a részvényeket vócsér ellenében kell felajánlani, s ebből a vállalat nem jut tőkéhez.

A privatizációért felelős minisztérium különböző eszközökkel kísérli meg az 500 dolgozónál többet foglalkoztató cégeket arra rávenni, hogy részvényeseiket egymástól elkülönítve tartsák

nyilván. Ennek segítségével ugyanis a cégvezetők kevésbé tudnának beleszólni a részvények allokációjába. A minisztérium emellett szeretné bevezetni a kötelező bejelentési rendszert, így a brókereknek számot kellene adniuk, milyen árfolyamon üzleteltek. Jelenleg a beszámoltatásra nincsen lehetőség, a brókerek üzleti titokra hivatkozva visszatartják az információkat, ennek következtében az értékpapírok másodlagos piaca „láthatatlan” árrakkal és árfolyamokkal működik.

A vállalatvezetők úgy próbálják cégük likviditását növelni, hogy új részvények kibocsátásával emelnek alaptőkét. Hírek szerint a következő hónapokban számos vállalat él majd a tőkeemelés ilyen formájú lehetőségével. A tőkeellátás javításának másik lehetősége a bankhitel. A pénzügyzetek nagyobbik része azonban csak valutaváltással foglalkozik, illetve csak saját részvényeseinek nyújt hitelt. A Világbank tanulmánya szerint Oroszországban mindössze 20-30 „igazi” kereskedelmi bank működik, amelyek néhány év múlva német típusú univerzális bankká fejlődhetnek.

Ezeknek a pénzügyzeteknek várhatóan növekedni fog az ereje egy új lehetőség nyomán. A statisztikák tanúsága szerint az orosz vállalatok összesített adóssága eléri a 10 trillió rubelt. A pénzügyminiszter nemrégiben bejelentette, hogy a hitelezőknek lehetőségük nyílik a kifizetetlen kölcsönöket váltóra „átcserélni”, s a váltókat forgalmazni lehet majd a nyíltpiacon. Várhatóan a bankok lesznek a váltók legfőbb vásárlói. A váltók új tulajdonosai az adósok ellen csődjeljárást kérhetnek, így a váltók tulajdonosai nagyobb és erősebb jogokkal rendelkeznek majd, mint a részvényesek. A következő években a vezető orosz bankok a váltóvásárlások révén várhatóan ellenőrzésük alá vonják az ország vagyonának jelentős részét.

B1-100. A vállalat 192. évfolyamán közzétett, önállóan megjelent viz-
városi üzemének a képlése. tnt. Bank
12620 MH

A BUDAPRINT PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT megvételre felkínálja

**Budapesten, a IV. kerület, Kiss Ernő u. 2. alatti
ingatlanrészt:**

irodák,
raktárak,
műhelyek,
üzemcsarnokok

cca. 40 000 m² alapterületen.

Az árak személyes megbeszélés alapján
alakíthatók ki.

**Budapesten, a IV. kerület, Kiss Ernő u. 1—3.
alatti háromszintes, 9000 m²-es üzemcsarnokot
a hozzá tartozó 6500 m²-es földterülettel.**

AJÁNLATI ÁR: 70 millió Ft.

**Budapest IV. kerület, Kiss Ernő u. 1—3. alatt
iroda, raktár és egyéb hasznosítás céljára**

cca. 2000 m²-t.

AJÁNLATI ÁR: 30 millió Ft.

Részletes információ:

Nagyiványi Antalné (168-7074)

Ugrásra készek a világ vezető távközlési vállalatbirodalmai

Nemzetközi stratégiai szövetségek a telekommunikációban

Új fejezet kezdődött a világ vezető távközlési vállalatbirodalmainak piacrészesedési háborújában, amikor nemrégiben a France Telecom és a Deutsche Telekom új stratégiai szövetség létrehozását jelentette be, amelyhez valószínűleg csatlakozik a világ első számú teleföntársasága, az amerikai A. T. and T. is. Az új közös vállalkozás célja a globalizálódási stratégia megvalósítása, a nemzetközi távközlési piac minél nagyobb részének a megszerzése.

Az első transzatlanti távközlési frigyre az idei esztendő közepén került sor, amikor a British Telecom 4,3 milliárd dollárért 20 százalékos részesedést szerzett az Egyesült Államok második legnagyobb teleföntársaságában, az MCI Communications Corp.-

ban. A két cég egymilliárd dolláros alaptőkével vegyesvállalatot alapított a multinacionális vállalatok világméretű távközlési igényeinek kiszolgálására. Az angol—amerikai cégházasság felgyorsította a nagy távközlési cégek partnerkeresését, a versenytársak ugyanis nem tűrik sokáig a monopolhelyzetet. S miután a távközlési robbanás nyomán leomlottak ezen a területen a nemzeti határok, a versenytársak is elsősorban a nemzetközi telekommunikációs forgalom lebonyolításában látják a jövő legbiztosabb és leginkább nyereséges üzletét.

Ebben az üzletágban látja a jövőt a „hoppo maradt” A. T. and T. is, amely öt külföldi teleföntársasággal létrehozta a World Source világhálózatot. Az üzlet szépséghibája, hogy a hálózatban egyetlen európai partner sincs,

nélkülük viszont nem lehet eredményesen felvenni a versenyt a British Telecom—MCI párossal, ráadásul komoly üzleti sikerekre sem lehet számítani.

Az A. T. and T.-nek azonban nem kellett hosszú ideig várnia európai partnerre, komoly szerepre számíthat ugyanis rövid időn belül a francia és a német távközlési vállalat elientámadásában. A Deutsche Telekom és a France Telecom (a világ második és harmadik legnagyobb távközlési vállalatai) megállapodása nemzetközi szolgáltatásaik fokozatos összeolvasztására irányul. A Project Atlantic nevet viselő programban fontos szerep vár az A. T. and T.-re, valamint az általa vezetett World Source nemzetközi hálózatra is. A világ három legnagyobb távközlési vállalatának szoros együttműködése, stra-

tégiai szövetsége gigantikus üzletnek ígérkezik, amely mellett a British Telecom és az MCI „házzassága” is eltöprel. A két európai és az amerikai távközlési cég együttes éves forgalma megközelelti a 100 milliárd dollárt, ebből a nemzetközi üzletág részesedése mintegy 15 milliárd. A Deutsche Telekom és a France Telecom közös vállalkozását még jóvá kell hagynia Brüsszelnek, s csak ezután vonható be az amerikai partner. Így a Project Atlantic csak két lépcsőben valósítható meg. A tervezett ügylet egyébként jól jellemzi a nemzetközi távközlési iparágban kibontakozó hármas irányzatot. Nevezetesen: a hagyományos távközlési tevékenység kibővítését, a stratégiai szövetséges(ek) keresését, valamint egy-egy amerikai partner bevonását. Szakértők szerint

a hármas törekvés megvalósításában Nagy Britannia áll az élen. A British Telecomot 1984-ben privatizálták, azóta a cég jócskán áramvonalasodott. Európa kisebb távközlési cégei is igyekeznek megfelelni a század utolsó évtizede követelményeinek. Számos távközlési vállalat — többek között a dán és a holland — privatizálás előtt áll.

Időközben a svájci, a svéd és a holland távközlési vállalat Unisource néven közös céget hozott létre a nemzetközi tevékenység összehangolására és lebonyolítására. Az Unisource stratégia szövetségre lépett az USA harmadik legnagyobb teleföntársaságával, a Sprinttel. Érdemes megjegyezni, hogy a félállami spanyol Telefonica cég tárgyalásokat folytat az Unisource-szal az esetleges csatlakozásról. A Deutsche Tele-

kom privatizálása a tervek szerint 1996-ban kezdődik, a France Telecom viszont nem szerepel a Balladur-kormány 21 óriásvállalatot érintő privatizációs listáján. A francia állami távközlési cég pénzügyei jól állnak, emellett Európa legkorszerűbb távközlési hálózatával rendelkezik. Külföldön kevésbé aktív, mint német partnere. Ennek elsősorban az az oka, hogy Franciaországban gyakorlatilag monopolhelyzetben van, tehát igencsak jól megél a hazai piacból. Tavaly a France Telecom odahaza 21,2 milliárd dolláros forgalmat bonyolított le. Kiszámú külföldi üzleti kapcsolatai közül érdemes megemlíteni az orosz távközlési vállalattal, a Rosztelekonnal kötött megállapodást, amely az oroszországi telefonszolgáltatások minőségének javítását irányozza elő.

A Deutsche Telekom francia partnerénél kevésbé dúskál a pénzben, jelentős összegeket költött és költ ugyanis a keleti tartományok távközlésének korszerűsítésére. Ugyanakkor francia partnerénél nagyobb mértékben került a rivaldafénybe egyrészt a privatizációs előkészületek, másrészt pedig a sikeresnek ígérkező kelet-európai vállalkozások miatt. Szándéknyilatkozatot írt alá a távolsági beszélgetéseket lebonyolító orosz távközlési vállalattal, az Intertelekossal az infrastruktúra korszerűsítéséről, Ukrajnában pedig Utel néven vegyesvállalatot alapított az A. T. and T.-vel, a holland PTT-vel és az ukrán teleföntársasággal a távközlési alaphálózat kiépítésére. Ugyancsak Ukrajnában — dán és holland partnerekkel — létrehozta a mobiltelefonok országos há-

lózatát. 1993-ban mind Európában, mind pedig az Egyesült Államokban felgyorsult a távközlési iparágban a partnerkeresés, s sorra jönnek létre a stratégiai szövetségek a szakmán belül. Egyetlen jelentős vállalat sem szeretne kimaradni a multimédia-forradalomból, valamint a világ távközlési „újrafelosztásából”.

Nagy vonzerőt jelent a szakma cégei számára, hogy a tervek szerint 1998-tól liberalizálják az EK távközlési piacát. Az ágazat elemzőinek véleménye szerint a következő években a világ távközlési iparágban egyrészt a koncentráció erősödésére, másrészt pedig a „helyezkedési” harcok éleződésére lehet számítani.

Az új MNB-alelnökök nem akarnak újítani

Lehet, hogy az MNB élén egy kemény monetaristát egy puhább makroökonómistát vált fel? Ez a most sarkítottan megfogalmazott kérdés is elhangzott a Parlament költségvetési bizottságának tegnapi ülésén, a Magyar Nemzeti Bank új alelnökeinek meghallgatásakor, utalva a Tarafás Imre — Kovács Álmos cserére.

A Pénzügyminisztérium helyettes államtitkára elfogadta, hogy az optimistább közgazdászok közé tartozik, de a hozzá intézett kérdések kapcsán hangsúlyozta bármely pénzügypolitikai döntés előtt több tényezőt kell elemezni és sohasem lehet egy szempontot előtérbe tolni. Ezért, bár az őszi jegybanki kamatemelést indokolatlannak tartotta, mégis támogatna hasonló hatású jegybanki lépéseket, ha a fizetési mérleg helyzete tovább romlana.

A kamatpolitikával kapcsolatos bármely döntés meghozatalát nehezíti, hogy Magyarországon

Kovács Álmos és Nagy Sándor alelnökjelöltek és Bod Péter Ákos, az MNB elnöke

FOTÓ: MÜLLER JUDIT

a jegybank hosszabb távon gondolkodik, amikor a forint értékállóságának biztosításával törődik, a kormányzati érdekeket is

Magyar Nemzeti Bankba a Citibankból, ami a politikával foglalkozó képviselők előtt kevésbé volt ismert. A bankszakember a

majd az MNB-nél, hogy a mainál hatékonyabb banküzem alakuljon ki az ország létfontosságú szervénél. A félév alatt végrehaj-

Kedden éjszaka elfogadták a költségvetés főszámaait Ki hogyan szavazott?

Az Országgyűlés kedden éjszaka, nem sokkal éjfél előtt 174 szavazattal, 128 ellenszavazat, egy tartózkodás mellett elfogadta az 1994. évi központi költségvetés főszámaait. Eszerint a központi költségvetés kiadási főösszege jövőre 1637 milliárd 695,2 millió forint, bevételi főösszege pedig 1308 milliárd 133,8 millió forint lesz. Az így kialakuló költségvetési hiány 329 milliárd 561,4 millió forint.

A deficit finanszírozására a pénzügyminiszter 300 milliárd forint összegben egy évnél hosszabb lejáratú államkötvényt bocsáthat ki, valamint 29 milliárd 561,4 millió forint értékben növelheti a kincstárjegyek és más állami értékpapírok állományát. A költségvetés általános tartalékának mértékét az Országgyűlés 25 milliárd forint értékben határozta meg.

A határozathozatal során egyetlen kivétellel minden esetben a pénzügyminiszter által támogatott módosító indítványokat fogadták el a képviselők, és ennek megfelelően lényegesen nem változtak meg az eredetileg tervezett főszámok. A kivételt az a módosító indítvány képezte, amelyik 6 mil-

zár 303 jelent meg, közöttük kilenc miniszter. A Torgyán József vezette FKGP képviselők közül senki sem vett részt a végső szavazáson. Mint ahogy Csurka István (MI-ÉP), Zétényi Zsolt (MDF), Debreczeni József (független), Palotás János (független),

Békési László (MSZP) és Elek István (Fidesz) is távol maradt.

A jelenlévő koalíciós képviselők közül egyedül Jávor Károly (MDF) tartózkodott, a többiek valamennyien igennel szavaztak. A legegységesebben az ellenzék voksolt: valamennyi jelenlévő nem mondott a törvényjavaslatra. A MIÉP és a független képviselők nem szavaztak egységesen. A MIÉP frakcióból négyen támogatták, ketten viszont — Horváth Lajos és Kelemen József — nem fogadták el a törvényjavaslatot. A függetlenek közül egyedül Bertha Zoltán támogatta a javaslatot, a többiek nem fogadták el.

• V. I.

Az Országgyűlés által elfogadott költségvetési előirányzatok (millió forintban)

Fejezetszám	Fejezetnév	Bevételek	Kiadások
I.	Köztársasági Elnökség	0,0	195,0
II.	Országgyűlés	192,9	5 775,2
III.	Alkotmánybíróság	0,0	425,0
IV.	Legfelső Bíróság	19,0	624,0
V.	Magyar Köztársaság Ünnepsége	3,2	4 184,2

Megmenekül a GPA? 93.11.12

Nagy ívű mentőprogram van kibontakozóban a világ egyik legnagyobb repülőgéplízingvállalata, az ír GPA megmentésére. Az 5,8 milliárd dollár adósságot felhalmozott cég talpon maradása hosszú ideig kétséges volt, most már azonban biztosnak látszik, hogy sikerül életben tartani a GPA-t. A mentőakcióban a General Electric pénzügyi „keze”, a GE Capital játssza a főszerepet. A GPA-nak sikerült 150 millió dollár „friss” tőkéhez jutnia különböző pénzügyi konstrukciók révén, ugyanakkor hitelezőitől lehetőséget kapott a most esedékes 750 millió dolláros törlesztés kifizetésének elhalasztására 1996 szeptemberére. (1997 márciusában viszont 2,36 milliárd adósságot kell visszafizetnie vagy refinanszíroztatnia a GPA-nak.)

A megállapodás szerint a GPA segítségével siető GE Capital 1998-ig 110-165 millió dollárért megszerezheti a GPA részvényeinek 67 százalékát, s az ezredfordulón 100 millió dollárért a cég 100 százalékos tulajdonosa lehet.

Az ügylet lebonyolítására az amerikai óriásvállalat GE Capital Aviation Services néven leánycéget alapít írországi székhellyel. Egy 15 éves szerződés keretében a GPA az új leánycégre bízta vagyonának kezelését. A már hosszú ideje anyagi nehézségekkel küszködő GPA eddig 737 millió dollárt költött átszervezésére, ez az összeg azonban csak az azonnali összeomlás elkerülésére volt elegendő. A GE Capital a tőkeinjekcióval és a cég fokozatos átvételével nem keveset kockáztat, de a mentőakció hosszú távon nagy nyereséget is hozhat, az előrejelzések szerint ugyanis a repülőgéplízing üzletág kilátásai az egész világon biztatók.

A GPA — bevételei fokozása érdekében — eddig egy repülőgépet adott el a GE Capitalnek, s újabb 44 gép kerül az amerikai cég tulajdonába. A repülőgépekért a GE Capital összesen 465 millió dollár készpénzt fizet, amely újabb tőkeinjekciót jelent a GPA számára.

A Financial Times szerint az 1993 márciusában zárult pénzügyi évben a GPA értéke 1,23 milliárdról 234 millió dollárra csökkent. Üzleti nyeresége mindössze 48 millió dollár volt az előző évi 262 millióval szemben. A talpon maradás érdekében a GPA drasztikusan csökkentette megrendeléseit a repülőgépgyárraktól. A 11,3 milliárd dollár értékű, 242 új repülőgépre szóló rendelésállományt kénytelen volt 57 gépre korlátozni, amelyek értéke 3,6 milliárd dollár.

Az ír világcég súlyos gondjai igen kedvezőtlenül érintik a repülőgépgyártókat, amelyek egyik legnagyobb megrendelője az elmúlt 10 esztendőben a GPA volt. A nyugat-európai légitársaság, az Airbus Industries eddig 45 légitársaságot adott el a GPA-nak, s további 51 repülőgépre van rendelése. Nagyon valószínű, hogy a rendelések nagyobbik részét a GPA kénytelen lemondani, s ez a konzorciumnak 2,5 milliárd dollár bevételekiesést jelenthet. Valamivel kedvezőbb a helyzete a Boeingnek, amely ugyancsak fontos szállítója a GPA-nak. Az ír vállalat a megrendelt gépek egy részét már tavaly lemondta, így a Boeing pontosabban tudta felmérni piaci kilátásait. Az eredeti tervek szerint a Boeing 1997-ig 66 repülőgépet szállított volna a GPA-nak, a rendelésállomány 26 gépre csökkent, s a szállítási határidő 1999-re módosult.

A GPA részvényeseit megnyugtatta a GE Capital „esernyője”, mert az amerikai cég közreműködésével minden remény megvan a bukás elkerülésére. Néhány évvel ezelőtt a GPA a világ egyik legsikeresebb vállalata volt, a recesszió, valamint a cégvezetés hibái miatt azonban az utóbbi időben állandósult a csődvesztély. A GE Capital — korántsem önzetlen — „mentőöve” az utolsó pillanatban jött, de a túlélésnek ára van: az átszervezésre kerülő cég amerikai tulajdonba kerül az ezredfordulóig.

G. Gy.

fűthető,
teherautóval rakodás céljából
jól megközelíthető,
jó állapotban lévő épületet.
Telefon és iroda szükséges.
További információ illetve
ajánlat céljából kérjük,
keresse Szádvári Lászlónét az

**Magyar Tobacco Magyarország Kft. címén:
Budapest Maros u. 19-21. Tel.: 202-4844**

Étkeztető és Szolgáltató fordulós, ajánlatát képező

Dunaújváros, Kallós Dezső ut-
ra. Az összeg az üzemben

átvállalják, hogy:

**vételár 10%-át — egy az erre
tételbe helyezik,
pénzként funkcionál,
vállalásukat vállalnak.**

**Vendéglátó és Szolgáltató Kft.,
szoba.**

tától számított 60 naptári napig

ést kérhet.

nek nyilvánítsa.

rtalmazó részletes ajánlati anyag
Dunaújváros, Vasmű út 41. címén.

ól és jellemzőiről információ be-

Szolgáltató Kft.,

ros,

on: (25) 313-435.

**ERESKEDELMI, VENDÉGLÁTÓ
ÉS SZOLGÁLTATÓ
OLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG**

Az Unilever egyik leánycégét tetőtől talpig a piachoz „igazították”

Az Elida Gibbs szakított a hagyományokkal

Az egységesülő nyugat-európai piac a multinacionális konszerneket is arra kényszeríti, hogy márkáik gyártásánál, értékesítésénél, s nem utolsósorban a marketing tevékenységénél kontinens méretekben gondolkozzanak. Leányvállalataiknak mind szorosabban kell együttműködniük, s az anyacég az irányítás mellett integrátori feladatokat is ellát. Ez az irányzat jellemzi a világ egyik legnagyobb élelmiszeripari és háztartásvegyipari vállalatbirodalmát, a brit—holland Unilever csoportot is.

Az Unilever nagyszámú leányvállalatai szerte a világon szinte mindent gyártanak a „háztartási műfajban”: a mosószertől, a margarinon és az állateledelen át a fagyaltig, rendkívül széles a paletta. Egyik angliai leányvállalata, a nálunk is jól ismert Elida Gibbs elsősorban a háztartásvegyipari és a kozmetikai cikkek előállításával foglalkozik. Ismert márkái többek között a Fabergé Brut, a Pears, a Signal és a Timotei. Termékei piacvezetők Nagy-Britanniában, de tisztességes piaci részaránnyal rendelkezik a vállalat külföldön is. (Magyarországon például népszerűek a Brut férfikozmetikumok, a Pears szappan, a Ponds krém és a Signal fogkrém.)

Az Elida Gibbs eladásai és nyeresége az elmúlt évtized második felében csökkent, pedig

akkor a kedvező konjunktúra jellemezte az ipari országok piacát. A vállalat vezetői nem a külső körülményekben és feltételekben keresték a gyengébb üzletmenet okát, hanem házon belül. Az alapos önvizsgálat és felméréssorozat után a menedzsment levonta a következtetést: tetőtől talpig át kell szervezni a céget. Annál is inkább, mert nem volt távol 1993. január elseje, amikor megkezdődött az egységes nyugat-európai piac kibontakozása, s ebben a folyamatban az Unilever csoport jó pozíciókra kívánt szert tenni.

A vállalaton belül, a kereskedőknél és a vásárlók körében készült vizsgálatok tanúsága szerint az elmúlt évtized végére az Elida Gibbs beszerzései, termelési és eladási módszerei kisé elavultak. Az átszervezés elmaradása, az új módszerek bevezetésének elmulasztása azzal a veszéllyel járt, hogy kevesebb nagy- és kiskereskedő rendel árut a cégtől, s a csökkenő profit veszteségbe csap át.

A márkamenedzserek helyébe márkafejlesztési menedzserek léptek, akiknek fő feladatuk a hosszú távú üzleti kapcsolatok kiépítése lett. „Újjászületett” az értékesítéssel foglalkozó részleg is, amely tevékenységének középpontjába a nagy- és kiskereskedelmi vásárlók körének bővítése került. A márkafejlesztési részlegnek már nem az volt a fő feladata, hogy egy-egy

márkát előtérbe állítson, hanem egy-egy termékcsalád értékesítését és jövedelmezőségét kell fokozniuk.

Gyökeres változások történtek a termelésben is. Az Unilever elnökének támogatásával már 1988-ban bevezették a Leeds melletti üzemben az úgynevezett csoportmunkát. A felelősség azokra a dolgozókra lett „delegálva”, akik egy munkacsoportot alkotnak, s akiknek szorosan együtt kell működniük a termelésben.

Az újfajta megközelítések kiemelkedő eredményt hoztak. Korábban például másfél napig tartott a gyártósorok átállítása más termékek előállítására, ma az átállás még a négy órát sem éri el. Három évvel ezelőtt a kereskedők megrendeléseinek csak 72 százalékát teljesítették hiba nélkül, ma ez az arány már meghaladja a 90 százalékot. 1989 és 1992 között az adózás előtti nyereség több mint 75 százalékkal növekedett. (Tavaly a cég forgalma — az Unilever adatai szerint — mintegy 200 millió angol font, a bruttó profit pedig meghaladta a 18 milliót.) Érdemes megjegyezni, hogy az eladások és a nyereség bővülésére olyan időszakban került sor, amikor a brit és a világpiacot a recesszió jellemezte.

A kedvező változásokban nagy szerepet játszott, hogy a vállalati vezetőknek sikerült közelebbi és szorosabb kapcsolatba kerülniük a termékeiket for-

galmazó és árusító nagy- és kiskereskedőkkel. Ezekről gyorsabban és közvetlenebbül juthatnak piaci információkhoz, mint a piackutatással foglalkozó intézményektől. Ráadásul a kereskedőktől első kézből lehet megtudni a vásárlói véleményeket és elvárásokat az Elida Gibbs termékekről, illetve azok iránt. A Financial Times szerint Nagy-Britannia első számú drogstore-hálózata, a Boots ma már elégedett az Elida Gibbs termékfejlesztéshez való hozzáállásával. A Boots szerint az Unilever-leány felismerte, hogy a kiskereskedő sokkal közelebb van a vásárlókhöz, mint a gyártó. A Boots egyik vezetője elismeréssel szólt az Elida Gibbs párbeszédképességéről is.

Az átszervezés, a megújulás sikerét vagy kudarcát végső soron a piac ítéli meg. Az Elida Gibbs értékesítési statisztikái arról tanúskodnak, hogy a vállalati forradalom sikeres volt, amely annak is köszönhető, hogy mindig szorosan együttműködött az Unileverrel. A brit—holland vállalatbirodalom Elida Gibbs részlegének a jövőben szorosabban kell kooperálnia a kontinens hasonló profilú Unilever-vállalataival. Az átszervezés nyomán — a vállalati integráció jegyében — arra is lehetőség nyílt, hogy az Elida Gibbs termelésének még nagyobb része kerüljön exportra a kontinensre.

Az EMPIRE Kft. kizárólagos joggal értékesítésre kínálja az alábbi ingatlanokat:

1. Budapesten, a Váci út mellett a XIII. kerületben, 5 szintes 3060 nm-es irodaház eladó, akár szintenként is. A szintek alapterülete 612 nm. Az épület középfolysós rendszerű, melyben a válaszfalak a legtöbb helyen tetszés szerinti kialakítást tesznek lehetővé. Az ingatlan összközműves, 10 telefonfóvonalal ellátott, mintegy 20 szgk. parkolási lehetősége megoldható.
Irányár: 105 millió Ft.
2. Budapest III. kerületben, 1024 nm-es építési telek, érvényes építési engedéllyel. Csatorna kivételével összközműves.
Irányár: 7 000 000 Ft.
3. Keresünk telephelyet Budapesten és környékén. A teljes terület 2500—5000 nm, 500 nm-es, asztalos-, lakatosműhelynek alkalmas, vagy azzá alakítható felépítménnyel, amely lehet egy, vagy több különálló épület. A vevő E-hitelt kíván igénybe venni, így privatizációs listán lévő ingatlan jöhet szóba.
4. Érden 1000 nm-től 7 hektáros nagyságú, ipari hasznosításra alkalmas területek eladók. Víz, ipari áram és gáz közmű van a területeken.
Irányár: 1200—2000 Ft/nm.
5. Százhalombattán 3 hektár 3359 nm terület eladó, mely ipari hasznosításra alkalmas, víz, ipari áram és gáz közművel.
Irányár: 51 millió Ft.
6. A BONUS ECO megbízásából értékesítésre ajánljuk az alábbi ingatlanokat:
  - Eladó Mezőcsáton 4 üzemsarnokból, raktárból, irodaépületből álló telephely, 870 nm tétbetonnal, önálló közműellátással.
  - Mezőcsáton 460 férőhelyes szakosított szarvasmarha-telep, villany, vízellátás biztosított.
  - Putnokon 11 549 nm-es ipari célra alkalmas telep, irodaépülettel, műhelyekkel, raktárakkal.
  - Putnokon központi telephely irodaépülettel, több műhellyel, csarnokkal.
7. Eger belterületén, közvetlenül főútvonal mellett többszintes irodaház, bemutató bútorbolttal 88 000 000 Ft + áfa és kárpitószem 76 000 000 Ft + áfa irányáron teljes infrastruktúrával ellátva sürgősen eladók.
8. Cegléden ipartelepnek kialakított terület raktározási lehetőséggel sürgősen eladó.
Irányár: 10 000 000 Ft + áfa.

Az ingatlanokkal kapcsolatban bővebb felvilágosítással irodáinkban tudunk szolgálni az érdeklődőknek:
6000 Kecskemét, Széchenyi tér 14.

Tel.: (76) 482-452. Fax/üzenetrögzítő: (76) 482-453

5000 Szolnok, Baross u. 47. Tel./fax: (56) 422-670

ÉS MOST MÁR BUDAPESTEN IS:

Budapest V. ker., Petőfi S. u. 6. félemelet 1. Tel.: (1) 137-7955

12831 MH

Szekszárd Városi Önkormányzat pályázatot hirdet kábeltelevízió létrehozandó

Az ügyvezető feladata a

Pályázati feltételek:

1. Felsőfokú közgazdász (vagy jogi) végzetéssel rendelkező személy (vagy szervezet).
2. 5 éves szakmai gyakorlati tapasztalattal (vagy szervezet).
3. A megbízás határozott időre történő szerinti.
4. Részletes írásos szakmai és erkölcsi bizonyítvány.
5. **A pályázat beérkezésétől számított 12 óra, Szekszárd városi önkormányzatnál (74) 311-133, telefonszámon.**

További felvilágosítást nyújtunk az irodavezető.

MH 12 685

Pályázati felhívás

Az Építőipari Kivitelező Vállalat nyilvános, egyfordulós pályázatot hirdet az ÉKV Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságban levő, 96,58%-os, 6500 E Ft névértékű

üzletrészesének megvásárlására

M

odern raktárat keresünk.

► Kb. 700–1000 m²-es,

► utcára néző.

Fogyókúrán a Fiat

A Fiat a tartósan kedvezőtlen európai autóiipari konjunktúra miatt kénytelen a szakszervezetek tiltakozását kiváltó elbocsátásokhoz folyamodni. (Érdemes megjegyezni, hogy a külföldi Fiat-érdekeltségéknél — elsősorban Lengyelországban — 40 ezren dolgoznak.) A cég olaszországi gyártókapacitása évi 2 millió autó, idén azonban, a fizetőképes kereslet meggyengü-

lése miatt, mindössze 1,1 millió járművet állítanak elő. Ám ez is felülmúlja a várakozásokat, s elsősorban annak köszönhető, hogy nagy sikert hozott az őszel piacra dobott Punto.

Meglehetősen nagy a bizonytalanság a Fiat aresei üzeme körül, ahol az Alfa 164-es típusát gyártják. Az 1960-ban átadott üzem a tervek szerint 1996-ban fejeznék be e modell előállítását,

de nem kizárt, hogy a gyárat egy-két éven belül be kell zárni. Várhatóan a legnagyobb elbocsátásokra azokban az északolaszországi Fiat-üzemekben kerül sor, ahol a Mirafiori és a Rivalta modelleket gyártják. A szakszervezetek véleménye szerint ezek az üzemek legalább nyolcezer dolgozójukat lesznek kénytelenek az utcára tenni.

A Fiat vezetősége elutasította

azt a javaslatot, hogy a munkaidő csökkentésével „mentsenek meg” munkahelyeket.

A kényszerkarcsúsítást az is szükségessé teszi, hogy a Fiat az ezredfordulóig 24 milliárd dolláros beruházással szeretné korszerűsíteni termelését és számos új modellt akar kifejleszteni.

Lendületben az izraeli gazdaság és a privatizáció

A tőzsde felpozícióba a megjelenő részvényektől

Miközben a nyugat-európai gazdaságok többségét még mindig a recesszió jellemzi, s az Egyesült Államokban csak az óév utolsó negyedében jeleztek a statisztikák némi fellendülést, Izrael 1992. évi gazdasági teljesítménye már az erőteljes növekedést tükrözte. A nyáron kormányra került Munkapárt élénkülő gazdaságot örökölt elődjétől, első intézkedései pedig bizalmat váltottak ki az üzleti életben. A Rabin-kormány elkötelezte magát a gazdaság felpozícióba hozásáért, az állami beavatkozás csökkentése, a liberalizálás, valamint a privatizálás felgyorsítása mellett.

1990 óta mintegy 450 ezer bevándorló érkezett az országba, ezek elhelyezése, foglalkoztatása nem kis gondot okoz. A munkanélküliség még mindig meghaladja a 11 százalékot, a bevándorlási hullám ugyanakkor jelentős pótlólagos keresletet gerjesztett az építőipar és a fogyasztási cikkek gyártó ágazatok számára. A gondok ellenére az ipari termelés növekedett, a fellendülés motorja az export: 1992-ben az árucikkek és a szolgáltatások kivitele 14 százalékkal növekedett, a bruttó hazai termék (GDP) pedig mintegy 6,3 százalékkal haladta meg az előző évet.

A nyolcvanas évek eleje óta először sikerült 10 százalék alá szorítani az inflációt (1991-ben a pénzromlás még meghaladta a 18 százalékot), amely valószínűleg 1993-ban is egy számjegyű lesz. Az export erőteljes növekedése ellenére is deficitese a külkereskedelmi mérleg, a hiány meghaladja a 7 milliárd dollárt.

A gazdaság megélénkülésének és a kedvező konjunktúrának biztos jele, hogy a beruházásra fordított összegek egy év alatt 9,2 százalékkal növekedtek. A sékel folyamatos leértékelése ugyancsak segíti a gazdaság és az export élénkülését. Az izraeli—arab béketárgyalások beindulása jócskán megnövelte a külföldi beruházók bizalmát az izraeli gazdaság iránt, s az Egyesült Államok 10 milliárd dolláros hitelgaranciája nyomán javul az ország hitelképességének nemzetközi megítélése, ugyanakkor bővülnek az izraeli cégek hitelfelvételi lehetőségei is.

A privatizálás szükségességét már a nyolcvanas évek közepén meghirdették, de 1992 tavaszáig ezen a területen nem sok történt. Még az elmúlt évtized közepén a New York-i First Boston beruházási bank kidolgozta az ország privatizációs stratégiáját, a pénzintézet javas-

latai azonban nem kerültek megvalósításra, „elvesztek” a bürokrácia útvesztőiben. A Munkapárt vezette kormánykoalíció azonban szeretné lendületbe hozni a gazdaság államtalanítását.

Izraelben az állam 170 vállalatban rendelkezik teljes vagy részleges tulajdonnal. Ezek a cégek foglalkoztatják a munkaerő 24 százalékát és állítják elő az export egynegyedét. 1988-ban az állami vagyon értéke mintegy 5 milliárd dollár volt, a Rabin-kormány ebből 1994-ig mintegy 3 milliárd dollárnyi tulajdonrészt szeretne magánkézbe adni. A privatizációs program során 25 nagyvállalat kerül majd bel- és külföldi befektetők tulajdonába, viszont az állam tulajdonában maradó cégeknek is nyereségesen kell működniük.

Természetesen Izraelben is nagy viták folynak a privatizációs technikáról. Az egyik nézet szerint az állami cégek részvényeit a Tel Aviv-i tőzsdére kell vinni. A tőzsdei bevezetés ugyan időigényes, de így a hazai befektetők lehetőséget kapnak részvényvásárlásra. A másik nézet szerint a legtöbbet ígérő befektetőnek kell eladni az állami tulajdont, s így a költségvetés úgynevezett „gyorspénzhez” juthat. A jelek szerint még egyik privatizációs változat sem kerekedett felül, napjainkban az állami vagyon értékesítéséhez mindkét technikát igénybe veszik.

Annyi bizonyos, hogy a tőzsde igencsak fellendült az új részvények megjelenésével: 1992-ben a részvények árfolyamát tükröző helyi tőzsdeindex több mint 70 százalékkal emelkedett.

Tőzsdére került a legnagyobb izraeli állami vállalat, az Israel Chemicals részvényeinek 20 százaléka, 235 millió dollár értékben. A tervek szerint 1993-ban a kormány tovább kívánja csökkenteni részesedését a

vegyipari óriásvállalatban. (Az előző években az egyetlen jelentősebb privatizáció az állami olajvállalat, a Paz eladása volt, amelyet egy ausztrál üzletember vásárolt meg.) Hamarosan privatizációs pályázatot hirdetnek meg a nemzeti távközlési vállalatra, a Bezekre. A cég részvényeinek egy részét már forgalmazzák a Tel Aviv-i tőzsdén, az ellenőrzési jogot biztosító tulajdonhányadot azonban nemzetközi tender keretében kívánja a kormány értékesíteni.

Novemberben magánkézbe került a Discount Bankban lévő 200 millió dollár értékű állami tulajdon, s a bankágazatban további privatizálások várhatók. Úgy tűnik, hogy 1993-ban az állam eladja részesedését az ország két legnagyobb bankjában, a Bank Leumiban és a Bank Hapoalimban. Kivonul az állam a nemzeti légitársaságból, az El Alból is, s „megszabadul a Zim szállítási cégben meglévő részesedésétől is. Előkészítés alatt áll a csúcstechnikát képviselő Israel Aircraft Industries részleges privatizálása is, valamint a villamosművek részvényeinek tőzsdei bevezetése.

Az új kormány a privatizációs program további lépéseinek előkészítésére és megvalósítására tárcaközi bizottságot állított fel. A bizottságban a pénzügy- és az igazságügy-miniszter vesz részt, vezetője pedig a miniszterelnök. Az állami vállalatokat felügyelő hatóság — amely a privatizációs döntések minél gyorsabb megvalósításáért felelős — vezetője, Joseph Nitzani véleménye szerint az államtalanítás még mindig meglehetősen bürokratikus folyik. Ráadásul azok a vállalatok, amelyek privatizálásáról ugyan már született döntés, de nem akarnak kikerülni az állam „védőernyője” alól, mindent elkövetnek a folyamat, az eljárás lassítására. A praktikák azonban — Nitzani véleménye szerint — legfeljebb megnehezítik, de megakadályozni nem tudják az államtalanítást.

Izrael privatizációs politikájának célja a hazai tőkepiac fejlesztése és megszilárdítása, a külföldi beruházók bevonása a gazdaságba, valamint a vállalatok működési hatékonyságának növelése. Fontos szempont az is, hogy az állami költségvetés megszabaduljon a gazdaságtalanul működő állami cégek támogatásának jelentős költségeitől.

DISZKONTBÓL — OLCSÓBBAN

DISZKONTÁRUHÁZAK:

di út 25. Tel.: 148-4131
 gepán u. 44. Tel.: 149-6170
 ányi K. út 83. Tel.: 160-0922
 Dunaharaszti út 73. Tel.: (06-24) 68-419
 ákóczi út 30—36. Tel.: (06-35) 11-419
 33. Tel.: (06-27) 12-876
 RÉS" Budapest X., Maglódi út 25.

NYITVA TARTÁS:
 HETFO
 10—18 óráig
 KEDD—PÉNTEK
 8—19 óráig
 SZOMBAT
 7—13 óráig

AUTÓALKATRÉSZEK, KERÉKPÁROK, MOTORKERÉKPÁROK

Budaörs, Károly király út 145.
 Szeged, Gogol u. 11—13.
 Miskolc, Fonoda u. 12.
 Miskolc, Zsolcai kapu 16.

KERAVILL DISZKONTÁRUHÁZ

p. XVIII. (Pestszentlőrinc), Ipacsa u. 8.
 Nyitva: hétközben 8—18-ig, szombaton 8—13 óráig.

KERAVILL ÁRUHÁZ DISZKONTRÉSZLEGE
 IV. (Újpest), Árpád út 112. Tel.: 160-0411
 hétközben 9—19-ig, szombaton 9—13 óráig.

DUNA DISZKONT KISÁRUHÁZ

ÉLELMISZER-, VEGYIÁRU-KERESKEDELEM

est, Lehel u. 1.
 est, Nagytétényi út 48. Tel.: 226-6154.
 erecske dűlő 4. Tel.: (27) 10-266.
 gom, Schweidel u.
 Ipar u. 12. Tel.: Monor 192.
 , Nefelejcs u. Tel.: (23) 49-062.
 arján, Állomás u. 4. Tel.: (32) 11-308.
 k, Téglagyár u. 13. Tel.: (56) 34-458, 37-355.
 erendás, Kossuth u. 5.
 , Külső Kátai út
 aller J. u. Tel.: (34) 82-133.

NYAI SÖRGYÁR DISZKONT ÁRUHÁZAI:

X., Maglódi út 17., Bp. XI., Kanizsa u. 1.
 ntek 6 óra 30-tól 17 óra 30-ig, szombaton 7—13 óráig.

VASÉRT-GASTROTECHNIKA DISZKONT RAKTÁRHÁZ

afelszerelési és vendéglátó-ipari cikkek diszkontáron.
 XVIII., Pestszentlőrinc, Ipacsa u. 6.
 va: 8—16 óráig, szombaton: 8—13 óráig
 Tel.: 127-0899.

RAVILL UDVAR

1091 Budapest IX., Üllői út 47—49.
 ől péntekig 8—18 óráig, szombaton: 9—13 óráig.
 4-4467, 114-2450/215, 225, 249, 267 mellékek.

RAVILL DISZKONTÁRUHÁZ

Budaörs, Károly király út 145.
 l péntekig 8-tól 14 óráig, szombaton 8-tól 13 óráig.
 Telefon: 185-1855/135-ös mellék.

TEX DISZKONT élelmiszer, vegyiáru

1134 Budapest, Lehel utca 8.
 Telefon: 120-8485/23-as mellék.
 péntek 7.00—19.00 óráig, szombat 7.00—13.00 óráig.

VALAMI MINDIG OLCSÓBBAN!

ELEKTA DISZKONT ÁRUHÁZ

Szórakoztató- és háztartási elektronika, kerékpárok, hűtőgépek,
 ülő-fekvő garnitúrák, fotelágyak, fekvőszékek, ágynemű,
 vegyi áru, élelmiszer, papír-, írószer, iskolaszerek, Samsonite-táskák.
EGY KICSIT MINDEN OLCSÓBB!

Budapest X., Zách u. 6/b.
 Nyitva: 9—17 óráig. Szombaton: 9—13 óráig. Tel.: 114-4499

VISZONTELADÓK, FIGYELEM!

AZ ARANYPÓK DISZKONT RAKTÁRÁRUHÁZ — mely Budapesten,
 a Gizella út 24—26. sz. alatt található — az alábbi cikkekét kínálja Önöknek:
 Belül bolyhos pamutpulóver: 420 Ft-ért, férfi-, női, gyermektréning-alsónadrágok:
 506—750 Ft-ig, gyermek stretch nadrágok, sima és talpas (104—158-as méretig):
 445,20—879,60 Ft-ig, olasz harisnyanadrágok bő választékban: 40,70—107,60 Ft-ig.
 Araink az áfát nem tartalmazzák.

Nézzen be hozzánk: ARANYPÓK DISZKONT, Bp., Gizella út 24—26.

ALFA DISZKONT ÁRUHÁZAK

— élelmiszer, vegyi áru —
 COLOR BEVÁSÁRLÓ BÁZIS

Élelmiszer, Vegyi és Feszték Raktáráruház
 XI., Nándorfejérvári út 40/A

FORRÁS RAKTÁRÁRUHÁZ, IV., Bocskai utca 26.
 DISZKONT RAKTÁRÁRUHÁZ, X., Ceglédi út 28.
 DISZKONT ÁRUHÁZ, IX., Közraktár utca 30—32.

December 31-ig szombat-vasárnap ünnepi hétfévi nyitva tartás.

TÖBB MINT 20 000 CIKK DISZKONTÁRON!

AZ AMFORA
SZOMBATI
MEGLEPETÉSE

10—50%
engedmény
nagyon sok
cikk árából!

ÖNNEK IS ÜZLET AZ
AMFORA
RAKTÁRÜZLET!

Budaörs, Károly király út 145.

Tel.: 188-8100/250 mellék

Győr, Régi Veszprémi út 14—16.

Tel.: (06-96) 18-132

Pécs, Verseny u. 3.

Tel.: (06-72) 24-026

Eger, Cifrakapu tér 24.

Tel.: (06-36) 312-023

Miskolc, Besenyői út 16.

Tel.: (06-46) 342-690

Nyíregyháza, Viola u. 7.

Tel.: (06-42) 13-133

Szeged, Karaskadó köz 4.

Tel.: (06-62) 323-722

Szolnok, Csaba u. 28.

Tel.: (06-56) 375-283/24 mellék

Zalaegerszeg, Gőcseji út 37.

Tel.: (06-92) 18-449

Veszprém, Fenyves u. 21.

Tel.: (06-80) 28-71/1/22 mellék

Kaposvár, Pécsi út 18.

Tel.: (06-82) 10-513

olvassa a **MAGYAR HÍRLAP**-ot, hirdessen is benne!

Hirdetésfelvétel: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B,

Tel./fax: 133-4154, 133-0365, 113-9439

Budapest VII., Rákóczi út 54. Tel./fax: 122-7424, 122-3499

Autóipar „születik” Indonéziában

93. 12. 17.

A British Aerospace autóipari leányvállalata, a Rover-csoport nyújt segítséget egy nemrégiben megkötött megállapodás alapján Indonézia autóiparának megteremtéséhez. Az indonéz kormánytól aláírt szerződés értelmében a Rover közreműködik az ázsiai ország autóiparának megteremtésében, valamint egy „nemzeti” kisautó tervezésében és gyártásának előkészítésében.

A Rover a kiskocsiprogramban mindenekelőtt műszaki segítségnyújtással vesz részt. Az Indonéziában gyártandó autó karosszériája a Metro/Rover 100-as típusáéhoz lesz hasonló, motorja pedig a cég 1,1 literes K-széria típusa lesz. Az együttműködés kezdeti szakaszában a motort és a sebességváltót, vala-

mint más részegységeket a Rover szállítja majd Nagy-Britanniából az indonéziai gyártóüzembe. Az együttműködés végső célja az, hogy minden alkatrészt és részegységet Indonéziában gyártsanak majd.

A brit autógyártó bejelentette, hogy az indonéziai gyárban nem lesz tulajdoni részesedése, s a program finanszírozását pedig különféle brit kormányügynökségek és pénzügyintézetek végzik. Az önálló indonéz autóipar megteremtésében a Rover „esernyője” alatt öt brit cég vesz részt. A tervek szerint a kiskocsi gyártása 1996—97-ben kezdődik meg az ázsiai szigetországban. Kezdetben a kapacitás évi 50 ezer autó lesz, amelyek nagyobbik részét a hazai piacon

értékesítik. Szó van arról is, hogy a későbbiekben a termelésnek mind nagyobb hányada kerül majd exportra.

Indonézia arra számít, hogy az önálló autóipar megteremtése jelentős sikert biztosít majd az ország számára. A példát Dzsakarta számára Malajzia jelenti, ahol a nemzeti autóipar a Proton Saga kocsira alapul. Ismeretes, hogy a Proton a japán Mitsubishi technológiájával és közreműködésével „született meg”. Szakértők szerint nem véletlen, hogy mind több délkelet-ázsiai ország határozta el a nemzeti autógyártó ipar megteremtését, hiszen a térség a világ egyik legígéretesebb gépkocsi-piac.

GÓTÁNYÉROS
GÓTÁNYÉROS, DIGITÁLIS
GÓTÁNYÉROS, GRILLEZŐ

4 499 Ft
1 199 Ft
2 199 Ft
1 799 Ft
4 599 Ft
25 999 Ft
5 599 Ft
17 999 Ft
20 999 Ft
29 999 Ft
299 Ft
239 Ft
329 Ft
449 Ft
699 Ft
1 099 Ft
1 299 Ft
198 Ft
369 Ft
469 Ft
709 Ft
419 Ft
1 074 Ft
3 594 Ft
799 Ft
6 300 Ft

5/80 DB
DB 6 DB/CSOMAG
OM, 100 M 599 Ft/DB
OM. TVR-VCR-SAT-MC)

szombaton: 7—14-ig

— Martini vermouth, 1 liter	399 Ft
— Kifli, zsemle, db	4 Ft
— Fél tartós tej, 0,5 l	20,90 Ft
— Gépsonka, kg	399 Ft
— Rövidkaraj, kg	379 Ft
— Persil mosópor, 2,4 kg	545 Ft

**Ezt készpénznek veheti: 5% árengedményt kap, ha
10 000 Ft felett, még további 3%-ot, ha 50 000 Ft
felett készpénzzel fizet!**

KERAVILL DISZKONTÁRUHÁZ

Bp. XVIII. (Pestszentlőrinc), Ipacsfa u. 8. Tel.: 147-5314.
Nytva: hétközben 8—18-ig, **szombaton 8—17 óráig,**
vasárnap 10—17 óráig.

ÁRPÁD KERAVILL ÁRUHÁZ DISZKONTRÉSZLEGE

Bp. IV. (Újpest), Árpád u. 112. Tel.: 160-0411
Villanyszerelési cikkek, alkatrészek 5—8% árengedménnyel
Nytva: hétköznap 9—19-ig, **szombaton 9—17 óráig,**
vasárnap 10—17 óráig.

Kezdődik a Lada-privatizáció

93.12.17.

Még az idei esztendő vége előtt megkezdődik a világ tizenhatodik legnagyobb autóiipari vállalatának, az Avtovaznak a privatizálása. A 100 ezer dolgozót foglalkoztató Lada-művek az amerikai Price Waterhouse könyvvizsgáló és tanácsadási céget kérte fel „segédkezésre”. Az amerikai vállalat készíti el a Togliatti gyároriás privatizálás előtti üzleti mérlegét, s az ügyletben tanácsadóként is részt vesz. A tervek szerint az Avtovaz részvényeinek 51 százaléka a cég dolgozóinak és a menedzsment tulajdonába kerül. A részvények 25 százalékát árverésre bocsátják a privatizációs vöcserekkel rendelkező orosz állampolgárok körében, s ter-

mészetesen azok juthatnak tulajdonjoghoz, akik a legtöbbet ajánlják a részvényekért.

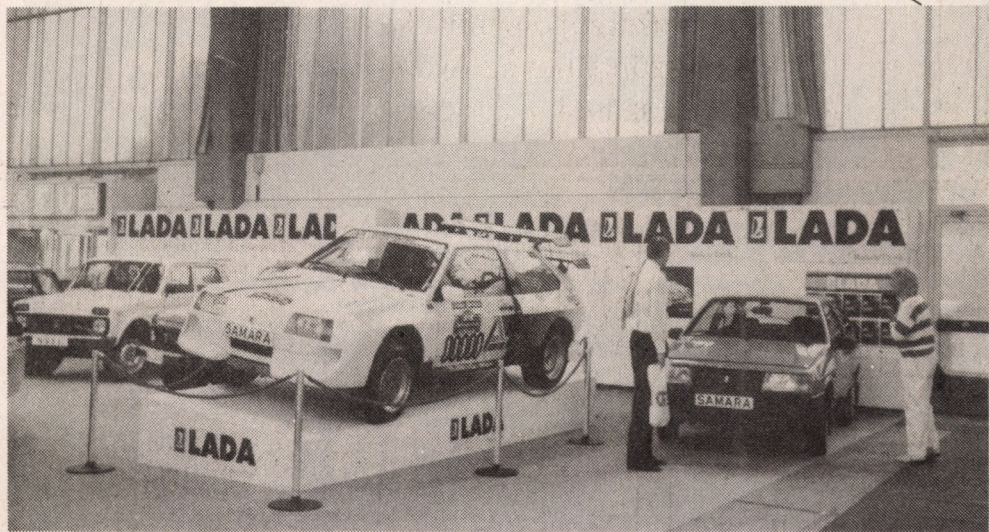
Megkülönböztetett figyelmet fordít az autóiipari cég, valamint az amerikai tanácsadó arra a 22 százalékos részvénytcsomagra, amelyet pályázat keretében orosz és külföldi vállalati befektetőknek ajánlanak fel. Gluskov vezérigazgató-helyettes nemrégiben a Financial Timesnak elmondta, hogy olyan külföldi befektetőkre is számítanak, akik hajlandók tőkeemelés is végrehajtani. Hírek szerint az Avtovaz több neves nyugati autógyárral — köztük természetesen a FIAT-tal is — folytat komoly tárgyalásokat.

A Lada-művek jó hírnévvel

rendelkezik az ipari országokban is, amit az is bizonyít, hogy november végén a cég 150 millió dolláros hitelt vett fel egy svájci bankháztól.

Az Avtovaz 1992-ben 681 ezer gépkocsit gyártott, ebből 620 ezer személyautó, 61 ezer pedig más jármű volt. A következő években a Lada-gyár nagy fejlesztési és beruházási terveket szándékozik megvalósítani. Szó van egy új, igen korszerű autócsalád kifejlesztéséről és nagy sorozatú gyártásáról is. Az Avtovaz egyúttal résztvevője annak az orosz ipari konzorciumnak, amely Opel Corsa jellegű kocsikat fog gyártani.

• G. Gy.

KARÁCSONYI KVÍZ

CSAK EGY KÉRDÉS!
A HELYES A VÁLASZ
NYEREMÉNYESŐ!

GYEREKEK TELEFONVONALA:
06-90-30-4020

KÖZEL
1000
AJÁNDÉK!

DÍJAK
GYEREKEKNEK:

ME
VIZILOVAK
URÁK
KÉT BÉBIJÉVEL
OKNAK

KANDI-
PÓLÓK

MINDEN 12. NYERTEST AZ
INTERCOM
MEGHÍVJA AZ ALADIN VAGY A DENNIS A KOMISZ
CÍMŰ FILMEKRE

FELNŐTTEK TELEFONVONALA:
06-90-30-4030

FELNŐTTEKNEK:

Fogyókúrán az üzleti utazások költségei

Zsugorodó cégpénztárcák

Az üzleti utazások területe is véget ért a nyolcvanas évek aranykora, amikor a vállalatok kevesebb figyelmet fordítottak a bel- és külföldi kiküldetések fontosságára, a repülőjegyek és a szállodai szobák árára. Az általános költségsökkentés és önáramonvasítás keretében a cégek-nél nagyító alá kerültek az üzleti utazások is, amelyekre napjainkban mindinkább a takarékoság és a különböző kedvezmények „kicsikarása” a jellemző.

Egy felmérés szerint az európai vállalatok évente a kontinens összesített bruttó hazai termékének 2,5 százalékát fordítják üzleti utazásokra, konferenciáriszvételekre, kiállításlátogatásra. Nem kis összegről van szó: a német vállalatok évi 38,8, az angolok 30,3, a franciák pedig 25,3 milliárd dollárt költenek vezető munkatársaik hivatalos utazásaira. Minden jel arra mutat, hogy megállt a kiadások növekedése, sőt az előrejelzések szerint az európai cégek idén a tavalyinál 0,3 százalékkal kevesebbet fordítanak üzleti utazásokra büdzséjükből. (Svédországban a kiadások 11, Németországban 6, Svájcban pedig 4,5 százalékkal csökkennek.) Az American Express felmérése szerint idén csak néhány európai országban fordítanak a tavalyinál többet üzleti utazásokra: Spanyolországban a növekedés

4,4, Nagy-Britanniában 9, Magyarországon pedig 14 százalékos. A jelentős magyar kiadás-növekedést azzal magyarázzák, hogy meglehetősen alacsony volt az előző esztendőök üzleti utazásokra fordított költségeinek bázisa. Az európai vállalatok 64 százaléka tett az elmúlt két esztendőben jelentős költségsökkentő intézkedéseket az üzleti utazások területén, s a cégeknek mindössze 54 százaléka elégedett az eddigi nadrágszjszorítással. A költségek megnyirbálásának korszaka tehát még nem fejeződött be, az üzleti utazások területén az egész világon további „racionalizálások” várhatók.

A cégek újabban sok esetben az üzleti utazás helyett a belföldi és a nemzetközi tele- illetve videokonferencia olcsóbb lehetőségét választják. Amennyiben mégis elengedhetetlen az utazás, igyekeznek azt a lehető legolcsóbban „kihozni”. Egyre gyakoribb, hogy a cégek csak a felső vezetésnek engedélyezik a repülőgépek businessosztályának igénybevetését, a többsége az olcsóbb turistaosztályra kap jegyet. Átalakulóban van a vállalatok elszállásolási gyakorlata is. Az elmúlt évtizedben az üzleti utazók döntő többsége négy- és ötszallagos szállodákban lakott, ma viszont előtérbe kerültek a három- és négyszallagos hotelek.

Jól jellemzi az újsütetű taka-

rékosságot, hogy idén például az angol cégeknek mindössze 14,9 százaléka utaztatja dolgozóit businessosztályon. Tavaly ez az arány még 25,4 százalék volt, s az előrejelzések szerint 1994-ben már csak 13,4 százalék lesz. Ebben a helyzetben az utazási irodák, a légitársaságok és a szállodák ügyfeleik, utasaik, vendégeik megtartása érdekében igyekeznek bővíteni szolgáltatásaikat még olyan áron is, hogy nyereségük zsugorodik. Üzleti érdekeik ugyanis azt diktálják, hogy inkább nyújtsanak árengedményeket, mintsem drámaian visszaessen utasaik és vendégeik száma.

A „csábítás trükkjeit” a légitársaságok, a szállodák és az autókölcsönzők szinte naponta igazítják az üzletemberek változó igényeihez. A repülőgépeken telefon, telefax és személyi számítógép áll a dolgozni akarók rendelkezésére, a repülőtereken pedig kényelmes városalonok és titkárnőszolgálat is igénybe vehető a business- és az első osztály utasainak. A hotelek — kérésre — telefaxot és számítógépet „telepítenek” a szobákba, tornatermeik, uszodáik pedig az üzletemberek fizikai „feltöltését” szolgálják. Mind több szálló alakít ki konferenciaközpontot annak érdekében, hogy ösztönözze a jól jövedelmező konferenciaturizmust. Szolgáltatásaik „finomítása” részeként a szállodák mind nagyobb fi-

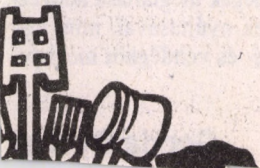
gyelmet fordítanak a női üzleti utazókra. Európában az üzleti utazók 13, az Egyesült Államokban pedig 40 százaléka nő. A hotelipar arra számít, hogy kontinensünkön dinamikusan fog növekedni a női üzleti utazók száma, mivel az egyes nemzetgazdaságokban a termeléssel szemben előtérbe kerülnek a szolgáltatóágazatok, s ebben a szektorban jóval magasabb a hölgydolgozók száma, mint az iparban. Számos szálloda teljesíti már törzsvendégeinek azt a kérését, hogy feleségük, férjük részére ingyenes elhelyezést biztosítsanak.

A statisztikák tanúsága szerint az üzleti utazások költségeinek 26 százalékát teszi ki a repülőjegyek ára, 19-19 százalék pedig a szállodára, illetve a helyi közlekedésre és az autókölcsönzésre jut. A vállalatok mindent elkövetnek annak érdekében, hogy tovább zsugorítsák az arányok mögött rejlő költségek abszolút értékét. Az üzleti utazási iparág lebonyolítóinak pedig nincsen más választásuk, mint az alkalmazkodás a szűkebb lehetőségekhez. A légitársaságok és a szállodák véleménye szerint ugyanis olcsóbb megoldásnak tűnik az utasok és a vendégek megtartása kedvezmények nyújtásával, mint egy új utas- és vendégkör megnyerése.

OKBAN MÉRT TATÓDIK...

1994

Szuperbankfúzió Oroszországban

Új óriásbank született Oroszországban, miután három jó nevű és tőkeerős pénzintézet tevékenysége és erőforrásai összevonásáról állapodott meg. Az összeolvadó pénzintézetek — az Imperial, a Rosszijszkij Kredit és a Jugorszkij Bank — összesített vagyona 1500 milliárd rubel (1,3 milliárd dollár), adózás előtti nyereségük pedig 20,2 milliárd rubel volt az elmúlt év végén.

Az orosz viszonyok között megabanknak számító új pénzintézet tagjai mögött az ország legnagyobb vállalatai állnak. Az Imperial bankot a monopolhelyzetben lévő állami gázipari vállalat, a Gazprom, valamint a Lukoil nevű kőolajipari óriáscég alapította. A Jugorszkij tulajdonosa egy nyugat-szibériai olajipari vállalatcsoport, a Rosszijszkij Kredit vezető részvényesei pedig a krasznojarszki alumíniumgyár, valamint a tulai fegyvergyár. A bankfúzióra azért került sor, mert mindegyik pénzintézet ki tudja egészíteni a többiek tevékenységét. A Jugorszkij jelentős befektetési portfólióval rendelkezik, a Rosszijszkij Kredit lakossági fiójai behálózzák az országot, az Imperial pedig korszerű banki ismeretekkel és modern „bankipari” gépekkel büszkélkedhet.

A három bank fúziója azért is figyelemre méltó, mert az orosz pénzintézetek kínosan ügyelnek

függetlenségük megtartására. Szakértők szerint a fúzióról szóló döntésben az is szerepet játszott, hogy a három pénzintézet szeretné eredményesen felvenni a versenyt az Oroszországban mind nagyobb számban tevékenykedő külföldi bankokkal. Az összeolvadás nyomán csökkenhet a hitelkockázat, hiszen a jövőben az új bank beruházásait döntően saját forrásból finanszírozza majd, s egyúttal lehetősége nyílik az új projektek nyomkövetésére is. A Financial Times tudósítása szerint a bankfúzió nyomán egy erős hitelintézet született, amelynek közös mérlege is készül, s a felsővezetése is közös, ugyanakkor az új óriásbank mindhárom tagja megtartja önálló jogi személyiségét. Hírek szerint a három bank működési rendszere egységesítésének tervét, illetve annak részleteit a Deloitte and Touche könyvvizsgáló cég készíti el.

Oroszországban mintegy 2000 bank működik, közülük száz bonyolítja le a pénzügyi tranzakciók mintegy kétharmadát. A bankok egy jelentős hányada csak valutaváltással foglalkozik, s a brit lap szerint nem kevés azon „pénzintézetek” száma, amelyek szoros kapcsolatban állnak a szervezett bűnözéssel és egyúttal pénzmosással is foglalkoznak.

Dr

Az Uruguay-forduló „hozadéka”

93.
12.8.

A Világbank és az OECD négyéves együttes munkával átfogó tanulmányt készített a több mint hat éve folyó, Uruguay-forduló néven ismert GATT-tárgyalások sikeres kimenetelének várható hasznáról. Ismeretes, hogy a GATT-hoz csatlakozott országok újabb tárgyalássorozat keretében szeretnék tovább liberalizálni a világkereskedelmet a mezőgazdasági és az ipari vámok és a központi támogatások mérséklésén keresztül.

Az elhúzódó tárgyalások befejezésének határidejét már többször módosították, elsősorban Franciaország és az Egyesült Államok agrárellentétei miatt. Szakértők szerint van remény az ellentétek feloldására kompromisszummal, s nem kizárt, hogy a tárgyalások még az idei esztendő vége előtt sikeresen befejeződhetnek.

Az Uruguay-forduló sikeres befejezése, vagyis a világkereskedelem további liberalizálása a két szervezet tanulmánya szerint 2002-re a világ országait 213 milliárd dollár többletbevételhez juttathatja. Ebből 190 milliárd dollár többletforgalom a mezőgazdasági termékek vámjának és központi

támogatásának 30 százalékos csökkentéséből származna. (Ismeretes, hogy az Uruguay-forduló egyik célkitűzése a mezőgazdasági termékek vámjának és a termelés költségvetési támogatásának mintegy 30 százalékos lefaragása.) A „maradék” 23 milliárd dollár többletbevétel az ipari termékek vámcsökkentéséből származna.

A Világbank és az OECD tanulmánya nem vette számításba a szolgáltatáskereskedelem liberalizálásából fakadó többletbevételeket, arra azonban kitért, hogy a vámok és központi támogatások teljes körű felszámolása 2002-re 477 milliárd dolláros többletet hozna a világnak.

A világkereskedelem liberalizálásának első számú haszonélvezői az Uruguay-forduló sikere esetén az OECD-országok lesznek. A 190 milliárd dolláros mezőgazdasági többletbevételből 120 milliárd jutna az ipari országokra. Az iparcikkek és a szolgáltatások vámjainak további mérséklése is elsősorban az OECD-országok számára hozna nagy összegű hasznot.

pályázatot írt ki a részvények felének értékesítésére is, amelyet az Iványi és Társai Kft.-ből és a Galamga Kft.-ből álló konzorcium nyert meg, amely 165 százalékos árfolyamot ígért, s 100 millió forintos tőkeemelésre is vállalkozik.

Az it. megtárgyalta az előterjesztést a tartósan az állam tulajdonában lévő vagyontárgyak köréről. Az erről rendelkező kormányrendeletet a miniszterek tanácsa kétévente felülvizsgálja.

• F. B.

Újpesti Erőművet

watt hőtermelés mellett. Az erőmű tüzelőanyag-igénye évi 97 millió köbméter lenne, biztosítására öt kilométer hosszú földgázvezeték építenének Rákospalota irányából. A villamosenergia-termelés — a gázturbina méretétől függően — a mai 35 gigawattóráról 750-1100 gigawattóra fog nőni. A rekonstrukciót követően a kéndioxid-kibocsátás kétharmadával fog csökkenni, míg a nitrogéndioxid szintje valamelyest emelkedni fog. Zajcsökkentő telepítést is tervezik. A beruházás jóváhagyását a Budapesti Erőmű vezetői a jövő év első felében szeretnék megkapni.

doni székhelyű pénzintézet a régióban elsőként Magyarországon jelenik meg kötvénykibocsátásával, ami — mint a bank munkatársa elmondta — a magyar tőkepiac viszonylagos fejlettségének köszönhető.

Az EBRD rendszeresen bocsát ki nagyobb értékekben kötvényeket a nyugat-európai tőkepiacokon, de az intézet munkatársa szerint a magyarországi kibocsátás fontossága nagyobb. A magyar kötvényt várhatóan az elkövetkező 1-3 hónapban adják ki, az időzítés függ a tőkepiaci kereslettől. Mint a bank munkatársa elmondta az első visszajelzések pozitívak, így bíznak a kötvény sikerében.

• G. Á.

A Coopers & Lybrand sikeres éve

A Coopers & Lybrand, a világ hat legnagyobb könyvvizsgáló cégének egyike sikeresen zárta az 1993-as évet — hangsúlyozta Bernard Deloménie, a Coopers & Lybrand Magyarország vezérigazgatója. A cég nemzetközi árbevétele májusig 5,4 milliárd dollár volt, ebből az európai cég árbevétele 2,8 milliárd dollárt tett ki. A magyar adatokról a vezérigazgató üzleti titokra hivatkozva

„Kalózzzenék” 43.12.3. a világban

A zeneműkiadók nemzetközi szövetségének adatai szerint 1992-ben a világon mintegy 700 millió engedély nélkül másolt hangkazettát és 38 millió kompaktlemezt hoztak forgalomba. Az engedély nélküli koppintás, a szerzői és a kiadói jogdíjak kifizetésének elmulasztása szerény számítások szerint 2,1 milliárd dollár kárt okozott az iparágnak. Ez az összeg mintegy 7 százalékát tette ki a legálisan értékesített műsoros hangkazetták és lemezek tavalyi világforgalmának.

1991-ben a kalózkazetták és -lemezek forgalma 1,43 milliárd dollár volt. A forgalom nagyarányú bővülésének elsősorban az az oka, hogy a szövetség statisztikáiban első ízben szerepelnek Kína, Mexikó és Lengyelország „kalózzenei adatai”. Ezekből az országokból korábban még hozzávetőleges értékesítési adatokhoz sem sikerült jutnia a szövetségnek. Valószínűsíthető, hogy a tavalyi esztendőről szóló statisztikák még mindig nem a valós értéket mutatják, nem sikerült ugyanis adatokhoz jutni többek között a Szovjetunió utódállamaiból, valamint az Egyesült Arab Emírátsokból.

Az engedély nélkül forgalmazott zenei műsoros kazetták és lemezek eladásait tekintve tavaly az Egyesült Államok volt az első

számú piac. Számítások szerint az USA-ban 463,3 millió dollárt tett ki az illegális hanganyagok forgalma, vagyis a legális értékesítések mintegy 5 százalékát. A nemzetközi szövetség szerint elsősorban nem az eladások értéke fontos, hanem inkább az, hogy a kalózkazetták és -lemezek hány százalékát teszik ki a legális piac bevételeinek. Ebből a nézőpontból 86 százalékkal Salvador vezeti a listát, a koppintott műsorhordozók piaci részesedése Nicaraguában 82, Peruban pedig 71 százalék. Kínában az engedély nélküli zenei másolatok forgalma 330 millió dollár volt, ez az összeg a legális zenei piac forgalmának 46 százalékával volt egyenlő. Mexikóban 250 millió dollárra becsülik a kalózzenei anyagok forgalmát, ez az összeg a legális piac 30 százalékának felel meg. Németországban 121 millió dollárt ért el az illegális forgalom, ez a magas összeg a legális értékesítések 4 százalékát képviseli. Lengyelországban a vonatkozó adat 102,3 millió dollár, illetve 61 százalék — arányában tehát igen csak magas. Hatvan százalékra becsülik az engedély nélkül másolt és kiadott zenei anyagok piaci részarányát Szaúd-Arábiában, 62,2 millió dolláros forgalommal.

G. Gy.

- energiaszektor
- ipari szektor
- bankok, pénzüzetek
- hírközlés és közlekedés

A tisztségek betöltése nem jelenti munkavégés és felügyelő bizottsági tagok havi tiszteletdíjait. Mindazon érdeklődők jelentkezését is várjuk munkában nem rendelkeznek gyakorlattal, kívánnak venni a magyar gazdaság vitalitását megteremtésében és továbbfejlesztésében.

Kérjük, hogy szakmai önéletrajzát
1993. december 15-ig a k

1519 Budapest

AJÁNLATI FELHÍVÁS

**az Állami Vagyonügynökség
 az Első Magyar Sertéshizlaló Részvénytársaság
 kenyérmezői üzemegysége ingatlan-
 értékesítésére**

Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy az Állami Vagyonügynökség engedélyével értékesítésre kerül a fenti objektum, melynek értéke 19 936 000 Ft (ez az áfát nem tartalmaz). Pályázni lehet a vagyontárgy egészére és részeire is. A vásárlás feltételeként megköveteljük a vásárló részéről a megvásárolt ingatlanra vonatkozóan a napi tőzsdei árfolyamok szerinti értékesítési díj megfizetését.